

EMN
European Migration Network

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Μεταναστευτικής
Πολιτικής

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017

Προκλήσεις και πρακτικές των Κρατών Μελών
κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των
υπηκόων τρίτων χωρών

EPLO
European Public Law
Organization

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Η μελέτη εκπονήθηκε από την Ομάδα Έργου του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (ΕΟΔΔ).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Βασίλης Χατζόπουλος, Καθηγητής Ευρωπαϊκού Δικαίου και Πολιτικών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Είναι επισκέπτης Καθηγητής στο Κολλέγιο της Ευρώπης στη Μπρυζ (Βέλγιο) και επί τιμή Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Νότιγχαμ (Ηνωμένο Βασίλειο). Ειδικεύεται σε θέματα θεσμών και διακυβέρνησης της ΕΕ, εσωτερικής αγοράς, απελευθέρωσης των υπηρεσιών και οργάνωσης της δημόσιας υπηρεσίας (ΥΓΟΣ), κρατικών προμηθειών και κρατικών ενισχύσεων, καθώς και σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Θεόδωρος Φούσκας, Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας με ειδικότητα στα θέματα μετανάστευσης, μετανάστευσης εργασίας, μεταναστευτικών κοινοτικών οργανώσεων, επισφαλούς απασχόλησης, χαμηλού-κύρους/χαμηλά αμειβόμενης εργασίας, ένταξης πολιτών τρίτων χωρών, αλληλεγγύης, κοινωνικής προστασίας, αδήλωτης εργασίας, παράτυπης μετανάστευσης, πρόσβασης στην υγεία και στα συνδικάτα στις κοινωνίες υποδοχής. 2016-2017 Εργαστηριακός Συνεργάτης, Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΤΕΙ) Αθήνας (Ελλάδα) και Επικ. Καθηγητής στο Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών-Στελεχών (ΤΕΜΕΣ) της Σχολής Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης της Ελληνικής Αστυνομίας (Ελλάδα).

Κύριος Ερευνητής. Συγγραφή στην Ελληνική, μετάφραση στην Αγγλική και ανάλυση δεδομένων, επιμέλεια των κεφαλαίων και διεξαγωγή συνεντεύξεων.

Φωτεινή-Μαρία Μηνέ, Διεθνολόγος, ΠΜΣ Πανεπιστήμιο Πειραιά (Ελλάδα) και MSc Sociology of European Law, Lund University (Σουηδία).

Βοηθός ερευνητρια. Συγγραφή στην Ελληνική, μετάφραση στην Αγγλική και ανάλυση δεδομένων, επιμέλεια των κεφαλαίων και διεξαγωγή συνεντεύξεων.

Andrea DeMaio, Διδάκτωρ Νομικής, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ρώμης Σαπιέντσα (Ιταλία). Αναπληρωτής Διευθυντής Τεχνικής Συνεργασίας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (ΕΕΟΔ).

Βοηθός ερευνητής. Συγγραφή στην Ελληνική, μετάφραση στην Αγγλική και ανάλυση δεδομένων, επιμέλεια των κεφαλαίων και διεξαγωγή συνεντεύξεων.

Cheryl Novak, MSc στις Διεθνείς Σχέσεις, Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ (Ηνωμένο Βασίλειο), Αναπληρώτρια Διευθύντρια Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (ΕΕΟΔ).

Βοηθός ερευνητρια. Συγγραφή στην Ελληνική, μετάφραση στην Αγγλική και ανάλυση δεδομένων, επιμέλεια των κεφαλαίων και διεξαγωγή συνεντεύξεων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Οι συγγραφείς θα ήθελαν να ευχαριστήσουν θερμά για τα χρήσιμα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους τα Μέλη της Ομάδας Παραλαβής και Αξιολόγησης της Μελέτης (ΟΠΑΜ) του Εθνικού Σημείου Επαφής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης (ΕΔΜ):

Αλεξάνδρα Λαμπριανίδου, Υπάλληλος της Υπηρεσίας Ασύλου/Τμήμα Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Συνεργασίας.

Σάββας Παπαδόπουλος, Υπαστυνόμος Α', ΑΕΑ/Κλάδος Αλλοδαπών και Προστασίας Συνόρων/Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης.

Κορνηλία Ράντικ, Υπάλληλος της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Αθηνά Μπαλοπούλου, Υπάλληλος της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Ευχαριστούμε επίσης για τη συνδρομή και την παροχή πληροφοριών τους:

Φρόνη Κορομάντζου, Εμπειρογνώμων - Σύμβουλος Α', Γ4 Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Schengen, Υπουργείο Εξωτερικών.

Μιχάλης Κοσμίδης, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Λεωνίδας Νικολόπουλος, Εμπειρογνώμονας-Σύμβουλος Α', Γ4 Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Schengen, Υπουργείο Εξωτερικών.

Αθανάσιος Παπαθεμελής, Υπάλληλος της Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Βασίλική Σαράντη, Εμπειρογνώμων - Σύμβουλος Β', Γ4 Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Schengen, Υπουργείο Εξωτερικών.

Ελένη Σιώπη, Υπάλληλος της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (ΕΔΜ) θεσπίστηκε το 2003, αρχικά ως προπαρασκευαστική δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχοντας σκοπό την παροχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα Κράτη-Μέλη αντικειμενικών, αξιόπιστων, συγκρίσιμων, επικαιροποιημένων και ενημερωμένων δεδομένων για τη μετανάστευση και το άσυλο, ώστε να στηριχτεί η χάραξη της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ' επέκταση των οικείων εθνικών πολιτικών στους τομείς αυτούς. Ακολούθως, το Συμβούλιο της ΕΕ, το 2008, με την υπ' αριθ. 381/2008/ΕΚ Απόφαση, ίδρυσε το ΕΔΜ, ως μόνιμη πλέον δομή, η οποία θα λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τη συμμετοχή των Κρατών-Μελών με σκοπό την επίτευξη των ανωτέρω στόχων.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το EMN και τις εργασίες του, μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα

www.emn.europa.eu

ή στον ελληνικό ιστότοπο

<http://emn.ypes.gr>

Στοιχεία επικοινωνίας με το Ελληνικό Σημείο Επαφής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης:

Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
Γενική Γραμματεία Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής
Γενική Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής
Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής
Τμήμα Μεταναστευτικής Πολιτικής

Ευαγγελιστριάς 2
105 63 Αθήνα
Τηλ. 213 136 1251/57
Email: emn@ypes.gr

© 2017, Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής. Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα.

Αυτή η μελέτη πραγματοποιήθηκε με την οικονομική ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης. Τα περιεχόμενα της έρευνας αποτελούν αποκλειστική ευθύνη του συγγραφέα. Σε καμία περίπτωση η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται από τρίτους.

**Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ • ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

TOP-LINE "FACTSHEET" (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ)..... 6

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ..... 7

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.1 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ, ΑΔΕΙΩΝ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ) 7

E1. Το ζήτημα του προσδιορισμού της ταυτότητας θεωρείται ζήτημα/πρόκληση στο πλαίσιο της διαδικασίας..... 7

E2α. Παρακαλείσθε επίσης να καταδείξετε ποιοι παράγοντες συνέβαλαν στα ζητήματα που καταγράφησαν στην πρώτη ενότητα (π.χ. ο όγκος των περιπτώσεων όπου δεν υπάρχει αξιόπιστη τεκμηρίωση έχει αυξηθεί, τα μέτρα που χρησιμοποιούνται για την τεκμηρίωση της ταυτότητας των αιτούντων θεωρούνται αναποτελεσματικά, δεν υπάρχει επαρκής χρηματοδότηση ή εξειδικευμένο προσωπικό κλπ.)..... 7

E2β. Σε σχέση με την Ενότητα E2α ανωτέρω, το Κράτος Μέλος σας έχει αντιμετωπίσει τα τελευταία χρόνια μεταβολή στον αριθμό των αιτήσεων για διεθνή προστασία και στον αριθμό των παράτυπων μεταναστών;..... 7

E3. Έχει αντιμετωπίσει το Κράτος Μέλος σας προκλήσεις αναφορικά με την εξέταση των αιτήσεων ασύλου/την εφαρμογή της επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών, λόγω της μη αναγνώρισης της ταυτότητάς τους από την (εκτιμώμενη) χώρα καταγωγής; 8

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 9

E4. Παρακαλείσθε να παράσχετε, στο μέτρο του δυνατού, τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία (με την πηγή τους) συνοδευόμενα, εάν χρειάζεται, από επεξηγηματική σημείωση για την ερμηνεία τους, για παράδειγμα εάν τα στατιστικά στοιχεία που παρέχονται είναι επί μέρους, πρέπει να εκτιμηθούν (π.χ. στη βάση στατιστικών στοιχείων διαφορετικών από αυτά που ζητούνται στη συνέχεια ή (διαφορετικά) από την πρωτογενή έρευνα) ή εάν αντικατοπτρίζουν συγκεκριμένες τάσεις (π.χ. αλλαγή πολιτικής, βελτιωμένες μέθοδοι αναγνώρισης ταυτότητας, αλλαγή στη χώρα καταγωγής των αιτούντων διεθνούς προστασίας ή των απορριφθέντων αιτούντων ασύλου κλπ.) Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, προσπαθήστε να καταδείξετε μια τάξη μεγέθους. Τα στατιστικά στοιχεία που είναι ήδη διαθέσιμα μέσω της Eurostat, δεν ζητήθηκαν προκειμένου να διευκολυνθεί η συμπλήρωση του κοινού προτύπου. 9

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.3 ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ..... 15

Κοινοτικό κεκτημένο 15

Εθνική νομοθεσία..... 15

E5. Έχει αλλάξει η νομοθετική βάση για τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας, στο πλαίσιο της διαδικασίας διεθνούς προστασίας ή/και επιστροφής, από τη διεξαγωγή της Μελέτης του ΕΔΜ του 2013, σχετικά με την «εξακρίβωση της ταυτότητας»;..... 15

E6. Η διαδικασία που εφαρμόζεται κατά την επαλήθευση της ταυτότητας των αιτούντων τρίτων χωρών θεωρήσης εισόδου επισκέπτη, άδειας εργασίας, σπουδών και οικογενειακής επανένωσης, προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία; 15

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.4 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ 16

E7. Έχουν υπάρξει αλλαγές σχετικά με το ποιες εθνικές αρχές έχουν την ευθύνη για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των αιτούντων διεθνούς προστασίας και επιστροφής, μετά τη διεξαγωγή της Μελέτης του ΕΔΜ του 2013, σχετικά με την «εξακρίβωση της ταυτότητας»;..... 16

E8. Ποιες εθνικές αρχές έχουν την ευθύνη να επαληθεύουν την ταυτότητα των αιτούντων τρίτων χωρών θεωρήσης εισόδου επισκέπτη και αδειών για σπουδές, οικογενειακή επανένωση και αμειβόμενες δραστηριότητες; Παρακαλείσθε να περιγράψετε ποιες αρχές συμμετέχουν σε ποιες διαδικασίες στο Κράτος Μέλος σας και καθορίστε το όνομα των αρμόδιων αρχών παρακάτω (παρέχοντας μετάφραση στην αγγλική γλώσσα εάν είναι δυνατόν, π.χ. Rajnavartiolaitos - Φινλανδική Συναρктиκή Φρουρά, Migrationsverket - Σουηδική Υπηρεσία Μετανάστευσης) 16

E9. Για καθεμιά από τις εξεταζόμενες διαδικασίες μετανάστευσης (αιτήσεις διεθνούς προστασίας, αιτούντες επιστροφής, αιτούντες άδειας εισόδου και διαμονής), περιγράψτε εν συντομία τα διάφορα βήματα που ακολουθούνται για να καθοριστεί η ταυτότητα των υπηκόων τρίτων χωρών 17

E10. Το Κράτος Μέλος σας έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών, στο πλαίσιο των πολυάριθμων μεταναστευτικών ρευμάτων (π.χ. βάσει της προσέγγισης των «Hotspot» της ΕΕ);..... 18

E11. Το Κράτος (Μέλος) σας έχει μία κεντρική δομή/κέντρο ή παρόμοια εγκατάσταση για θέματα που σχετίζονται με τον προσδιορισμό της ταυτότητας/επαλήθευση ταυτότητας; 18

E12. Τα αρμόδια στελέχη για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των προαναφερόμενων κατηγοριών μετανάστευσης έχουν εξουσιοδοτηθεί προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων της ΕΕ που διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα υπηκόων τρίτων χωρών (π.χ. EURODAC, SIS II, VIS κ.λπ.); 19

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΜΕΘΟΔΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ 20

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.1: ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ 20

E13. Ποιοι νομικοί ή/και επιχειρησιακοί ορισμοί (εάν υπάρχουν) της ταυτότητας χρησιμοποιούνται (όσον αφορά α) τους αιτούντες διεθνούς προστασίας, β) τις διαδικασίες επιστροφής και γ) τις αιτήσεις για θεωρήσεις βραχείας και μακράς παραμονής και άδειες για σπουδές, για οικογενειακή επανένωση και αμειβόμενες δραστηριότητες;..... 20

E14. Ποιους τύπους εγγράφων και άλλα στοιχεία οι αρχές του Κράτους Μέλους σας δέχονται (συμβάλλοντας) στον καθορισμό της ταυτότητας για τις προαναφερθείσες κατηγορίες μεταναστών; 20

E15α. Στο μέτρο του δυνατού, παρακαλείσθε να αναφέρετε εάν αντίγραφα γίνονται δεκτά από την Αρμόδια Αρχή ή τους αρμόδιους φορείς και ποιο είδος εγγράφων θεωρείται από τις εθνικές αρχές ως βασικό ή δικαιολογητικό έγγραφο..... 21

E15β. Ποια είναι τα μείζονα ζητήματα που αντιμετωπίζει το Κράτος Μέλος σας αναφορικά με τον προσδιορισμό της αυθεντικότητας (ή της γνησιότητας) των εγγράφων;..... 21

E15γ. Έχουν αλλάξει κάποια από αυτά τα ζητήματα σε σχέση με αυτά που περιγράφονται στη συνεισφορά σας στη μελέτη του ΕΔΜ του 2013 σχετικά με την «εξακρίβωση της ταυτότητας»;..... 21

E16. Στο Κράτος Μέλος σας; 21

E17. Σε ποιες καταστάσεις και από ποιες Αρχές (π.χ. στον έλεγχο των συνόρων, από τις αρχές μετανάστευσης ή από άλλες κρατικές υπηρεσίες); 21

E18. Υπάρχουν απαλλαγές από την υποχρέωση προσκόμισης επίσημου ταξιδιωτικού εγγράφου για υπηκόους τρίτων χωρών για θεωρήση και άδεια διαμονής; 22

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.2: ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ/ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ 22

E19α. Στο Κράτος (Μέλος) σας, οι εθνικές αρχές κάνουν χρήση (ή προτίθενται να χρησιμοποιήσουν) τις μεθόδους, που προσδιορίζονται παρακάτω, για την ταυτοποίηση των υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες ασύλου/επιστροφής;..... 22

E19β. Υπάρχει αντιστοίχιση μεταξύ των (βιομετρικών) στοιχείων ταυτότητας που δίνονται από έναν αιτούντα άσυλο, με τα στοιχεία ταυτότητας που είναι διαθέσιμα στο σύστημα VIS; 23

E19γ. Έχει εισαγάγει το Κράτος Μέλος σας αλλαγή στη/στις μέθοδο/μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των αιτούντων άσυλο/επιστροφής από το 2013;..... 24

E19δ. Έχει κατά τα τελευταία έτη αυξηθεί ο αριθμός των αιτούντων διεθνούς προστασίας και των παράτυπων μεταναστών στο Κράτος Μέλος σας, και το γεγονός αυτό είχε κάποια επίδραση στις εφαρμοζόμενες μεθόδους (π.χ. έχει δοθεί προτεραιότητα σε ορισμένες μεθόδους για τη διαχείριση συγκεκριμένων εθνικότητας; Η δυνατότητα χρήσης ορισμένων μεθόδων έχει υποστεί ζημία εξαιτίας της έλλειψης επαρκούς προσωπικού, κ.λπ.);..... 24

E20. Έχει το Κράτος Μέλος σας εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές ή/και βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τη χρήση διαφορετικών μεθόδων; 24

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.3: ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ 24

E21. Οφείλει ο αιτών για άδεια παραμονής ή άδεια διαμονής να καταθέσει επίσημο ταξιδιωτικό έγγραφο;..... 24

E22. Οι εθνικές αρχές χρησιμοποιούν (ή σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν) τις μεθόδους που προσδιορίζονται παρακάτω για την ταυτοποίηση των υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο των διαδικασιών που αφορούν αιτήσεις για θεωρήσεις βραχείας διαμονής και άδειες διαμονής για οικογενειακούς, λόγους σπουδών ή για αμειβόμενες δραστηριότητες;..... 25

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 26

ΕΝΟΤΗΤΑ 3.1 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ 26

E23. Με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται με τις μεθόδους που περιγράφονται στην Ενότητα 2, πώς λαμβάνεται η απόφαση για την τεκμηρίωση της ταυτότητας; 26

E24. Χρησιμοποιείται μια δομή ή ένα φάσμα ταξινόμησης που χρησιμεύει για να δηλώσει τον βαθμό προσδιορισμού ταυτότητας (π.χ. από «χωρίς έγγραφα», σε «επαρκώς τεκμηριωμένο» ή «έχει το πλεονέκτημα της αμφιβολίας» έως «πλήρως τεκμηριωμένο και επαληθευμένο»);..... 26

E25. Υπάρχουν μελλοντικά μέτρα που εξετάζονται (όσον αφορά τη δημιουργία ή την περαιτέρω επεξεργασία μιας δομής "διαβάθμισης"); 26

ΕΝΟΤΗΤΑ 3.2 ΛΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ 26

Αίτηση διεθνούς προστασίας..... 26

E26α. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας για τον προσδιορισμό της ταυτότητας του αιτούντος για διεθνή προστασία επηρεάζει μια σύσταση να «χορηγηθεί διεθνή προστασία», «άρνηση διεθνούς προστασίας» ή «να αναβληθεί η απόφαση»; 26

E26β. Εάν κατά τα τελευταία έτη έχει αυξηθεί ο αριθμός των αιτούντων άσυλο/παράτυπων μεταναστών στο κράτος (μέλος) σας, ποιος ήταν ο αντίκτυπος αυτής της αύξησης στη διαδικασία λήψης αποφάσεων; 27

Επιστροφή 27

E27α. Το αποτέλεσμα της τεκμηρίωσης της ταυτότητας επηρεάζει μια σύσταση για «αναβολή επιστροφής»;..... 27

E27β. Είναι διαθέσιμα τα αποτελέσματα του έργου για την τεκμηρίωση της ταυτότητας κατά τη διαδικασία διεθνούς προστασίας στις αρχές που προετοιμάζουν την αναγκαστική επιστροφή; 27

Διαδικασία υποβολής αιτήσεων θεωρήσης και αδειών διαμονής από τρίτες χώρες 28

E28α. Το αποτέλεσμα της τεκμηρίωσης της ταυτότητας επηρεάζει μια σύσταση για «χορήγηση άδειας διαμονής», «άρνηση άδειας διαμονής», «απόφαση αναβολής»; 28

E28β. Πόσο σημαντική είναι η εξακρίβωση της ταυτότητας σε σύγκριση με άλλους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη συνολικής απόφασης; Για παράδειγμα, αν δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση της ταυτότητας, αυτό οδηγεί σε defacto αρνητική απόφαση; Υπάρχουν άλλοι παράγοντες όπως οι οικογενειακοί δεσμοί, τα προβλήματα υγείας και/ή άλλοι ανθρωπιστικοί λόγοι, στους οποίους δίδεται περισσότερο βάρος σε σχέση με τον προσδιορισμό της ταυτότητας σε ορισμένες περιπτώσεις; 28

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	29
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	29
E29α. Η αρχή(ές) προσδιορισμού ταυτότητας/επαλήθευσης στο κράτος (μέλος) σας έχουν Μνημόνια Συμφωνίας (ΜΣ) και/ή άλλες συμφωνίες για την ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα;.....	29
E29β. Προσδιορίστε τυχόν συμφωνίες παρακάτω και, ει δυνατόν, να τις μοιραστείτε με συνημμένα. Αν δεν είναι δυνατό να μοιραστείτε τα έγγραφα, παραθέστε μια σύντομη επισκόπηση των πληροφοριών που περιέχουν.....	29
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	29
E30. Ποια προσωπικά δεδομένα ατόμων συλλέγονται σε εθνικές βάσεις δεδομένων στο πλαίσιο των διαφόρων διαδικασιών μετανάστευσης, δηλαδή βιογραφικά (π.χ. όνομα, εθνικότητα, τόπος γεννήσεως, έγγραφα ταυτότητας) και βιομετρικά (π.χ. δακτυλικά αποτυπώματα, φωτογραφίες, DNA). Παρακαλείστε να περιγράψετε τα δεδομένα που συλλέγονται για καθένα από τις σχετικές διαδικασίες μετανάστευσης και δώστε την ονομασία των σχετικών βάσεων δεδομένων.....	29
Κατά την αίτηση θεώρησης στα εξωτερικά σύνορα συλλέγονται εκτός των δημογραφικών στοιχείων, τα δακτυλικά αποτυπώματα και φωτογραφία προσώπου τα οποία καταχωρούνται στο σύστημα VIS. Επίσης, κατά τη διέλευση των προσώπων καταχωρούνται το ονοματεπώνυμο, η υπηκοότητα, ο αριθμός του ταξιδιωτικού εγγράφου, η ημερομηνία και το σημείο εισόδου και εξόδου στην εθνική εφαρμογή των Αφίξεων-Αναχωρήσεων.....	29
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.3 ΧΡΗΣΗ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	29
E31. Ποιες βάσεις δεδομένων σχετικές με την ταυτότητα διαχειρίζονται οι διάφορες εθνικές αρχές που συμμετέχουν στις διαδικασίες μετανάστευσης; (π.χ. το εθνικό μητρώο πληθυσμού διευθύνεται από την αστυνομία, το εθνικό σύστημα εισόδου/εξόδου διευθύνεται από τη συνριοφυλακή, το Εθνικό Σημείο Πρόσβασης EURODAC διευθύνεται από την αρχή ασύλου).....	29
E32α. Ποιες περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς βάσεις δεδομένων, λίστες παρακολούθησης ή εργαλεία αναφοράς χρησιμοποιούνται για σκοπούς αναγνώρισης, όταν ένας υπήκοος τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση για διεθνή προστασία, θεώρηση ή άδεια παραμονής; Παρακαλείστε να υποδείξετε ποιες βάσεις δεδομένων χρησιμοποιούνται για συγκεκριμένες διαδικασίες μέσω του παρακάτω πίνακα.....	29
E32β. Υπάρχουν δεδομένα στοιχείων τα οποία οι αρχές θα θεωρούσαν χρήσιμα, αλλά δεν έχουν ακόμη συλλεχθεί ή αποθηκευτεί;.....	31
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.4. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	31
E33α. Περιγράψτε τις πρόσφατες μείζονες αλλαγές σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο διαδικασιών και βάσεων δεδομένων που σχετίζονται με τη μετανάστευση (εθνικά/περιφερειακά επίπεδα).....	31
E33β. Περιγράψτε τις πρόσφατες/προγραμματισμένες δοκίμες οδηγιών (πilotικές) στον τομέα της αρχιτεκτονικής της διαχείρισης της ταυτότητας και της ανταλλαγής δεδομένων.....	31
ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	32
E34. Είναι τα (τρέχοντα ή προγραμματισμένα) μέτρα που περιγράφονται ανωτέρω, υπο-σζήτηση το παρόν διάστημα στο Κράτος Μέλος σας;.....	32
E35. Έχουν οι (εθνικές) αρχές προστασίας δεδομένων ή παρόμοιες δομές και/ή νομικοί εμπειρογνώμονες αξιολογήσει κάποιο από τα μέτρα που περιγράφονται ανωτέρω;.....	32
ΕΝΟΤΗΤΑ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ	33
E36. Όσον αφορά τους στόχους αυτής της Εστιασμένης Μελέτης, ποια συμπεράσματα θα αντλούσατε από τα ευρήματα που προέκυψαν κατά την υλοποίηση της Εθνικής Συνεισφοράς σας; Ποια είναι η συνάφεια των πορισμάτων σας με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής (σε εθνικό επίπεδο και/ή σε επίπεδο ΕΕ); Παρακαλείστε όπως προχωρήσετε σε οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ της διεθνούς προστασίας, της διαδικασίας αναγκαστικής επιστροφής και άλλων (νόμιμων) «ειδών» μετανάστευσης.....	33
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	34

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017

Προκλήσεις και πρακτικές των Κρατών Μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

TOP-LINE "FACTSHEET" (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ)

Εθνική συνεισφορά (μόνο μία σελίδα)

Επισκόπηση της Εθνικής Συνεισφοράς - παράθεση βασικών στοιχείων και αριθμών από όλες τις ενότητες της Μελέτης, με ιδιαίτερη έμφαση σε στοιχεία που σχετίζονται με τους (εθνικούς) υπευθύνους για τη χάραξη πολιτικής.

Η Εστιασμένη Μελέτη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης για το έτος 2017 με τίτλο «Προκλήσεις και πρακτικές των Κρατών-Μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών» έχει σκοπό να ενημερώσει τόσο τα Κράτη-Μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και το κοινό για τις προκλήσεις και τις πρακτικές της Ελλάδας κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών. Η Εστιασμένη Μελέτη αποτελείται από **έξι** ενότητες. Στόχος της **Ενότητας 1** είναι να προσφέρει μια εις βάθος μια εικόνα για την κλίμακα και το εύρος του ζητήματος της διαδικασίας ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως προκύπτει από ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου, η Υπηρεσία δέχθηκε το 2.013, 4.814 αιτήσεις διεθνούς προστασίας, το 2014 υπεβλήθησαν 9.431 αιτήσεις διεθνούς προστασίας, το 2015 13.195, αντίστοιχα το 2016 οι αιτήσεις ήταν 51.092 και τέλος το 2017 23.652. Στην ενότητα αναλύονται οι προκλήσεις σχετικά με τη διαχείριση της ταυτότητας κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης με έμφαση στους παράγοντες προσδιορισμού της ταυτότητας. Επιπλέον, παρέχονται πληροφορίες για τις μεθόδους οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εξακρίβωση της ταυτότητας καθώς και η ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία οι οποίες ρυθμίζουν τη διαδικασία προσδιορισμού της ταυτότητας σχετικά με αυτές τις διαδικασίες. Συμπληρωματικά, δίδονται πληροφορίες για τη διαδικασία που εφαρμόζεται κατά την επαλήθευση της ταυτότητας των αιτούντων τρίτων χωρών. Τέλος, αναφέρονται οι εθνικές αρχές υπεύθυνες για την επαλήθευση της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών και τον βαθμό πρόσβασής τους σε βάσεις δεδομένων της ΕΕ που διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα υπηκόων τρίτων χωρών (EURODAC, SIS II, VIS κ.ά.). Στόχος της **Ενότητας 2** είναι να αναλύσει τις μεθόδους και τους τύπους εγγράφων προσδιορισμού της ταυτότητας οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών, στο πλαίσιο των διαφόρων μεταναστευτικών διαδικασιών. Ειδικότερα, εξετάζονται τα απαιτούμενα και αποδεκτά έγγραφα για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών καθώς και ποιοι τύποι εγγράφων (απαιτούμενα ή δικαιολογητικά έγγραφα) και άλλα στοιχεία τα οποία οι αρχές και οι αρμόδιοι φορείς αποδέχονται, ή όχι, για τον καθορισμό της ταυτότητας. Επιπλέον, διερευνώνται τα κύρια ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι κρατικές υπηρεσίες αναφορικά με τον προσδιορισμό της αυθεντικότητας των εγγράφων. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των αριθμών των αιτούντων διεθνούς προστασίας και των παράτυπων μεταναστών στην Ελλάδα (σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας στην Ελλάδα συνελήφθησαν το 2014 4.531 παράτυποι μετανάστες, το 2015 οι συλλήψεις ανήλθαν στις 911.471, το 2016 204.820 και τέλος το Α' τετράμηνο του 2017 σε 14.222) εξετάζονται οι μέθοδοι οι οποίες χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών εν ελλείψει αξιόπιστης τεκμηρίωσης ώστε να εξακριβωθεί η εγκυρότητα των αναφορών των υπηκόων τρίτων χωρών και η σχετική βαρύτητα που αποδίδεται στα αποτελέσματα των μεθόδων οι οποίες χρησιμοποιούνται (λ.χ. στον προσδιορισμό της ταυτότητας στη διαδικασία ασύλου/επιστροφής). Στόχος της **Ενότητας 3** είναι να αναδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο συνδυάζονται οι διάφορες μέθοδοι σε ό,τι αφορά τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών και τα αποτελέσματά τους τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για να ληφθεί η απόφαση στο πλαίσιο διαφόρων διαδικασιών της μετανάστευσης. Σύμφωνα δηλαδή με τις πληροφορίες που συλλέγονται από τις σχετικές μεθόδους, αναλύεται το πως λαμβάνεται η απόφαση για την τεκμηρίωση της ταυτότητας. Τέλος, διερευνάται η σημασία της εξακρίβωσης της ταυτότητας σε σύγκριση με άλλους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη συνολικής απόφασης. Στόχος της **Ενότητας 4** είναι να διερευνηθούν ποια προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο πλαίσιο των διαδικασιών μετανάστευσης (π.χ. όνομα, εθνικότητα, τόπος γεννήσεως, έγγραφα ταυτότητας) και βιομετρικά (π.χ. δακτυλικά αποτυπώματα, φωτογραφίες, DNA) και ποιες συμφωνίες ανταλλαγής δεδομένων ισχύουν. Τέλος, εξετάζεται ποιες βάσεις δεδομένων χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό ταυτότητας οι οποίες διαχειρίζονται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές που συμμετέχουν στις διαδικασίες μετανάστευσης. Στόχος της **Ενότητας 5** είναι να περιγράψει τα τρέχοντα και προγραμματισμένα μέτρα σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο διαδικασιών και θάσεων δεδομένων. Στόχος της **Ενότητας 6** είναι να αναδείξει τα κύρια πορίσματα της Εστιασμένης Μελέτης που έχουν προκύψει, λαμβάνοντας υπόψη το έργο των εθνικών αρχών που συμμετέχουν στην τεκμηρίωση της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών και τα διαδικαστικά βήματα για την τεκμηρίωση της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών στις διάφορες μεταναστευτικές διαδικασίες.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στόχος της παρούσας Ενότητας είναι να παρέχει μια εικόνα για την κλίμακα και το εύρος του ζητήματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως αποδεικνύεται από ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες. Η ενότητα θα αναλύσει, επίσης, το βαθμό στον οποίο οι διαδικασίες για την καθιέρωση της ταυτότητας καθορίζονται στη νομοθεσία των Κρατών Μελών και το θεσμικό πλαίσιο για αυτές τις διαδικασίες. Θα παρουσιαστούν οι διαφορές όσον αφορά την ικανότητα των Κρατών Μελών να ανταποκριθούν στις προκλήσεις που εντοπίστηκαν (π.χ. διαθεσιμότητα (εκπαιδευμένων) ανθρώπινων πόρων που χρειάζονται, ικανότητα να αξιοποιηθεί η εμπειρογνομosύνη, πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων ή διαθεσιμότητα νομικής θάσης για τη χρήση συγκεκριμένων μεθόδων)

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.1 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ, ΑΔΕΙΩΝ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ)

E1. Το ζήτημα του προσδιορισμού της ταυτότητας θεωρείται ζήτημα/πρόκληση στο πλαίσιο της διαδικασίας κατά:

- α) Τη διαδικασία εκτίμησης της ανάγκης διεθνούς προστασίας; **Ναι**
 β) Την προετοιμασία για την αναγκαστική επιστροφή του απορριφθέντος αιτούντος διεθνούς προστασίας στην (εκτιμώμενη) χώρα καταγωγής του; **Ναι**
 και

γ) Την επαλήθευση αιτήσεων για τις ακόλουθες κατηγορίες:

- (Βίζα)θεώρηση εισόδου επισκεπτών **Ναι**

Άδειες διαμονής που εκδίδονται για:

- Οικογενειακούς λόγους. **Ναι**
- Λόγους Σπουδών. **Ναι**
- Αμειβόμενες δραστηριότητες. **Ναι**
- Μη εναρμονισμένο με την ΕΕ καθεστώς προστασίας (δηλ. Άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς ή ιατρικούς λόγους) **Ναι**

Εάν ναι, παρακαλείστε να περιγράψετε, εν συντομία, για οποιαδήποτε ή για όλες τις περιπτώσεις των ανωτέρω κύριων ζητημάτων, τις προκλήσεις και δυσκολίες εντός του Κράτους - Μέλους σας (π.χ. κανένα έγγραφο ταυτότητας, πλαστά έγγραφα, πολλαπλές ταυτότητες, αιτούντες από συγκεκριμένες τρίτες χώρες)

Σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης μεγάλο ποσοστό εισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια δεν φέρουν έγγραφα και κυρίως διαβατήριο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ταυτοποίηση τους επιτυγχάνεται μέσω συνέντευξης. Αναφορικά με τη διαχείριση πλαστών εγγράφων, αστυνομικοί οι οποίοι εργάζονται σε κλιμάκια της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ελέγχουν τα έγγραφα για να εξακριβώσουν εάν είναι πλαστά¹. (α) Το ζήτημα του προσδιορισμού της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών που αιτούνται διεθνή προστασία αποτελεί πράγματι σημαντική πρόκληση αναφορικά με την διαδικασία αξιολόγησης της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς σημαντικό ποσοστό των αιτούντων δε διαθέτει έγγραφα πιστοποιητικά της ταυτότητας είτε λόγω των γενικότερων συνθηκών που μπορεί να επικρατούσαν στη χώρα καταγωγής τους κατά το χρόνο της φυγής τους, είτε λόγω των προσωπικών περιστάσεων που τους εξανάγκασαν σε φυγή από τη χώρα καταγωγής τους, είτε για σειρά άλλων λόγων. Η μη δυνατότητα εξακρίβωσης της εθνικότητας του αιτούντος διεθνούς προστασίας δημιουργεί σημαντική δυσκολία στην αξιολόγηση της αίτησης και στην έκδοση νομικά και πρακτικά ισχυρής απόφασης. (β) Προκειμένου οι να καθιστούν διαχειρίσιμες οι μεταναστευτικές ροές, αυξήθηκαν σημαντικά οι απαιτήσεις για τη γρήγορη και αποτελεσματική διαδικασία περίθαλψης, ταυτοποίησης, παροχής νόμιμου καθεστώτος αλλά και επιστροφής σε περιπτώσεις ατόμων που δεν τεκμηριώνουν νόμιμο καθεστώς (βλ. Πίνακα 1). Για το (γ) διεξάγονται έλεγχοι θεωρήσεων εισόδου για το εάν έχουν στοιχεία ταυτότητας και διαβατήριο (ταξιδιωτικά έγγραφα)². Στις περιπτώσεις των αδειών διαμονής, ανεξαρτήτως κατηγορίας, εντοπίζονται ελάχιστα προβλήματα ταυτοποίησης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως δεν είναι δυνατό ένας πολίτης τρίτης χώρας να αιτηθεί για ιθαγένεια λόγω απουσίας διαβατηρίου και αντικειμενικής αδυναμίας απόκτησης διαβατηρίου. Η αδυναμία των υπηκόων τρίτων χωρών αιτηθούν για ιθαγένεια μπορεί να οφείλεται: α) στην απώλεια ή μη αναγνώριση εθνικότητας λόγω γεωπολιτικών μεταβολών (π.χ. διάσπαση πρώην Σοβιετικής Ένωσης) ή β) στην απουσία των απαιτούμενων εγγράφων από την τρίτη χώρα, όπως πιστοποιητικό γέννησης³.

E2α. Παρακαλείστε επίσης να καταδείξετε ποιοι παράγοντες συνέβαλαν στα ζητήματα που καταγράφησαν στην πρώτη ενότητα (π.χ. ο όγκος των περιπτώσεων όπου δεν υπάρχει αξιόπιστη τεκμηρίωση έχει αυξηθεί, τα μέτρα που χρησιμοποιούνται για την τεκμηρίωση της ταυτότητας των αιτούντων θεωρούνται αναποτελεσματικά, δεν υπάρχει επαρκής χρηματοδότηση ή εξειδικευμένο προσωπικό κλπ.).

Παρακαλείστε να στηρίξετε τις απαντήσεις σας με αναφορά σε στατιστικά στοιχεία (π.χ. αυτά που παρουσιάζονται στην Ενότητα 1.2 παρακάτω), έρευνα ή άλλες πηγές πληροφοριών (π.χ. συζητήσεις στα ΜΜΕ, νομολογία, έγγραφα πολιτικής, απόψεις αρμοδίων).

Η διαχείριση της διαδικασίας καταγραφής και ταυτοποίησης των εισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών, για τις οποίες είναι αρμόδια η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, επηρεάστηκε αρνητικά στο παρελθόν, σε σχέση με ζητήματα που αφορούσαν τους ανθρώπινους πόρους αλλά και την κατάρτιση του προσωπικού. Ωστόσο, τα ζητήματα αυτά έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς το τελευταίο καιρό⁴. Αναφορικά με το υποερώτημα (α), η αιφνίδια και κατακόρυφη αύξηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία Ασύλου μεριστοποίησε την πρόκληση της ταυτοποίησης των αιτούντων. Βλ. E2β. Για το υποερώτημα (γ) οι διαθέσιμες πληροφορίες χαρακτηριστικά αναφέρουν: «Το εξειδικευμένο προσωπικό εκπαιδεύεται μέσω της Διπλωματικής Ακαδημίας στην Ελλάδα που πρόκειται να εργαστεί στα Προξενία στο εξωτερικό για τον εντοπισμό πλαστών ή παραποιημένων ταξιδιωτικών εγγράφων και δικαιολογητικών⁵».

E2β. Σε σχέση με την Ενότητα E2α ανωτέρω, το Κράτος Μέλος σας έχει αντιμετωπίσει τα τελευταία χρόνια μεταβολή στον αριθμό των αιτήσεων για διεθνή προστασία και στον αριθμό των παράτυπων μεταναστών; **Ναι**

Εάν ναι, η μεταβολή αυτή ήταν ένας σημαντικός λόγος για τις προαναφερθείσες προκλήσεις και δυσκολίες; **Ναι**

Εάν ναι, παρακαλούμε να επεξηραστείτε περαιτέρω τον τρόπο με τον οποίο ο παράγοντας αυτός, συνέβαλε στις προκλήσεις και τις δυσκολίες που εντοπίστηκαν.

Στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, έχουν φθάσει μεγάλοι αριθμοί πολιτών τρίτων χωρών. Αναφορικά με τα στατιστικά στοιχεία, το 2016 ο αριθμός των αιτήσεων διεθνούς προστασίας ήταν σχεδόν τετραπλάσιος σε σχέση με το 2015. Αναλυτικά 51.092 άτομα αιτήθηκαν διεθνή προστασία σε σχέση με 13.195 το 2015⁶. Στατιστικά Στοιχεία Υπηρεσίας Ασύλου (από 7 Ιουνίου 2013 έως 31 Μαΐου 2017)⁷: Αιτήσεις Ασύλου 2013: 4.814, Αιτήσεις Ασύλου 2014: 9.431, Αιτήσεις Ασύλου 2015: 13.195, Αιτήσεις Ασύλου 2016: 51.092, Αιτήσεις Ασύλου 2017: 23.652. Εύλογα η αιφνίδια και κατακόρυφη αύξηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία Ασύλου μεριστοποίησε την πρόκληση της ταυτοποίησης των αιτούντων. Στατιστικά Στοιχεία Παράτυπης Μετανάστευσης Ελληνικής Αστυνομίας⁸: Συλληφθέντες μη νόμιμοι μετανάστες, για παράνομη είσοδο και παραμονή, από Αστυνομικές και Λιμενικές Αρχές: 2013: 43.002, 2014: 77.163, 2015: 911.471, 2016: 204.820, (1 Ιανουαρίου 2017 – 31 Μαρτίου 2017): 10583. Η αύξηση στον αριθμό των παρανόμων εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών δημιούργησε αυξημένες ανάγκες για υλικότεχνικό εξοπλισμό, υποδομές και ανθρώπινους πόρους. Με

¹ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

² Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

⁴ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

⁵ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁶ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου.

⁷ Υπηρεσία Ασύλου (2017) Στατιστικά Στοιχεία Υπηρεσίας Ασύλου (από 7 Ιουνίου 2013 έως 30 Απριλίου 2017). Αθήνα: Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής/Υπηρεσία Ασύλου (πρόσβαση στις: 20 Μαΐου 2017, διαθέσιμο στο: http://asylo.gov.gr/?page_id=615).

⁸ Ελληνική Αστυνομία (2017) Στατιστικά Στοιχεία Παράνομης Μετανάστευσης 2017 Αθήνα: Ελληνική Αστυνομία (πρόσβαση στις: 20 Μαΐου 2017, διαθέσιμο στο: <http://soo.gl/XlrVfc>).

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

τους ήδη υπάρχοντες πόρους και με την αύξηση των ροών, η αποτελεσματική φύλαξη των εξωτερικών συνόρων και οι διαδικασίες καταγραφής των συλληφθέντων υπηκόων τρίτων χωρών ήταν πρακτικά αδύνατες⁹.

Ε3. Έχει αντιμετωπίσει το Κράτος Μέλος σας προκλήσεις αναφορικά με την εξέταση των αιτήσεων ασύλου/την εφαρμογή της επιστροφής των υπηκόων τρίτων χωρών, λόγω της μη αναγνώρισης της ταυτότητάς τους από την (εκτιμώμενη) χώρα καταγωγής; **Ναι**
Εάν ναι, παρακαλείσθε να παράσχετε τον κατάλογο των (εκτιμώμενων) χωρών καταγωγής για τις οποίες η αναγνώριση της ταυτότητας θεωρήθηκε ιδιαίτερα δύσκολη, από τη 31^η Δεκεμβρίου 2016, i) κατά την εξέταση αιτήσεων ασύλου, (ii) για την εφαρμογή της επιστροφής.

Αιτήσεις διεθνούς προστασίας με δηλωθείσα χώρα καταγωγής το Αφγανιστάν, την Ερυθραία, το Σουδάν, το Νότιο Σουδάν και τη Ρωσία, συχνότερα από άλλες, μπορεί να εγείρουν αμφιβολίες αναφορικά με την αξιοπιστία της δηλωθείσας ιθαγένειας καθιστώντας δυσκολότερη την αξιολόγηση τους από την Υπηρεσία Ασύλου. Αιτών διεθνούς προστασίας του οποίου η αίτηση τελεσίδικα απορρίπτεται υποχρεούται να εγκαταλείψει τη χώρα, με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία εκείνος διαθέτει έγγραφα που νομιμοποιούν την παραμονή του για λόγους ανεξάρτητους της αίτησης χορήγησης διεθνούς προστασίας. Οι Τρίτες χώρες για τις οποίες η αναγνώριση της ταυτότητας των αλλοδαπών υπηκόων θεωρείται ιδιαίτερα δύσκολη είναι οι κάτωθι¹⁰: Μπανγκλαντές, Πακιστάν, Αφγανιστάν, Λαϊκή Δημοκρατία του Κογκό, Κογκό, Νιγηρία, Σομαλία, Σρι Λάνκα, Ερυθραία, Μυανμάρ, Σιέρα Λεόνε.

⁹ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

¹⁰ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ • ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

E4. Παρακαλείσθε να παράσχετε, στο μέτρο του δυνατού, τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία (με την πηγή τους) συνοδευόμενα, εάν χρειάζεται, από επεξηγηματική σημείωση για την ερμηνεία τους, για παράδειγμα εάν τα στατιστικά στοιχεία που παρέχονται είναι επί μέρους, πρέπει να εκτιμηθούν (π.χ. στη βάση στατιστικών στοιχείων διαφορετικών από αυτά που ζητούνται στη συνέχεια ή (διαφορετικά) από την πρωτογενή έρευνα) ή εάν αντικατοπτρίζουν συγκεκριμένες τάσεις (π.χ. αλλαγή πολιτικής, βελτιωμένες μέθοδοι αναγνώρισης ταυτότητας, αλλαγή στη χώρα καταγωγής των αιτούντων διεθνούς προστασίας ή των απορριφθέντων αιτούντων ασύλου κλπ.) Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, προσπαθήστε να καταδείξετε μια τάξη μεγέθους. Τα στατιστικά στοιχεία που είναι ήδη διαθέσιμα μέσω της Eurostat, δεν ζητήθηκαν προκειμένου να διευκολυνθεί η συμπλήρωση του κοινού προτύπου.

Πίνακας 1: Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις διαδικασίες διεθνούς προστασίας και επιστροφής.

	2012	2013	2014	2015	2016	Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. Ναι/Όχι > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. Ναι/Όχι > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ναι/Όχι > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Αριθμός αιτούντων διεθνούς προστασίας, των οποίων η ταυτότητα δεν είχε τεκμηριωθεί ¹¹ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διεθνούς προστασίας.						Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Η πλειοψηφία όσων ζητούν διεθνή προστασία δεν προσκομίζει έγγραφα ταυτότητας. Σημειώνεται ότι από το σύστημα στο οποίο καταχωρούνται τα προσωπικά δεδομένα των αιτούντων και εξάγονται τα στατιστικά στοιχεία, δεν είναι δυνατή η εξαγωγή του συγκεκριμένου στατιστικού δεδομένου. Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. Ναι/Όχι > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. Ναι/Όχι > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ναι/Όχι > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Αριθμός αιτούντων διεθνούς προστασίας για τους οποίους καθιερώθηκε/αποδόθηκε πλήρως ή εν μέρει ¹² η ταυτότητα, κατά τη διαδικασία ασύλου, επιτρέποντας έτσι στις αρμόδιες αρχές να λάβουν συγκεκριμένη απόφαση σχετικά με την αίτηση διεθνούς προστασίας (π.χ. χορήγηση, άρνηση, αναβολή).						Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Η πλειοψηφία όσων ζητούν διεθνή προστασία δεν προσκομίζει έγγραφα ταυτότητας. Σημειώνεται ότι από το σύστημα στο οποίο καταχωρούνται τα προσωπικά δεδομένα των αιτούντων και εξάγονται τα στατιστικά στοιχεία, δεν είναι δυνατή η εξαγωγή του συγκεκριμένου στατιστικού δεδομένου. Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. Ναι/Όχι > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. Ναι/Όχι > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ναι/Όχι > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός Θετικών Αποφάσεων για αιτούντες διεθνούς προστασίας των οποίων η ταυτότητα δεν ήταν τεκμηριωμένη ¹³ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.						Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Η πλειοψηφία όσων ζητούν διεθνή προστασία δεν προσκομίζει έγγραφα ταυτότητας. Σημειώνεται ότι από το σύστημα στο οποίο καταχωρούνται τα προσωπικά δεδομένα των αιτούντων και εξάγονται τα στατιστικά στοιχεία, δεν είναι δυνατή η εξαγωγή του συγκεκριμένου στατιστικού δεδομένου. Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. Ναι/Όχι

¹¹ Με την προσκόμιση ενός επίσημου εγγράφου ταυτότητας (δελτίο ταυτότητας ή διαβατηρίου) ή άλλου εγγράφου(ων) που έχει γίνει αποδεκτό στο Κράτος Μέλος με σκοπό την επαλήθευση ταυτότητας (π.χ. άδεια οδήγησης).

¹² Για παράδειγμα, αν μπορούν να δημιουργηθούν ορισμένα στοιχεία ταυτότητας (π.χ. εθνικότητα), αλλά όχι άλλα (π.χ. πλήρες όνομα, ημερομηνία γέννησης).

¹³ Με την προσκόμιση ενός επίσημου εγγράφου ταυτότητας (δελτίο ταυτότητας ή διαβατηρίου) ή άλλου εγγράφου(ων) που έχει γίνει αποδεκτό στο Κράτος Μέλος με σκοπό την επαλήθευση ταυτότητας (π.χ. άδεια οδήγησης).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ • ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

						<p>> Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. Ναι/Όχι</p> <p>> Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ναι/Όχι</p> <p>> Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>
<p>Συνολικός αριθμός Θετικών Αποφάσεων για αιτούντες διεθνούς προστασίας των οποίων η ταυτότητα θεωρήθηκε επαρκώς αποδοθείσα/τεκμηριωμένη από τις αρχές λήψης αποφάσεων.</p>						<p>Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων)</p> <p>Η πλειοψηφία όσων ζητούν διεθνή προστασία δεν προσκομίζει έγγραφα ταυτότητας. Σημειώνεται ότι από το σύστημα στο οποίο καταχωρούνται τα προσωπικά δεδομένα των αιτούντων και εξάγονται τα στατιστικά στοιχεία, δεν είναι δυνατή η εξαγωγή του συγκεκριμένου στατιστικού δεδομένου.</p> <p>Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</p> <p>> Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. Ναι/Όχι</p> <p>> Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. Ναι/Όχι</p> <p>> Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ναι/Όχι</p> <p>> Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>
<p>Συνολικός αριθμός Αρνητικών Αποφάσεων για αιτούντες διεθνούς προστασίας, των οποίων η ταυτότητα δεν τεκμηριώθηκε¹⁴ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.</p>						<p>Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων)</p> <p>Η πλειοψηφία όσων ζητούν διεθνή προστασία δεν προσκομίζει έγγραφα ταυτότητας. Σημειώνεται ότι από το σύστημα στο οποίο καταχωρούνται τα προσωπικά δεδομένα των αιτούντων και εξάγονται τα στατιστικά στοιχεία, δεν είναι δυνατή η εξαγωγή του συγκεκριμένου στατιστικού δεδομένου.</p> <p>Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</p> <p>> Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. Ναι/Όχι</p> <p>> Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. Ναι/Όχι</p> <p>> Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ναι/Όχι</p> <p>> Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>
<p>Συνολικός αριθμός Αρνητικών Αποφάσεων για αιτούντες διεθνούς προστασίας, των οποίων η ταυτότητα δεν θεωρήθηκε επαρκώς αποδοθείσα/τεκμηριωμένη από τις αρχές λήψης αποφάσεων.</p>						<p>Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων)</p> <p>Η πλειοψηφία όσων ζητούν διεθνή προστασία δεν προσκομίζει έγγραφα ταυτότητας. Σημειώνεται ότι από το σύστημα στο οποίο καταχωρούνται τα προσωπικά δεδομένα των αιτούντων και εξάγονται τα στατιστικά στοιχεία, δεν είναι δυνατή η εξαγωγή του συγκεκριμένου στατιστικού δεδομένου.</p> <p>Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</p> <p>> Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. Ναι/Όχι</p> <p>> Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. Ναι/Όχι</p> <p>> Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ναι/Όχι</p> <p>> Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>
<p>Συνολικός αριθμός (Αναγκαστικών)¹⁵ Επιστροφών όλων των απορριφθέντων αιτούντων διεθνούς προστασίας.</p>	<p>Το 2012 πραγματοποιήθηκαν 22.117 αναγκαστικές και εθελούσιες επιστροφές υπηκόων τρίτων χωρών.</p> <p>11.557 ήταν οι αναγκαστικές επιστροφές και οι επαναπροωθήσεις, 6.324 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω ΔΟΜ και 4.236 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω του προγράμματος της Ελληνικής Αστυνομίας.</p>	<p>Το 2013 πραγματοποιήθηκαν 26.186 αναγκαστικές και εθελούσιες επιστροφές υπηκόων τρίτων χωρών.</p> <p>16.313 ήταν οι αναγκαστικές επιστροφές και οι επαναπροωθήσεις, 9.225 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω ΔΟΜ και 648 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω του προγράμματος της Ελληνικής Αστυνομίας.</p>	<p>Το 2014 πραγματοποιήθηκαν 27.789 αναγκαστικές και εθελούσιες επιστροφές υπηκόων τρίτων χωρών.</p> <p>20.293 ήταν οι αναγκαστικές επιστροφές και οι επαναπροωθήσεις, 7.334 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω ΔΟΜ και 162 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω του προγράμματος της Ελληνικής Αστυνομίας.</p>	<p>Το 2015 πραγματοποιήθηκαν 20.868 αναγκαστικές και εθελούσιες επιστροφές υπηκόων τρίτων χωρών.</p> <p>17.097 ήταν οι αναγκαστικές επιστροφές και οι επαναπροωθήσεις, 3.718 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω ΔΟΜ και 53 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω του προγράμματος της Ελληνικής Αστυνομίας.</p>	<p>Το 2016 πραγματοποιήθηκαν 19.151 αναγκαστικές και εθελούσιες επιστροφές υπηκόων τρίτων χωρών.</p> <p>12.998 ήταν οι αναγκαστικές επιστροφές και οι επαναπροωθήσεις, 6.153 ήταν οι εθελούσιες επιστροφές μέσω ΔΟΜ. Δεν υπήρχαν εθελούσιες επιστροφές μέσω του προγράμματος της Ελληνικής Αστυνομίας.</p>	<p>Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων)</p> <p>Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</p> <p>> Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. Ναι/Όχι</p> <p>> Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. Ναι/Όχι</p> <p>> Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. Ναι/Όχι</p> <p>> Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>

¹⁴ Ομοίως.

¹⁵ Ενώ το πεδίο αυτής της εστιασμένης μελέτης (όσον αφορά τις επιστροφές) περιλαμβάνει μόνο την αναγκαστική επιστροφή απορριφθέντων αιτούντων διεθνούς προστασίας, αναγνωρίζεται ότι η διάκριση μεταξύ αναγκαστικών και προαιρετικών επιστροφών στις επίσημες στατιστικές ενδέχεται να μην είναι δυνατή. Όπου είναι δυνατόν, κάνετε αυτή τη διάκριση.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ • ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

	Οι Τρίτες χώρες στις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες επιστροφές (αναγκαστικές και εθελούσιες) αναφέρονται παρακάτω:	Οι Τρίτες χώρες στις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες επιστροφές (αναγκαστικές και εθελούσιες) αναφέρονται παρακάτω:	Οι Τρίτες χώρες στις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες επιστροφές (αναγκαστικές και εθελούσιες) αναφέρονται παρακάτω:	Οι Τρίτες χώρες στις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες επιστροφές (αναγκαστικές και εθελούσιες) αναφέρονται παρακάτω:	Οι Τρίτες χώρες στις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι περισσότερες επιστροφές (αναγκαστικές και εθελούσιες) αναφέρονται παρακάτω:	
	<p>Αλβανία Πακιστάν Μπανγκλαντές Αφγανιστάν Ιράκ Βουλγαρία</p> <p>Σημειώνεται ότι το σύστημα που διατηρεί τα στατιστικά δεδομένα για τις αναγκαστικές επιστροφές, δεν παρέχει ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την αιτία της επιστροφής (π.χ. Απόρριψη άσυλου ή άλλες υποπεριπτώσεις που αναφέρονται στις παρακάτω ερωτήσεις του πίνακα).</p>	<p>Αλβανία Πακιστάν Μπανγκλαντές Αφγανιστάν Ιράκ Βουλγαρία</p> <p>Σημειώνεται ότι το σύστημα που διατηρεί τα στατιστικά δεδομένα για τις αναγκαστικές επιστροφές, δεν παρέχει ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την αιτία της επιστροφής (π.χ. Απόρριψη άσυλου ή άλλες υποπεριπτώσεις που αναφέρονται στις παρακάτω ερωτήσεις του πίνακα).</p>	<p>Αλβανία Πακιστάν Γεωργία Μπαγκλαντές Αφγανιστάν</p> <p>Σημειώνεται ότι το σύστημα που διατηρεί τα στατιστικά δεδομένα για τις αναγκαστικές επιστροφές, δεν παρέχει ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την αιτία της επιστροφής (π.χ. Απόρριψη άσυλου ή άλλες υποπεριπτώσεις που αναφέρονται στις παρακάτω ερωτήσεις του πίνακα).</p>	<p>Αλβανία Πακιστάν Γεωργία Βουλγαρία Αφγανιστάν Μπανγκλαντές Ιράκ</p> <p>Σημειώνεται ότι το σύστημα που διατηρεί τα στατιστικά δεδομένα για τις αναγκαστικές επιστροφές, δεν παρέχει ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την αιτία της επιστροφής (π.χ. Απόρριψη άσυλου ή άλλες υποπεριπτώσεις που αναφέρονται στις παρακάτω ερωτήσεις του πίνακα).</p>	<p>Αλβανία Πακιστάν Μαρόκο Ιράκ Αφγανιστάν Ιράν</p> <p>Σημειώνεται ότι το σύστημα που διατηρεί τα στατιστικά δεδομένα για τις αναγκαστικές επιστροφές, δεν παρέχει ποιοτικά στοιχεία σχετικά με την αιτία της επιστροφής (π.χ. Απόρριψη άσυλου ή άλλες υποπεριπτώσεις που αναφέρονται στις παρακάτω ερωτήσεις του πίνακα).</p>	
Συνολικός αριθμός (Αναγκαστικών) ¹⁶ επιστροφών απορριφθέντων αιτούντων διεθνούς προστασίας, η ταυτότητα των οποίων αποδόθηκε/τεκμηριώθηκε κατά το χρόνο της επιστροφής.						<p>Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>
Συνολικός αριθμός (Αναγκαστικών) ¹⁷ επιστροφών απορριφθέντων αιτούντων διεθνούς προστασίας, των οποίων η επιστροφή δεν μπορούσε να εκτελεσθεί λόγω των αρχών της (εκτιμώμενης) χώρας καταγωγής, που αρνήθηκαν να αναγνωρίσουν τους υπηκόους τους ή θεωρούσαν την ταυτότητά τους ανεπαρκώς ¹⁸ αποδοθείσα/τεκμηριωμένη.						<p>Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>

Πίνακας 2: Στατιστικά δεδομένα σχετικά με άλλες διαδικασίες που συνδέονται με τη μετανάστευση

	2012	2013	2014	2015	2016	Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός θεωρήσεων εισόδου που κατατέθηκαν σε προξενία σε τρίτες χώρες ¹⁹ .	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	<p>Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>
Συνολικός αριθμός των θεωρήσεων εισόδου που απορρίφθηκαν σε προξενία σε τρίτες χώρες ²⁰ .	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	*Δείτε τον παρακάτω πίνακα	<p>Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:</p>

¹⁶ Ομοίως.

¹⁷ Ομοίως.

¹⁸ Για παράδειγμα, εάν οι αρχές δεν ήταν σε θέση να αναγνωρίσουν επισήμως τον υπήκοο τρίτης χώρας με βάση την εθνικότητα, το επώνυμο, το όνομα και την ημερομηνία γέννησης και να υποστηρίξουν την αναγνώριση αυτή με τα έγγραφα που απαιτούνται από την τρίτη χώρα.

¹⁹ Εάν το κράτος μέλος σας είναι μέρος του χώρου Σένγκεν, αυτά τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται σε επίπεδο ΕΕ και δεν χρειάζεται να επαναληφθούν.

²⁰ Ομοίως.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ • ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Συνολικός αριθμός θεωρήσεων εισόδου που απορρίφθηκαν σε προξενία σε τρίτες χώρες λόγω του ότι οι αιτών υπέβαλε ταυτοποιητικό έγγραφο που ήταν ψευδές, ψεύτικο ή πλαστό.					Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός αδειών παραμονής για αμειβόμενες δραστηριότητες που απορρίφθηκαν λόγω της ταυτότητας του αιτούντος η οποία δεν θεωρήθηκε επαρκώς αποδοθείσα/τεκμηριωμένη.					Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός αδειών παραμονής για λόγους σπουδών που απορρίφθηκαν λόγω της ταυτότητας του αιτούντος η οποία δεν θεωρήθηκε επαρκώς αποδοθείσα/τεκμηριωμένη.					Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός αδειών παραμονής για οικογενειακούς λόγους που απορρίφθηκαν λόγω της ταυτότητας του αιτούντα/της οικογενειακής σχέσης η οποία δεν θεωρήθηκε επαρκώς αποδοθείσα/τεκμηριωμένη.					Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) Εάν δεν είναι δυνατή η παροχή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους: > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:

Κράτος – Μέλος του χώρου Σχίστην	Χώρα όπου βρίσκεται το προξενείο	Προξενείο	Θεωρήσεις διέλευσης από Αερολιμένα (ΑΤΥ) που κατατέθηκαν για:	Θεωρήσεις διέλευσης από Αερολιμένα ΑΤΥ(συμπεριλαμβανομένων πολλαπλών)	Θεωρήσεις διέλευσης από Αερολιμένα που εκδόθηκαν	Θεωρήσεις διέλευσης από Αερολιμένα που δεν εκδόθηκαν	Μη εκδοθέν ποσοστό για Θεωρήσεις διέλευσης από Αερολιμένα (ΑΤΥ)	Ενιαίες Θεωρήσεις που κατατέθηκαν για:	Συνολικές Ενιαίες Θεωρήσεις που (συμπεριλαμβανομένων Θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων)	Θεωρήσεις πολλαπλών εισόδων που εκδόθηκαν	Ποσοστό Θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων στο συνολικό αριθμό ενιαίων Θεωρήσεων εισόδων	Συνολικές Θεωρήσεις περιπορευμένης εδαφικής ισχύος	Ενιαίες Θεωρήσεις που δεν εκδόθηκαν	Μη εκδοθέν ποσοστό για ενιαίες Θεωρήσεις εισόδου	Συνολικές Θεωρήσεις διέλευσης από αερολιμένα και ενιαίες Θεωρήσεις που εκδόθηκαν	Συνολικές Θεωρήσεις διέλευσης από αερολιμένα και ενιαίες Θεωρήσεις που εκδόθηκαν (συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών Θεωρήσεων διέλευσης από αερολιμένα, Θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων και Θεωρήσεων περιπορευμένης εδαφικής ισχύος)	Σύνολο Θεωρήσεων διέλευσης από αερολιμένα και ενιαίων Θεωρήσεων που δεν έχουν εκδοθεί	Μη εκδοθέν ποσοστό Θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων και ενιαίων Θεωρήσεων
Ελλάδα	Αζερμπαϊτζάν	Μπακού						1.017	922	250	27,1%	3	92	9,0%	1.017	925	92	9,0%
Ελλάδα	Αίγυπτος	Αλεξάνδρεια						2.865	2.608	1.219	46,7%	3	254	8,9%	2.865	2.611	254	8,9%
Ελλάδα	Αίγυπτος	Κάιρο						5.518	4.751	1.887	39,7%	42	725	13,1%	5.518	4.793	725	13,1%
Ελλάδα	Αιθιοπία	Αντίς Αμπέμπα						370	244	88	36,1%	4	122	33,0%	370	248	122	33,0%
Ελλάδα	Αλβανία	Κορυτσά						18	14	8	57,1%	3	1	5,6%	18	17	1	5,6%
Ελλάδα	Αλβανία	Τίρανα						370	327	222	67,9%	12	31	8,4%	370	339	31	8,4%
Ελλάδα	Αλγερία	Αλγερία						1.692	734	151	20,6%		958	56,6%	1.692	734	958	56,6%
Ελλάδα	Αργεντινή	Μπουένος Άιρες						17	17	17	100,0%				17	17		
Ελλάδα	Αρμενία	Ερεβάν						11.883	10.751	1.992	18,5%	1	1.131	9,5%	11.883	10.752	1.131	9,5%
Ελλάδα	Αυστραλία	Αδελαΐδα						126	125	42	33,6%	1			126	126		
Ελλάδα	Αυστραλία	Καμπέρα						13	11	2	18,2%		2	15,4%	13	11	2	15,4%
Ελλάδα	Αυστραλία	Μελβούρνη						372	371	14	3,8%		1	0,3%	372	371	1	0,3%
Ελλάδα	Αυστραλία	Περθ						292	292	31	10,6%				292	292		
Ελλάδα	Αυστραλία	Σύδνεϋ						193	192	117	60,9%	1			193	193		
Ελλάδα	Βέλγιο	Βρυξέλλες						5	4	1	25,0%	1			5	5		
Ελλάδα	Βενεζουέλα	Καράσας						6	6	3	50,0%				6	6		
Ελλάδα	Βιενάμη	Ανσί						907	725	175	24,1%	9	173	19,1%	907	734	173	19,1%
Ελλάδα	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	Σαράγιεβο						368	350	15	4,3%	16	2	0,5%	368	366	2	0,5%
Ελλάδα	Βουλγαρία	Φιλιππούπολη						36	36	35	97,2%				36	36		
Ελλάδα	Βουλγαρία	Σόφια						1.088	1.054	775	73,5%	16	18	1,7%	1.088	1.070	18	1,7%
Ελλάδα	Βραζιλία	Βραζιλία						5	5	5	100,0%				5	5		
Ελλάδα	Βραζιλία	Σάο - Πάολο						12	12	8	66,7%				12	12		
Ελλάδα	Γαλλία	Παρίσι						4	4	1	25,0%				4	4		
Ελλάδα	Γερμανία	Στουτγάρδη						5	4			1			5	5		
Ελλάδα	Γεωργία	Τιφλίδα						14.050	11.742	695	5,9%		2.308	16,4%	14.050	11.742	2.308	16,4%
Ελλάδα	Δημοκρατία του Κονγκό	Κινσάσα						1.265	574	84	14,6%	1	690	54,5%	1.265	575	690	54,5%
Ελλάδα	Ζιμπάμπουε	Χαράρε						292	251	97	38,6%	1	40	13,7%	292	252	40	13,7%
Ελλάδα	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	Άμπου Ντάμπι						7.260	5.860	2.207	37,7%	154	1.246	17,2%	7.260	6.014	1.246	17,2%

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ • ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Λονδίνο						7.288	7.246	5.619	77,5%	20	22	0,3%	7.288	7.266	22	0,3%
Ελλάδα	ΗΠΑ	Αtlάντα						194	178	70	39,3%	13	3	1,5%	194	191	3	1,5%
Ελλάδα	ΗΠΑ	Βοστώνη						329	323	117	36,2%	3	3	0,9%	329	326	3	0,9%
Ελλάδα	ΗΠΑ	Σικάγο						448	440	403	91,6%	8			448	448		
Ελλάδα	ΗΠΑ	Χιούστον						311	304	248	81,6%	5	2	0,6%	311	309	2	0,6%
Ελλάδα	ΗΠΑ	Λος Άντζελες						515	507	229	45,2%	7	1	0,2%	515	514	1	0,2%
Ελλάδα	ΗΠΑ	Νέα Υόρκη						1.330	1.289	1.241	96,3%	31	10	0,8%	1.330	1.320	10	0,8%
Ελλάδα	ΗΠΑ	Ξαν Φρανσίσκο						436	423	193	45,6%	12	1	0,2%	436	435	1	0,2%
Ελλάδα	ΗΠΑ	Τάμπα(Φλόριδα)						187	179	32	17,9%	8			187	187		
Ελλάδα	ΗΠΑ	Ουάσιγκτον						2.037	471	283	60,1%	1.562	4	0,2%	2.037	2.033	4	0,2%
Ελλάδα	Ιαπωνία	Τόκιο						218	218	19	8,7%				218	218		
Ελλάδα	Ινδία	Νέο Δελχί	1	1	1			26.197	23.946	23.112	96,5%		2.251	8,6%	26.198	23.947	2.251	8,6%
Ελλάδα	Ινδονησία	Τζακάρτα						2.298	2.242	1.910	85,2%				2.298	2.242		
Ελλάδα	Ιορδανία	Αμμάν						4.489	3.938	1.232	31,3%	22	529	11,8%	4.489	3.960	529	11,8%
Ελλάδα	Ιράκ	Βαγδάτη						682	500	185	37,0%	20	162	23,8%	682	520	162	23,8%
Ελλάδα	Ιράν	Τεχεράνη						9.504	6.907	1.317	19,1%	292	2.305	24,3%	9.504	7.199	2.305	24,3%
Ελλάδα	Ιρλανδία	Δουβλίνο						357	354	10	2,8%		3	0,8%	357	354	3	0,8%
Ελλάδα	Ισπανία	Μαδρίτη						6	6	4	66,7%				6	6		
Ελλάδα	Ισραήλ	Ιερουσαλήμ						1.810	1.557	483	31,0%	35	218	12,0%	1.810	1.592	218	12,0%
Ελλάδα	Ισραήλ	Τελ - Αβίβ						367	348	64	18,4%	8	11	3,0%	367	356	11	3,0%
Ελλάδα	Ιταλία	Ρώμη						50	47	18	38,3%	2	1	2,0%	50	49	1	2,0%
Ελλάδα	Καζακστάν	Αστάνα						6.130	6.100	1.297	21,3%		30	0,5%	6.130	6.100	30	0,5%
Ελλάδα	Καναδάς	Μόντρεαλ						135	134	49	36,6%		1	0,7%	135	134	1	0,7%
Ελλάδα	Καναδάς	Οττάβα						23	23	12	52,2%				23	23		
Ελλάδα	Καναδάς	Τορόντο						366	363	136	37,5%		3	0,8%	366	363	3	0,8%
Ελλάδα	Καναδάς	Βανκούβερ						156	148	19	12,8%		8	5,1%	156	148	8	5,1%
Ελλάδα	Κατάρ	Ντόχα	1	1				1.696	1.672	928	55,5%	13	11	0,6%	1.697	1.686	11	0,6%
Ελλάδα	Κένυα	Ναιρόμπι						884	757	171	22,6%	7	120	13,6%	884	764	120	13,6%
Ελλάδα	Κίνα	Πεκίνο	1	1				23.903	23.342	1.944	8,3%	58	503	2,1%	23.904	23.401	503	2,1%
Ελλάδα	Κίνα	Κουανγκτσόου						9.603	9.336	915	9,8%		267	2,8%	9.603	9.336	267	2,8%
Ελλάδα	Κίνα	Σαγκάη						24.304	23.956	1.499	6,3%		348	1,4%	24.304	23.956	348	1,4%
Ελλάδα	Κόσσοβο	Πρίστινα						6.364	466	269	57,7%	5.498	400	6,3%	6.364	5.964	400	6,3%
Ελλάδα	Κουβάν	Αβάνα						146	120	30	25,0%		26	17,8%	146	120	26	17,8%
Ελλάδα	Κουβέιτ	Κουβέιτ						3.729	2.859	2.118	74,1%	16	854	22,9%	3.729	2.875	854	22,9%
Ελλάδα	Κροατία	Ζάγκρεμπ						10	10	9	90,0%				10	10		
Ελλάδα	Κύπρος	Λευκωσία	3	3				1.776	1.730	836	48,3%	14	32	1,8%	1.779	1.747	32	1,8%
Ελλάδα	Λίβανος	Κουβέιτ						18.310	17.117	16.128	94,2%	208	985	5,4%	18.310	17.325	985	5,4%
Ελλάδα	Μαρόκο	Καζαμπλάνκα						375	314	53	16,9%		61	16,3%	375	314	61	16,3%
Ελλάδα	Μαυροβούνιο	Πονγκόριτσα						71	70	66	94,3%	1			71	71		
Ελλάδα	Μεξικό	Πόλη του Μεξικό						26	26	26	96,2%				26	26		
Ελλάδα	Νιγηρία	Αμπουζά						3.449	2.084	619	29,7%		2	1,363	3.449	2.086	1.363	39,5%
Ελλάδα	Νότια Αφρική	Κέιπ - Τάουν						3.041	2.997	2.935	97,9%		44	1,4%	3.041	2.997	44	1,4%
Ελλάδα	Νότια Αφρική	Γιοχάνεσμπουργκ						5.817	5.723	5.701	99,6%	2	92	1,6%	5.817	5.725	92	1,6%
Ελλάδα	Νότια Κορέα	Σεούλ						63	60	13	21,7%		3	4,8%	63	60	3	4,8%
Ελλάδα	Ουκρανία	Κιέβο	1	1				38.522	37.376	16.062	43,0%	6	1.140	3,0%	38.523	37.383	1.140	3,0%
Ελλάδα	Ουκρανία	Μαριούπολη						134	129	58	45,0%		5	3,7%	134	129	5	3,7%
Ελλάδα	Ουκρανία	Οδησσός						13.816	13.590	5.882	43,3%		226	1,6%	13.816	13.590	226	1,6%
Ελλάδα	Ουρουγουάη	Μοντεβιδέο						1	1						1	1		
Ελλάδα	Πακιστάν	Ισλαμαμπάντ						1.004	509	77	15,1%	1	494	49,2%	1.004	510	494	49,2%
Ελλάδα	ΠΓΔΜ	Μπίτολα						113	98	49	50,0%		15		113	113		
Ελλάδα	ΠΓΔΜ	Σκόπια						1.342	1.038	668	64,4%	285	19	1,4%	1.342	1.323	19	1,4%
Ελλάδα	Περου	Λίμα						80	80	52	65,0%				80	80		
Ελλάδα	Πολωνία	Βαρσοβία						2	2	1	50,0%				2	2		
Ελλάδα	Ρουμανία	Βουκουρέστι						532	499	240	48,1%	15	18	3,4%	532	514	18	3,4%
Ελλάδα	Ρωσία	Μόσχα	1	1	1			465.933	463.409	405.658	87,5%	66	2.458	0,5%	465.934	463.476	2.458	0,5%
Ελλάδα	Ρωσία	Νοβόροσσκ						28.706	28.507	19.906	69,8%	13	186	0,6%	28.706	28.520	186	0,6%
Ελλάδα	Ρωσία	Αγία Πετρούπολη	1	1				33.872	33.479	30.000	89,6%		393	1,2%	33.873	33.480	393	1,2%
Ελλάδα	Σαουδική Αραβία	Τζέντα						4.641	4.405	2.955	67,1%	30	206	4,4%	4.641	4.435	206	4,4%
Ελλάδα	Σαουδική Αραβία	Ριάντ						3.522	3.347	2.467	73,7%	10	165	4,7%	3.522	3.357	165	4,7%
Ελλάδα	Σερβία	Βελιγράδι						226	223	223	100,0%		3		226	226		
Ελλάδα	Ταϊλάνδη	Μπαγκκόκ						2.370	2.292	485	21,2%	1	77	3,2%	2.370	2.293	77	3,2%
Ελλάδα	Τουρκία	Άγκυρα						7.649	7.333	7.116	97,0%	58	258	3,4%	7.649	7.391	258	3,4%
Ελλάδα	Τουρκία	Αδριανούπολη						23.720	23.606	23.534	99,7%	60	54	0,2%	23.720	23.666	54	0,2%
Ελλάδα	Τουρκία	Κωνσταντινούπολη						82.852	80.322	68.905	85,8%	466	2.064	2,5%	82.852	80.788	2.064	2,5%
Ελλάδα	Τουρκία	Σιμόνη						50.156	49.584	47.114	95,0%	108	464	0,9%	50.156	49.692	464	0,9%
Ελλάδα	Τυνησία	Τυνησία						1.134	817	325	39,8%	1	316	27,9%	1.134	818	316	27,9%
Ελλάδα	Φιλιππίνες	Μανίλα						5.819	5.544	2.937	53,0%		275	4,7%	5.819	5.544	275	4,7%
Ελλάδα	Χιλή	Σαντιάγο - Χιλή						16	15	15	100,0%		1	6,3%	16	15	1	6,3%
Ελλάδα	Χονγκ - Κονγκ	Χονγκ - Κονγκ						391	378	124	32,8%		13	3,3%	391	378	13	3,3%

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ • ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017
Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Πηγή: European Commission, Migration and Home Affairs, Schengen – Borders and Visa, Visa Policy, Visa statistics for consulates 2016. (BL: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/visa-policy_en#stats)

α) Εθνικές θεωρήσεις που εκδόθηκαν για το έτος 2017: 5.059

β) Εθνικές θεωρήσεις που απορρίφθηκαν για το έτος 2017: 376²¹.

Πίνακας 3: Στατιστικά δεδομένα σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την εξακρίβωση της ταυτότητας

	2012	2013	2014	2015	2016	Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) <i>Εάν δεν είναι δυνατή η παραγωγή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</i> > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός περιπτώσεων, στις οποίες διεξήχθη ανάλυση γλώσσας για την εξακρίβωση της ταυτότητας του υπηκόου τρίτης χώρας						Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) <i>Εάν δεν είναι δυνατή η παραγωγή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</i> > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός περιπτώσεων, κατά τις οποίες διενεργήθηκε εκτίμηση ηλικίας για να προσδιοριστεί αν ο υπήκοος τρίτης χώρας ήταν ανήλικος						Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) <i>Εάν δεν είναι δυνατή η παραγωγή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</i> > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός περιπτώσεων, στις οποίες χρησιμοποιήθηκε ανάλυση DNA για τον καθορισμό της οικογενειακής σχέσης σε περιπτώσεις οικογενειακής επανένωσης						Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) <i>Εάν δεν είναι δυνατή η παραγωγή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</i> > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:
Συνολικός αριθμός περιπτώσεων στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν συνεντεύξεις για τον προσδιορισμό πιθανής χώρας ή/και περιοχής καταγωγής						Πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. πηγές, γνωστοποιήσεις, λόγοι τάσεων, κορυφαίες πέντε εθνικότητες, με αριθμούς για το σύνολο των αιτούντων) <i>Εάν δεν είναι δυνατή η παραγωγή στατιστικών στοιχείων, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους:</i> > Δεν γίνονται οι απαραίτητες καταχωρήσεις. <i>Ναι/Όχι</i> > Οι καταχωρημένες πληροφορίες δεν μπορούν εύκολα να εξαχθούν (προς χρήση) σε αναφορές και στατιστικά στοιχεία. <i>Ναι/Όχι</i> > Τα στατιστικά στοιχεία συλλέγονται μόνο για εσωτερική χρήση και δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό. <i>Ναι/Όχι</i> > Άλλοι λόγοι, παρακαλείσθε να περιγράψετε:

²¹ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.3 ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Κοινωνικό κεκτημένο

[Παρέχεται από τον πάροχο υπηρεσιών του ΕΔΜ]

Εθνική νομοθεσία

E5. Έχει αλλάξει η νομοθετική βάση για τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας, στο πλαίσιο της διαδικασίας διεθνούς προστασίας ή/και επιστροφής, από τη διεξαγωγή της Μελέτης του ΕΔΜ του 2013, σχετικά με την «εξακρίβωση της ταυτότητας»; Ναι/Όχι

Εάν ναι, περιγράψτε τους λόγους αυτής της αλλαγής (π.χ. εάν αυτό οφείλεται σε αλλαγή στον αριθμό των αιτήσεων ασύλου και των παράτυπων μεταναστών στο Κράτος - Μέλος σας από το 2014).

Στο πλαίσιο της διεθνούς προστασίας, οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας, προσδιορίζονται κυρίως στα Άρθρα 9, 13, 36, 42 και 43 του Ν.4375/2016 ο οποίος προσαρμόσε την Ελληνική Νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιאτύπωση)» (L 180/29.6.2013). Θεσπίστηκε επίσης, νέα νομοθετική ρύθμιση αναφορικά με την διαπίστωση της ανηλικότητας των αιτούντων διεθνή προστασία με την Κοινή Υπουργική Απόφαση αρ.1982/2016 (ΦΕΚ Β'-335-16.02.2016) η οποία ενδεικτικά αναφέρει: "Εάν, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ενώπιον της Υπηρεσίας Ασύλου ο εκάστοτε αρμόδιος υπάλληλος αμφιβάλλει σχετικά με την ανηλικότητα αιτούντος διεθνή προστασία, οφείλει να ενημερώσει τον Προϊστάμενο του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου (ΠΓΑ), ο οποίος με σχετική απόφασή του, στην οποία αιτιολογείται ειδικώς η αμφιβολία σχετικά με την ανηλικότητα, παραπέμπει τον αιτούντα σε αρμόδια δομή του δημοσίου συστήματος υγείας ή σε εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Υγείας εντός της τοπικής αρμοδιότητας του ΠΓΑ στα οποία απασχολείται παιδίατρος, ψυχολόγος και λειτουργεί κοινωνική υπηρεσία"²².

E6. Η διαδικασία που εφαρμόζεται κατά την επαλήθευση της ταυτότητας των αιτούντων τρίτων χωρών θεώρησης εισόδου επισκέπτη, άδειας εργασίας, σπουδών και οικογενειακής επανένωσης, προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία; Ναι/Όχι

Εάν ναι, προσδιορίστε εν συντομία τα νομοθετικά έγγραφα που ρυθμίζουν τη διαδικασία προσδιορισμού της ταυτότητας σχετικά με αυτές τις διαδικασίες.

Οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις έκδοσης θεωρήσεων για διέλευση από ή με πρόθεση παραμονής στην επικράτεια των Κρατών-Μελών, που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ανά εξαμήνη περίοδο (θεωρήσεις Schengen) προβλέπονται από την Ενωσιακή Νομοθεσία²³ και συγκεκριμένα τον Κανονισμό 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων). Ο κανονισμός θεσπίζει τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις έκδοσης θεωρήσεων για διέλευση από ή με πρόθεση παραμονής στην επικράτεια των Κρατών-Μελών, που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ανά εξαμήνη περίοδο. Επίσης ο Κανονισμός 767/2008²⁴ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 για το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ των Κρατών-Μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (κανονισμός VIS), βασισμένος στο κεκτημένο της κοινής πολιτικής θεωρήσεων, καθορίζει το σκοπό, τις λειτουργίες καθώς και τις αρμοδιότητες του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS), όπως προβλέπεται στο Άρθρο 1 της απόφασης 2004/512/ΕΚ. Προσδιορίζει τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ των Κρατών-Μελών για τις αιτήσεις θεωρήσεων μικρής διάρκειας και τις σχετικές αποφάσεις, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης ακύρωσης, ανάκλησης ή παράτασης της θεώρησης, με σκοπό να διευκολύνει την εξέταση αυτών των αιτήσεων και τη λήψη των σχετικών αποφάσεων. Τα προαπαιτούμενα αιτήματος για τη χορήγηση εθνικής θεώρησης εισόδου και άδειας διαμονής, προβλέπονται στο Ν. 4251/2014 Άρθρο 6²⁵, ο οποίος μεταξύ άλλων προβλέπει: «Το δικαίωμα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του Κώδικα αυτού, τελεί υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Να είναι κάτοχοι έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα
β) Να είναι κάτοχοι ισχύουσας εθνικής θεώρησης εισόδου για έναν από τους λόγους του νόμου, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος Κώδικα.

γ) Να μην θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια ή τις διεθνείς σχέσεις και να μην είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι στις εθνικές βάσεις δεδομένων.

δ) Να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

ε) Να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας, για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς. Υπό την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας, οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για εργασία και τα μέλη των οικογενειών τους, εφόσον είναι συντηρούμενα, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στον ασφαλιστικό φορέα που υπάγονται, αναλόγως του επαγγέλματος που ασκούν, αντίστοιχα με τους ημεδαπούς. Πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για λοιπούς λόγους μπορούν να ασφαλιζονται σε ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς». Επίσης, στην σχετική εθνική νομοθεσία εντάσσεται και η Κοινή Υπουργική Απόφαση 30825/4-6-2014²⁶ περί «Καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση εθνικών θεωρήσεων εισόδου και για τη χορήγηση και ανανέωση τίτλου διαμονής άλλων πολιτών διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4251/2014, Άρθρο 1», και η Κοινή Υπουργική Απόφαση 68019/21-10-15²⁷, περί τροποποίησης της υπ' αριθ. 30825/2014 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εξωτερικών και καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση εθνικών θεωρήσεων εισόδου και για την χορήγηση και ανανέωση τίτλου διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4251/2014», η οποία αναφέρει: Πολίτες τρίτων χωρών των οποίων απορρίπτεται η αίτηση για διεθνή προστασία με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 28 του Π.Δ. 114/2010:

Χορήγηση άδειας διαμονής:

• Έγγραφο με το οποίο παραπέμπεται ο ενδιαφερόμενος στο Υπουργείο Εσωτερικών από τις αρμόδιες Αρχές Απόφασης του Άρθρου 2, περ. ιθ' του Π.Δ. 113/2013 κατόπιν πιθανολόγησης τους περί της συνδρομής του πρόσωπο του αιτούντος αντικειμενικής αδυναμίας απομάκρυνσης ή επιστροφής του στη χώρα καταγωγής ή συνήθους διαμονής του για λόγους ανωτέρας βίας, όπως σοβαροί λόγοι υγείας του ίδιου ή μέλους της οικογενείας του, διεθνής αποκλεισμός της χώρας του, ή συνδρομή στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου της ρήτρας μη επαναπρόωθησης του Άρθρου 3 της Σύμβασης για την πρόσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών η οποία κυρώθηκε με το Άρθρο πρώτο του Νδ/τος 53/1974 (ΦΕΚ Α' 256) ή του Άρθρου 3 της Σύμβασης της Ν. Υόρκης της 10^{ης} Δεκεμβρίου 1984 κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 1782/1988 (ΦΕΚ Α' 116).

Σχετικά με την ανανέωση άδειας διαμονής, απαιτούνται τα κάτωθι έγγραφα:

- Αίτηση.
- Δύο (2) έγχρωμες πρόσφατες φωτογραφίες σε φυσική μορφή, οι τεχνικές προδιαγραφές των οποίων είναι ίδιες με αυτές των διαβατηρίων, όπως κάθε φορά ισχύουν, καθώς και σε ψηφιακή μορφή σε οπτικό δίσκο αποθήκευσης (CD) σε μορφή γραφικών JPEG2000.
- Επικυρωμένο αντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου ή ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελληνική Πολιτεία, με εξαίρεση τους πολίτες τρίτων χωρών αντικειμενικά στερούμενων διαβατηρίου, οι οποίοι αντί του διαβατηρίου ή του ταξιδιωτικού εγγράφου θα υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση, στην οποία θα αναφέρονται οι ιδιαίτερες συνθήκες ή καταστάσεις για την υφιστάμενη προσωρινή ή μόνιμη αντικειμενική αδυναμία κατοχής του και σχετικά έγγραφα που το αποδεικνύουν (λ.χ. έγγραφο της προξενικής αρχής του κράτους προέλευσης του πολίτη

²² Βλ. <http://asvlo.gov.gr/wp-content/uploads/2016/02/%CE%91%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%91.pdf>

²³ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

²⁴ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

²⁵ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

²⁶ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

²⁷ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

τρίτης χώρας επίσημα επικυρωμένο και μεταφρασμένο, έγγραφο δημόσιας ελληνικής αρχής). Σε κάθε περίπτωση θα προσκομίζεται έγγραφο δημόσιας αρχής, ελληνικής ή της χώρας προέλευσης του ενδιαφερόμενου από το οποίο θα αντλούνται τα στοιχεία ταυτότητας του (διαβατήριο, σχετώς λήξης της ισχύος του, ταυτότητα, πιστοποιητικό γέννησης, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, ληξιαρχική πράξη γέννησης).

- Αντίγραφο άδειας διαμονής.
- Αποδεικτικά στοιχεία ισχύος των λόγων για τους οποίους είχε χορηγηθεί η άδεια διαμονής.

Η Εγκύκλιος υπ' αριθ. 20406/22-5-17 της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας και Μεταναστευτικής Πολιτικής, με τίτλο: "Μεταβολή στοιχείων ταυτότητας πολιτών τρίτων χωρών", αναφέρει: "Σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 19^Α, περ. 1στ' του Ν. 4251/2014, όπως ισχύει, η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής είναι αρμόδια για την παραλαβή αιτήσεων πολιτών τρίτων χωρών, των οποίων η υπόθεση παραπέμπεται από τις αρμόδιες αρχές Απόφασης του Άρθρου 2, περ. ιθ' του Π.Δ. 113/2013 (ΦΕΚ Α' 146) και τις Επιτροπές Προσφυγών των Άρθρων 26 και 32 του Π.Δ. 114/2010 (ΦΕΚ Α' 195) όπως ισχύει, κατόπιν πιθανολόγησης περί συνδρομής στο πρόσωπό τους των νόμιμων προϋποθέσεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Έχει παρατηρηθεί ότι, είτε κατά την υποβολή των σχετικών αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους βάσει των ανωτέρω διατάξεων, είτε σε μεταγενέστερο στάδιο, οι ενδιαφερόμενοι προσκομίζουν διαβατήριο, από το οποίο προκύπτουν διαφορές στα προσωπικά στοιχεία τους βάσει των οποίων εκδόθηκε η απόφαση της αρμόδιας Αρχής καθώς και το σχετικό παραπεμπτικό σημείωμα. Σημειώνεται ότι στις εν λόγω περιπτώσεις έχει απορριφθεί η αίτηση των ενδιαφερόμενων για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας και πιθανολογείται η δυνατότητα υπαγωγής τους στις ρυθμίσεις της μεταναστευτικής νομοθεσίας (Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης).

α) Όταν οποιαδήποτε μεταβολή στοιχείων έχει δηλωθεί στην αρμόδια Αρχή Απόφασης και μνημονεύεται στην απόφαση αυτής ή προσκομίζεται βεβαίωση της ίδιας Αρχής ότι η συγκεκριμένη μεταβολή στοιχείων δηλώθηκε σε αυτήν και δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα της τελικής της κρίσης, η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής οφείλει να παραλάβει η σχετική αίτηση λαμβάνοντας υπόψη τα νέα στοιχεία ταυτοποίησης του πολίτη τρίτης χώρας.

β) Όταν η μεταβολή στοιχείων αφορά επουσιώδεις αλλαγές των προσωπικών στοιχείων που οφείλονται στο διαφορετικό τρόπο γραφής ή μεταγραφής του ονόματος ή του επωνύμου από τη μητρική τους γλώσσα σε λατινική γραφή ή σε περίπτωση που υπάρχει προσθήκη ή διαγραφή δευτέρου ή ενδιάμεσου ονόματος (middle name), και λαμβανομένου υπόψη ότι η καταγραφή των εν λόγω στοιχείων έχει γίνει κατά δήλωση, είναι αρκετή η προσκόμιση βεβαίωσης ταυτοπροσωπίας από την αρμόδια Αρχή Απόφασης συνοδευόμενη από το νέο διαβατήριο σε ισχύ.

γ) Αντίθετα, εάν πρόκειται για σημαντικές μεταβολές που αλλοιώνουν την ταυτότητα των ενδιαφερομένων, όπως η πλήρης αλλαγή ονόματος ή επωνύμου ή ημερομηνίας γέννησης, καθώς και σε περιπτώσεις, από τις οποίες προκύπτει δήλωση ψευδούς ιθαγένειας, οι σχετικές αιτήσεις των ενδιαφερόμενων πολιτών, δεν παραλαμβάνονται ή αν έχουν παραληφθεί, απορρίπτονται ή ανακαλούνται καθώς δεν προκύπτει στο πρόσωπό τους η συνδρομή των προϋποθέσεων για την απόκτηση άδειας διαμονής βάσει του Ν. 4251/2014, όπως ισχύει".

Βλ. επίσης την Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ.αριθμ.12013/16²⁸ από την 12^η Απριλίου 2016 της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας και Μεταναστευτικής Πολιτικής που κοινοποιήθηκε προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, με τίτλο: «Διευκρινίσεις σχετικά με πολίτες τρίτων χωρών, αντικειμενικά στερούμενων διαβατηρίων».

ΕΝΟΤΗΤΑ 1.4 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

E7. Έχουν υπάρξει αλλαγές σχετικά με το ποιες εθνικές αρχές έχουν την ευθύνη για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των αιτούντων διεθνούς προστασίας και επιστροφής, μετά τη διεξαγωγή της Μελέτη του EDM του 2013²⁹, σχετικά με την «εξακρίβωση της ταυτότητας»; Ναι/Όχι

Εάν "ναι", περιγράψτε αυτές τις αλλαγές και διευκρινίστε αν αυτές είναι συνέπεια της αύξησης/μείωσης των αιτήσεων ασύλου και της παράτυπης μετανάστευσης τα τελευταία χρόνια.

Οι Αστυνομικές Αρχές, σύμφωνα με το Π.Δ. 114/2010 ως ισχύει από 7 Ιουνίου 2013, έχουν σταματήσει να παραλαμβάνουν νέες αιτήσεις διεθνούς προστασίας και πλέον αρμόδια αρχή παραλαβής των αιτήσεων αυτών είναι τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και τα αυτοτελή Κλιμάκια των Περιφερειακών Γραφείων Ασύλου της Υπηρεσίας Ασύλου του Ν. 3907/2011. Σύμφωνα με το Άρθρο 1 παρ.1 του Νόμου 4375/2016, η Υπηρεσία Ασύλου, όπως η Υπηρεσία αυτή έχει συσταθεί από το Άρθρο 1 του Ν. 3907/2011 (ΦΕΚ Α' 7), λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και έχει ως αποστολή την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ασύλου και των λοιπών μορφών διεθνούς προστασίας των αλλοδαπών και ανιθαγενών, καθώς και τη συμβολή στο σχεδιασμό και τη διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής ασύλου. Το Π.Δ. 114/2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εξακολουθεί να εφαρμόζεται επί αιτήσεων διεθνούς προστασίας τα οποία είχαν υποβληθεί βάσει του εν λόγω Π.Δ., έως και την 06-06-2013, αλλά και κατά το χρόνο ισχύος των προγενέστερων, Π.Δ. 61/1999, 90/2008 και 81/2009.

E8. Ποιες εθνικές αρχές έχουν την ευθύνη να επαληθεύουν την ταυτότητα των αιτούντων τρίτων χωρών θεώρησης εισόδου επισκέπτη και αδειών για σπουδές, οικογενειακή επανένωση και αμειθώμενες δραστηριότητες; Παρακαλείσθε να περιγράψτε ποιες αρχές συμμετέχουν σε ποιες διαδικασίες στο Κράτος Μέλος σας και καθορίστε το όνομα των αρμόδιων αρχών παρακάτω (παρέχοντας μετάφραση στην αγγλική γλώσσα εάν είναι δυνατόν, π.χ. Rajavartiolaitos - Φινλανδική Συνοριακή Φρουρά, Migrationsverket - Σουηδική Υπηρεσία Μετανάστευσης).

[Παρακαλείσθε να συμπληρώσετε την απάντησή σας παρακάτω και να συμπληρώσετε επίσης τον συνοπτικό πίνακα που παρέχεται στο Παράρτημα 1]

Αναφορικά με τις εθνικές θεωρήσεις, είναι αρμόδιες, οι προξενικές αρχές του ΥΠΕΞ και οι υπηρεσίες ελέγχων διαβατηρίων που υπάγονται στη Διεύθυνση Προστασίας Συνόρων που υπάγονται στο ΑΕΑ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις πραγματοποιούνται επαληθεύσεις της ταυτότητας στα σύνορα όταν δεν μπορούν να χορηγηθούν από τα προξενεία. Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις είναι οι αρμόδιοι φορείς για τις χορηγήσεις της άδειας διαμονής³⁰.

²⁸ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

²⁹ Βλ. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/establishing-identity/11b_greece_national_report_establishing_identity_for_international_protection_final_gf_version_08oc_el.pdf

³⁰ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

E9. Για καθένα από τις εξεταζόμενες διαδικασίες μετανάστευσης (αιτήσεις διεθνούς προστασίας, αιτούντες επιστροφής, αιτούντες άδειας εισόδου και διαμονής), περιγράψτε εν συντομία τα διάφορα βήματα που ακολουθούνται για να καθορισθεί η ταυτότητα των υπηκόων τρίτων χωρών, μεταξύ των οποίων:

- Στάδια της διαδικασίας που έχουν αυτοματοποιηθεί³¹
- Εφαρμοζόμενες βιομετρικές τεχνολογίες, εάν υπάρχουν.
- Οι διαδικασίες ταυτοποίησης/επαλήθευσης ταυτότητας που εκτελούνται από κάποιον αρμόδιο λήψης αποφάσεων ή εξειδικευμένο λειτουργό.
- Κεντρική ή αποκεντρωμένη λειτουργία(ες) αναγνώρισης.

(Εισαγωγή απάντησης στον πίνακα του παραρτήματος 2)

Μετά την άφιξη των πολιτών τρίτων χωρών στη χώρα, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης πραγματοποιεί την ταυτοποίηση και καταγραφή των στοιχείων των προσώπων³², και αποστέλλει τα δακτυλικά αποτυπώματα για εισαγωγή στη βάση δεδομένων EURODAC. Στη συνέχεια η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης διενεργεί ιατρικές εξετάσεις, παρέχει ψυχολογική στήριξη, πραγματοποιεί μία διαδικασία για την ανανύριση ευαλωτότητας των πολιτών τρίτων χωρών και στη συνέχεια τους παραπέμπει στις αρμόδιες υπηρεσίες³³ για τις περαιτέρω διαδικασίες, ως εξής:

- Οι αλλοδαποί που εκδηλώνουν επιθυμία να υποβάλλουν αίτηση διεθνούς προστασίας παραπέμπονται στην Υπηρεσία Ασύλου,
- Τα ευάλωτα άτομα στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) για την εξεύρεση κατάλληλης δομής φιλοξενίας (ο Ν. 3907/2011 απαριθμεί των περιπτώσεων όπου κάποιος χαρακτηρίζεται ως ανήκων σε ευάλωτη ομάδα και πρέπει να παραπεμφθεί ως τέτοιος),
- Άλλοι πολίτες τρίτων χωρών παραπέμπονται στην Ελληνική Αστυνομία για περαιτέρω διοικητικές διαδικασίες,
- Για όσους εκδηλώσουν επιθυμία να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής παραπέμπονται στον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ.), ο οποίος και αναλαμβάνει τις διαδικασίες επιστροφής και επαναπατρισμού τους,
- Διαδικασίες εθελοντικής επιστροφής αναλαμβάνει πλέον και η Ελληνική Αστυνομία (Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής)³⁴.

Επίσης η διαδικασία που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αυτοματοποιημένη, είναι η βούληση του προσώπου για να αιτηθεί διεθνή προστασία στην Υπηρεσία Ασύλου, η οποία αποστέλλεται απευθείας, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Υπηρεσία Ασύλου³⁵. Κατά τη διαδικασία της καταγραφής της αίτησης διεθνούς προστασίας, ο αιτών φωτογραφίζεται και λαμβάνονται τα δακτυλικά του αποτυπώματα. Τα δακτυλικά του αποτυπώματα του αιτούντος εισάγονται στη βάση EURODAC, όπου ελέγχονται για προηγούμενες εισόδους σε χώρες της Ε.Ε., και για τυχόν υποβολή παλαιότερης αίτησης διεθνούς προστασίας στο ίδιο ή σε άλλο Κράτος – Μέλος³⁶. Η πλήρης καταγραφή αίτησης διεθνούς προστασίας περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία ταυτότητας, τη χώρα καταγωγής του αιτούντος, το όνομα του πατέρα, της μητέρας, του/της συζύγου και των τέκνων του/της, τα βιομετρικά στοιχεία αναγνώρισης, καθώς και σύντομη αναφορά των λόγων για τους οποίους ο αιτών ζητά διεθνή προστασία. Ειδικότερα, αναφορικά με τη διαδικασία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας, η διαδικασία καταγραφής των στοιχείων ταυτότητας των αιτούντων (ή/και τυχόν αλλαγής τους σε ύστερη φάση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης) τηρείται όπως προβλέπεται στο Άρθρο 43 του Ν. 4375/2016. Πιο αναλυτικά: τα στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων διεθνούς προστασίας προκύπτουν από το διαβατήριό τους, το δελτίο ταυτότητάς τους, ή τη ληξιαρχική πράξη γέννησής τους, εφόσον έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να γίνεται δεκτή και άλλη κατηγορία εγγράφων. Σε περίπτωση έλλειψης των εγγράφων αυτών, τα στοιχεία ταυτότητας καταγράφονται με βάση τη σχετική δήλωση του αιτούντος, κατά την καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας. Τα στοιχεία ταυτότητας δύναται να τροποποιηθούν με απόφαση Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής μετά από σχετική αίτηση του αιτούντος διεθνή προστασία, η οποία συνοδεύεται από πρωτότυπα έγγραφα, εκτός αν η τροποποίηση αφορά προφανείς γραφικές παραδρομές ή παραδρομές προφανώς οφειλόμενες στη μεταφορά άλλων αλφαβήτων στο λατινικό αλφάβητο, οπότε αρκεί απλή αίτηση του ενδιαφερόμενου. Κατ' εξαίρεση το στοιχείο της ιθαγένειας και του τόπου γέννησης, μπορούν να τροποποιηθούν με απόφαση του Προϊσταμένου της Αρχής Παραλαβής, μετά από γνώμη του αρμόδιου χειριστή, εφόσον κατά τη συνέντευξη ο αιτών προβεί σε σχετική δήλωση και θεμελιωθεί ότι τα στοιχεία αυτά έχουν καταγραφεί εσφαλμένα. Ομοίως κατ' εξαίρεση μπορεί να τροποποιηθούν τα στοιχεία ταυτότητας εάν κατά τη συνέντευξη προβληθούν βάσιμοι και σοβαροί λόγοι για τους οποίους ο αιτών αρχικά δεν είχε δηλώσει τα πραγματικά του στοιχεία. Η ημερομηνία γέννησης τροποποιείται μετά από διενέργεια διαδικασίας προσδιορισμού ηλικίας, εκτός αν κατά τη συνέντευξη προκύψει ότι ο αιτών που έχει καταγραφεί ως ενήλικος είναι προφανώς ανήλικος, οπότε αρκεί απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής μετά από γνώμη του αρμόδιου χειριστή³⁷. Στις εθνικές θεωρήσεις δεν γίνεται λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων αλλά είναι πολλά τα δικαιολογητικά, η διαδικασία είναι σύνθετη, στα προξενία δεν υπάρχουν προβλήματα με τους αιτούντες διότι λόγω των διαδικασιών είναι δύσκολο να μην εντοπιστεί κάποιο πλαστό δικαιολογητικό. Αναφορικά με τις θεωρήσεις, υπάρχουν βάσεις δεδομένων για τα αποτυπώματα στο Υπουργείο Εσωτερικών. Για τις θεωρήσεις εισόδου και διαμονής τα αποτυπώματα υπάρχουν στο «chip» της άδειας διαμονής³⁸.

- εφαρμοζόμενες βιομετρικές τεχνολογίες, εάν υπάρχουν. Στις θεωρήσεις Schengen εφαρμόζονται και γίνεται καταγραφή στο EURODAC³⁹.
- οι διαδικασίες ταυτοποίησης/επαλήθευσης ταυτότητας που εκτελούνται από κάποιον αρμόδιο λήψης αποφάσεων ή εξειδικευμένο λειτουργό.
- Κατά τον έλεγχο των αιτήσεων, η εθνικότητα του αιτούντος λαμβάνει ιδιαίτερο βάρος, όταν ο αιτών κατάγεται από χώρες, που υπάρχει «μεταναστευτική απειλή» ή υπάρχουν διάφορα προβλήματα, στις περιπτώσεις αυτές ο έλεγχος είναι πιο εντατικός⁴⁰.
- κεντρική ή αποκεντρωμένη λειτουργία(ες) αναγνώρισης.

Η λειτουργία είναι διττή, ο έλεγχος γίνεται επιτοπίως αλλά το δεύτερο στάδιο ελέγχου είναι το VIS και πραγματοποιείται και κεντρικά και αποκεντρωμένα⁴¹ βήματα διαδικασίας αναγνώρισης:

1. Υποβολή Αίτησης
2. Λήψη Βιομετρικών Στοιχείων
3. Λήψη Φωτογραφίας
4. Έλεγχος Εγγράφων Ταξιδιωτικών και Δικαιολογητικών και εάν απαιτείται
5. Διεξαγωγή Συνέντευξης

Για το τμήμα που αφορά τις άδειες διαμονής, η διαδικασία που ακολουθείται για να διαπιστωθεί η ταυτότητα των υπηκόων τρίτων χωρών περιγράφεται αναλυτικά στην εγκύκλιο αρ. 2/15.2.2017. (βλ. και Ε6).

Αρμόδια υπηρεσία για την επιστροφή των αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίοι αιτούνται εθελούσια την επιστροφή τους στην χώρα καταγωγής τους, είναι ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ.), ο οποίος είναι αρμόδιος για την εφαρμογή της διαδικασίας προκειμένου να εξακριβωθεί η ταυτότητα των αλλοδαπών και εν συνεχεία να εκδοθούν τα ταξιδιωτικά έγγραφα τους για την επιστροφή. Κατά την εξέταση της αίτησης θεώρησης στα εξωτερικά σύνορα, η διαδικασία αναζήτησης στις βάσεις δεδομένων και η καταχώριση της αίτησης και της θεώρησης στο σύστημα VIS είναι αυτοματοποιημένη, ενώ λαμβάνονται ηλεκτρονικά δακτυλικά αποτυπώματα και φωτογραφία προσώπου τα οποία καταχωρούνται επίσης στο σύστημα VIS. Η διαδικασία ταυτοποίησης πραγματοποιείται βάσει του διαβατηρίου του αιτούντα τη θεώρηση⁴².

³¹ Ο αυτοματισμός ορίζεται ως «Η χρήση ή εισαγωγή αυτόματου εξοπλισμού σε μια κατασκευαστική ή άλλη διαδικασία ή εγκατάσταση» (βλ. Λεξικό της Οξφόρδης <https://en.oxforddictionaries.com/definition/automation>(πρόσβαση στις 24 Μαρτίου 2017). Για παράδειγμα, η χρήση ενός αναγνώστη εγγράφων θα γίνει κατανοητή ως μερική αυτοματοποίηση της εκτέλεσης ελέγχων εγγράφων).

³² Η διαδικασία διαρκεί περίπου 15-20 λεπτά.

³³ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

³⁴ βλ. <http://www.firstreception.gov.gr/content.php?lang=en&id=4>

³⁵ βλ. <http://www.firstreception.gov.gr/content.php?lang=en&id=4>

³⁶ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου.

³⁷ βλ. http://asvilo.gov.gr/en/wp-content/uploads/2016/05/GREECE_Law_4375_2016_EN_final.pdf

³⁸ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών.

³⁹ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών.

⁴⁰ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών.

⁴¹ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών.

⁴² Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Διενεργείται αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων και συγκρίνονται τα στοιχεία. Το EASO συνδράμει με για την ταυτότητα/εγκυρότητα εγγράφων. Η ποιοτική συνέντευξη έχει ιδιαίτερα βαρύτητα. Όταν υποπέσει στην αντίληψη ύποπτο έγγραφο, θα σταλεί στην Ελληνική Αστυνομία για έλεγχο⁴³.

E10. Το Κράτος Μέλος σας έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών, στο πλαίσιο των πολυάριθμων μεταναστευτικών ρευμάτων (π.χ. βάσει της προσέγγισης των «Hotspot» της ΕΕ); Ναι

Εάν ναι, περιγράψτε συνοπτικά τα διάφορα βήματα που ακολουθούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο αυτών των διαδικασιών, εξηγώντας ειδικότερα τον τρόπο με τον οποίο διαφέρουν από τις συνήθεις διαδικασίες που περιγράφονται στην απάντηση στην Ε9 ανωτέρω.

Εντός του έτους 2016, ενδεικτικά νομοθετήματα που υιοθετήθηκαν σχετικά με τη διαχείριση των πολυάριθμων μεταναστευτικών ρευμάτων, είναι τα εξής: Ο Νόμος 4375/16, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει διατάξεις για την ενίσχυση της λειτουργίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και της Υπηρεσίας Ασύλου, αναφορικά με τις διαδικασίες ταυτοποίησης και απόδοσης νόμιμου καθεστώτος στους πολίτες τρίτων χωρών, που εισέρχονται στην Ελλάδα, και ιδιαίτερος για τη διαχείριση πολυάριθμων μεταναστευτικών ροών.

Πιο συγκεκριμένα, Ο Νόμος 4375/16, στο Άρθρο 9⁴⁴, προβλέπει:

«1. με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ιδρύονται Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης σε συνοριακές περιοχές της Ελλάδας στις οποίες αυτό κρίνεται αναγκαίο, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των εισερχομένων χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις. Στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης μπορεί να λειτουργεί Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο ή Κινητό Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ιδρύονται Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης και σε περιοχές της ενδοχώρας, για τις ανάγκες των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης.

3. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας μπορεί να συσταθούν Κινητές Μονάδες Υποδοχής και Ταυτοποίησης σε σημεία της Επικράτειας, όπου κρίνεται αναγκαία η παροχή υπηρεσιών υποδοχής και ταυτοποίησης, ιδίως σε περίπτωση εισόδου μεγάλου αριθμού προσώπων χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, των οποίων η παραπομπή σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης δεν είναι άμεσα εφικτή ή σκόπιμη.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ιδρύονται ανοικτές Δομές Προσωρινής Υποδοχής Αιτούντων Διεθνή Προστασία.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ιδρύονται ανοικτές Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών οι οποίοι εισέρχονται ή διαμένουν στη χώρα χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, οι οποίοι: α) βρίσκονται σε διαδικασία επιστροφής σύμφωνα με το Άρθρο 22 του Ν. 3907/2011 ή σύμφωνα με την παρ. 3 του Άρθρου αυτού σε συνδυασμό με το Άρθρο 30 του Ν. 3907/2011 ή β) τελούν υπό καθεστώς αναβολής απομάκρυνσης, σύμφωνα με το Άρθρο 24 του Ν. 3907/2011 ή γ) υπάγονται στις διατάξεις των Άρθρων 76 παρ. 5 ή 78 ή 78Α του Ν. 3386/2005».

Επίσης στο Άρθρο 43 προβλέπεται πως: «σε περίπτωση αφίξεων που αφορούν μεγάλο αριθμό πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, οι οποίοι υποβάλλουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας ή ενόσω παραμένουν σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εθνικής Άμυνας εφαρμόζονται κατ' εξαίρεση τα παρακάτω:

α. Η καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι επιδόσεις των αποφάσεων και λοιπών διαδικαστικών εγγράφων, καθώς και η παραλαβή προσφυγών μπορεί να πραγματοποιείται από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων.

β. Στις διαδικασίες του στοιχείου α', στη συνέντευξη με τους αιτούντες διεθνή προστασία, καθώς και σε κάθε άλλη διαδικασία, η Υπηρεσία Ασύλου μπορεί να επικουρείται από προσωπικό και διερμηνείς που διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο.

γ. Η προθεσμία του Άρθρου 52 παράγραφος 5 είναι μίας (1) ημέρας. Η προθεσμία του Άρθρου 62 παράγραφος 2(γ) είναι δύο (2) ημερών. Οι προθεσμίες του Άρθ. 62 παράγραφος 3, για την ειδοποίηση του αιτούντος σε περίπτωση προφορικής ακρόασης και για την κατάθεση τυχόν υπομνήματος μετά την εξέταση της προσφυγής είναι μίας (1) ημέρας.

δ. Η απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας εκδίδεται το αργότερο την επόμενη ημέρα της πραγματοποίησης της συνέντευξης και επιδίδεται το αργότερο την επόμενη της έκδοσής της.

ε. Οι προσφυγές εξετάζονται σε τρεις (3) ημέρες από την κατάθεσή τους».

Επιπλέον, εντός του ίδιου έτους δημοσιεύθηκε η Κοινή Υπουργική Απόφαση αρ.1982/2016 (ΦΕΚ Β'-335-16.02.2016)⁴⁵—σχετικά με τη Διαπίστωση ανηλικότητας των αιτούντων διεθνούς προστασίας.

E11. Το Κράτος (Μέλος) σας έχει μία κεντρική δομή/κέντρο ή παρόμοια εγκατάσταση για θέματα που σχετίζονται με τον προσδιορισμό της ταυτότητας/επαλήθευση ταυτότητας; Ναι/Όχι

Εάν ναι, είναι αυτό το κέντρο αρμόδιο για:

- Ζητήματα σχετικά με τον προσδιορισμό της ταυτότητας, αναφορικά με τη διαδικασία χορήγησης διεθνούς προστασίας Ή αναφορικά με τη διαδικασία υλοποίησης της επιστροφής των απορριφθέντων αιτούντων ασύλου Ή αιτούντων τρίτων χωρών για θεώρηση εισόδου και άδεια διαμονής ή για κάποιες (Εάν ναι, προσδιορίστε ποιες) ή όλες αυτές τις διαδικασίες
- Ζητήματα σχετικά με την επαλήθευση εγγράφων σχετικών με τη διαδικασία για ορισμένες ή όλες τις προαναφερθείσες κατηγορίες μετανάστευσης.

Στην Ελλάδα μία αρμόδια δομή για την ταυτοποίηση/έλεγχο της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών είναι η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η οποία μέσω των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης, (Κ.Υ.Τ.) καθώς επίσης και των κινητών μονάδων είναι αρμόδια για:

- Την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειας των παράνομα εισερχομένων
- Την καταγραφή τους, διαδικασία η οποία περιλαμβάνει και τον προσδιορισμό της ηλικίας τους που λαμβάνει ιδιαίτερη σημασία στις περιπτώσεις εκείνες που τίθεται ζήτημα ανηλικότητας
- Τον ιατρικό έλεγχο που περιλαμβάνει παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης καθώς επίσης και παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης εάν κριθεί αναγκαίο
- Την υπεύθυνη ενημέρωση σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων. Ειδική μέριμνα για την πληροφόρηση των προσωρινά διαμενόντων στις δομές των Περιφερειακών Υπηρεσιών Υποδοχής και Ταυτοποίησης, αναφορικά με την δυνατότητα υπαγωγής τους σε καθεστώς διεθνούς προστασίας. Στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί να υπαχθεί σε καθεστώς διεθνούς προστασίας, παραπέμπεται στο περιφερειακό Γραφείο Ασύλου. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι είναι μέλος εύαλτης ομάδας γίνονται οι απαραίτητες διαδικασίες προκειμένου να παραπεμφθεί σε αρμόδια προνοιακή δομή⁴⁶.

Αρμόδια υπηρεσία για ζητήματα σχετικά με τον προσδιορισμό της ταυτότητας, αναφορικά με τη διαδικασία χορήγησης διεθνούς προστασίας είναι η Υπηρεσία Ασύλου, και αναφορικά με τη διαδικασία υλοποίησης της επιστροφής των απορριφθέντων αιτούντων ασύλου η Ελληνική Αστυνομία.

Εάν ναι:

- Έχει αναπτύξει το Κέντρο αυτό τη δική του βάση δεδομένων/βάση αναφορών για:

- Γνήσια έγγραφα; **Όχι**
- Ψευδή έγγραφα; **Όχι**

⁴³ Όπως προκύπτει από στοιχεία την Υπηρεσία Ασύλου.

⁴⁴ Όπως προκύπτει από στοιχεία την Υπηρεσία Ασύλου.

⁴⁵ Όπως προκύπτει από στοιχεία την Υπηρεσία Ασύλου.

⁴⁶ Βλ. <http://www.firstreception.gov.gr/content.php?lang=en&id=4>

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

- Χρησιμοποιεί το Κέντρο αυτό τη βάση δεδομένων iFADO (iPRADO) για τον έλεγχο των ψευδών εγγράφων ταυτότητας; **Όχι**
- Χρησιμοποιεί το Κέντρο αυτό το σύστημα EDISON; **Όχι**
- Παρέχει το Κέντρο αυτό:
 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες; **Όχι**
 - Βοήθεια μέσω της ανάπτυξης μεθόδων διαχείρισης ταυτότητας; **Όχι**
 - Εκπαίδευση στελεχών πρώτης γραμμής; **Όχι**
 - Υποστήριξη σε δύσκολες περιπτώσεις; **Όχι**

- Διαθέτει το Κέντρο αυτό μια μονάδα εγκληματολογικής τεκμηρίωσης; **Όχι**

Εάν το Κράτος Μέλος σας **δεν** διαθέτει μία κεντρική δομή, ποιοί άλλοι φορείς/συστήματα είναι διαθέσιμα για να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες/άλλες μορφές υποστήριξης σε υπαλλήλους που είναι υπεύθυνοι για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των αιτούντων διεθνούς προστασίας ή των υπηκόων τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτηση για θεώρηση εισόδου επισκεπτών και άδειες για σπουδές, οικογενειακής επανένωσης και αμειβόμενων δραστηριοτήτων;

Αναφορικά με ζητήματα σχετικά με τον προσδιορισμό της ταυτότητας, στο πλαίσιο της διαδικασίας για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας σημειώνονται τα ακόλουθα: Αρμόδιοι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Ασύλου λαμβάνουν τη φωτογραφία και δακτυλοσκοπούν τους υπηκόους τρίτων χωρών κατά την καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας. Τα έγγραφα που θεωρούνται επαρκή για να αποδείξουν την ταυτότητα του αιτούντος είναι το διαβατήριό, η εθνική ταυτότητα, και η ληξιαρχική πράξη γέννησης στην περίπτωση που ο αιτών έχει γεννηθεί στην Ελλάδα. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να γίνεται δεκτή και άλλη κατηγορία εγγράφων⁴⁷. Τυχόν άλλα έγγραφα που υποβάλλονται στην Υπηρεσία Ασύλου συνεκτιμώνται και αξιολογούνται ως προς την αξιοπιστία τους από το χειριστή υποθέσεων διεθνούς προστασίας. Όταν οι αιτούντες δε διαθέτουν έγγραφα πιστοποιητικά της ταυτότητάς τους, τα στοιχεία ταυτότητας και η υπηκοότητά τους καταγράφονται σύμφωνα με τις σχετικές δηλώσεις τους. Στην επόμενη φάση της διαδικασίας εξετάσης της αίτησης που αφορά τη διεξαγωγή της συνέντευξης και την έκδοση απόφασης πρώτου βαθμού οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Ασύλου (χειριστές υποθέσεων διεθνούς προστασίας) που ενδεχομένως διαπιστώνουν ότι εγείρονται αμφιβολίες αναφορικά με τη δηλωθείσα υπηκοότητα εκ μέρους του αιτούντος μπορούν να ζητήσουν και να λάβουν σχετική συμβουλευτική από το Τμήμα Ποιότητας της Υπηρεσίας Ασύλου και τους υπαλλήλους της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες που έχουν διατεθεί στην Υπηρεσία Ασύλου. Υπάλληλοι του Ευρωπαϊκού Γραφείου Υποστήριξης για το Άσυλο, ειδικευμένοι στη διαπίστωση πλαστογράφησης εγγράφων, έχουν επίσης διατεθεί στην Υπηρεσία Ασύλου και μπορούν να συνδράμουν στην αντιμετώπιση τέτοιων περιπτώσεων⁴⁸. Στοιχεία μπορούν να αντληθούν ή επιβεβαιωθούν και από τα ληξιαρχεία⁴⁹.

*E12. Τα αρμόδια στελέχη για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των προαναφερόμενων κατηγοριών μετανάστευσης έχουν εξουσιοδοτηθεί προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων της ΕΕ που διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα υπηκόων τρίτων χωρών (π.χ. EURODAC, SIS II, VIS κ.λπ.); **Ναι***

Εάν ναι, προσδιορίστε τις αρχές που έχουν πρόσβαση σε καθεμία από τις διάφορες βάσεις δεδομένων της ΕΕ (π.χ. οι αρχές ασύλου έχουν πρόσβαση στο EURODAC και στο VIS)

Το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS)

Το SIS είναι μια κοινή βάση δεδομένων για τα άτομα και τα αντικείμενα που ενδιαφέρουν τις χώρες της ΕΕ. Σκοπός του είναι να υποστηρίξει την αστυνομική και δικαστική συνεργασία, να διαχειριστεί τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα και να διατηρήσει τη δημόσια ασφάλεια. Όλες οι χώρες της ΕΕ μπορούν να δημιουργήσουν καταχωρήσεις στη βάση δεδομένων, που ονομάζονται "ειδοποιήσεις", σχετικά με τους αγνοούμενους, τους ανθρώπους που αναζητούνται προς έκδοση ή σύλληψη και τους ανθρώπους που χρειάζονται σε σχέση με ποινικές υποθέσεις ή απειλές για τη δημόσια ασφάλεια. Μπορούν επίσης να δημιουργούν ειδοποιήσεις σχετικά με περιουσιακά στοιχεία για κατάσχεση ή χρήση σε ποινικές διαδικασίες. Οι χώρες της ΕΕ, εξαιρουμένης της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, μπορούν να δημιουργήσουν ειδοποιήσεις για άτομα που δεν έχουν άδεια εισόδου ή διαμονής στην ΕΕ. Οι προσωπικές πληροφορίες που μπορούν να καταχωρηθούν στο SIS είναι περιορισμένες. Μπορεί να περιλαμβάνει το όνομα, το φύλο, την εθνικότητα, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης, τα δακτυλικά αποτυπώματα και τα φυσικά χαρακτηριστικά. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το εάν το άτομο είναι οπλισμένο, βίαιο ή σε δώξη. Δεν επιτρέπεται να αποθηκεύονται στο SIS στοιχεία σχετικά με την εθνική καταγωγή, τις πολιτικές πεποιθήσεις, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, την υγιονομική κατάσταση ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Όλες οι ειδοποιήσεις του SIS υποβάλλονται σε επεξεργασία μέσω δικτύου εθνικών γραφείων σε κάθε χώρα της ΕΕ. Αυτά τα λεγόμενα γραφεία «SIRENE» αποτελούν σημεία επαφής μεταξύ αξιωματούχων της χώρας της ΕΕ που δημιουργήσε καταχώριση στο SIS και εκείνων της χώρας της ΕΕ όπου βρίσκονται τα εν λόγω άτομα ή αντικείμενα.

Το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS)

Το σύστημα VIS είναι μια κοινή βάση δεδομένων με πληροφορίες για όλους όσους υπέβαλαν αίτηση για θεώρηση βραχείας διαμονής για να επισκεφτούν ή να περάσουν από τη ζώνη ελεύθερων ταξιδιών της Ευρώπης, τον χώρο Σένγκεν. Το VIS επιτρέπει στις χώρες της ΕΕ να ανταλλάσσουν δεδομένα σχετικά με αιτήσεις θεώρησης βραχείας διαμονής και αποφάσεις σχετικά με την άρνηση, επέκταση, ακύρωση ή απόσυρση των θεώρησεων. Όταν κάποιος/α παρουσιάσει τη θεώρηση βραχείας διαμονής στις συντομικές αρχές της πρώτης χώρας του χώρου Σένγκεν που εισήχθη, τα στοιχεία του/της θα αναιρεθούν αυτόματα σε αυτήν την κοινόχρηστη βάση δεδομένων. Το VIS άρχισε να λειτουργεί στις 11 Οκτωβρίου 2011 στη Βόρεια Αφρική (Αλγερία, Αίγυπτος, Λιβύη, Μαυριτανία, Μαρόκο και Τунισία). Μετά τη Βόρεια Αφρική, το VIS θα αναπτυχθεί στην Εγγύς Ανατολή και στη συνέχεια στην περιοχή του Κόλπου. Το VIS θα κατανεμηθεί σταδιακά ανά περιφέρεια μέχρις ότου συνδεθούν όλα τα προξενεία των κρατών Σένγκεν παγκοσμίως. Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν θα συμμετάσχουν στη διαδικασία αυτή.

EURODAC

Εάν κάποιος έχει εισέλθει παράνομα σε χώρα της ΕΕ και έχει συλληφθεί από τις αρχές μετανάστευσης, ένα αρχείο των δακτυλικών του αποτυπωμάτων θα αποθηκευτεί στη βάση δεδομένων EURODAC για δύο έτη. Εάν λάβει άδεια παραμονής, αποκτήσει την ιθαγένεια μιας χώρας της ΕΕ ή εγκαταλείψει πλήρως τη χώρα της ΕΕ ή την ΕΕ, τα δεδομένα θα διαγραφούν αμέσως⁵⁰. Οι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Ασύλου που έχουν πρόσβαση στη βάση EURODAC έχουν λάβει εξουσιοδότηση χρήσης της κάρτας Police On-Line σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Εθνική Πολιτική Ασφάλειας⁵¹.

Εάν όχι, τα αρμόδια στελέχη για τον προσδιορισμό της ταυτότητας αυτών των αιτούντων, είναι εξουσιοδοτημένα να επικοινωνούν απευθείας με τις αρχές που έχουν πρόσβαση σε αυτές τις βάσεις δεδομένων; **Ναι**

Εάν Ναι, προσδιορίστε τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται αυτές οι διαδράσεις.

Αναφορικά με την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, οι υπάλληλοι έχουν πρόσβαση στο σύστημα Police On-Line και στο EURODAC⁵². Οι υπάλληλοι των προξενικών αρχών έχουν πρόσβαση στο VIS και μέσω της Αστυνομίας στο SIS⁵³.

⁴⁷ Βλ. <http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2016/06/N.4375.pdf>

⁴⁸ Όπως προκύπτει από στοιχεία την Υπηρεσία Ασύλου.

⁴⁹ Όπως προκύπτει από στοιχεία την Υπηρεσία Ασύλου.

⁵⁰ Βλ. http://ec.europa.eu/immigration/what-should-i-avoid/how-to-enter-the-eu/crossing-the-eu-borders_en#anchor1

⁵¹ Όπως προκύπτει από στοιχεία την Υπηρεσία Ασύλου.

⁵² Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

⁵³ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΜΕΘΟΔΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Σκοπός της παρούσας Ενότητας είναι να παράσχει μια επισκόπηση των τύπων των εγγράφων και των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών, στο πλαίσιο των διαφόρων μεταναστευτικών διαδικασιών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.1: ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα υποενότητα εξετάζει τα απαιτούμενα/αποδεκτά έγγραφα για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών σε διάφορες διαδικασίες μετανάστευσης.

E13. Ποιοι νομικοί ή/και επιχειρησιακοί ορισμοί (εάν υπάρχουν) της ταυτότητας χρησιμοποιούνται όσον αφορά α) τους αιτούντες διεθνούς προστασίας, β) τις διαδικασίες επιστροφής και γ) τις αιτήσεις για θεωρήσεις βραχείας και μακράς παραμονής και άδειες για σπουδές, για οικογενειακή επανένωση και αμειβόμενες δραστηριότητες;

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι ορισμοί, η εξακρίβωση γίνεται από τα έγγραφα (π.χ. δικαιολογητικά, ποινικό μητρώο) και βάσει ισχυρισμών του αιτούντος⁵⁴. Κατά την ελληνική διαδικασία ασύλου ως στοιχεία ταυτότητας θεωρούνται αυτά που αναφέρονται στα επίσημα εθνικά έγγραφα ταυτότητας περιλαμβανομένου του ονοματεπώνυμου, της ιθαγένειας, το όνομα του πατέρα, της μητέρας, του/της συζύγου και των τέκνων του αιτούντος καθώς και τα βιομετρικά στοιχεία αναγνώρισης δηλαδή η φωτογραφία και τα δακτυλικά αποτυπώματα. Με το Νόμο 4332/15 αρ. 1 παρ. 8 «Τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος ενήλικου ή του ανήλικου αλλοδαπού αποδεικνύονται από ληξιαρχική πράξη γέννησης της ημεδαπής είτε από πιστοποιητικό γέννησης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο πιστοποίησης του ληξιαρχικού συμβάντος της γέννησής του, που εκδίδουν οι αρμόδιες αρχές του κράτους προέλευσής του. Αν ο αλλοδαπός είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας ως πολιτικός πρόσφυγας ή έχει υπαχθεί σε καθεστώς επικουρικής προστασίας ή είναι ανιθαγενής και αδυνατεί να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησής του, αρκεί η πράξη αναγνώρισής του ως πολιτικού πρόσφυγα, υπαγωγής του στο καθεστώς επικουρικής προστασίας ή το οικείο δελτίο ανιθαγενούς αντίστοιχα. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης μπορεί να προστίθενται, καταργούνται ή τροποποιούνται τα αναγκαία έγγραφα για την υποβολή των δηλώσεων αιτήσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας του παρόντος Άρθρου». Σχετικά με την αποδοχή αντιγράφων αλλοδαπών εγγράφων, ο βασικός κανόνας της εθνικής νομοθεσίας περί ένταξης ενός αλλοδαπού εγγράφου στην εσωτερική έννομη τάξη, κατά τα πρότυπα της διεθνούς πρακτικής, αποτυπώνεται στο Άρθρο 22 παρ.3 του Ν. 4251/2014 (Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και Λοιπές Διατάξεις), κατά το οποίο: «Τα δημόσια έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές, τα οποία απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επισήμειση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επισήμειση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση του γνήσιου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών» (E13α). Ο Νόμος 4375/16, Άρθρο 9⁵⁵, σχετικά με: Διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης Παρ.1. «Σε διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης υποβάλλονται όλοι οι πολίτες τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στη χώρα. Οι διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης περιλαμβάνουν: (β) την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειάς τους, και Παρ.2. Στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης υπάγονται και οι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς οι οποίοι διαμένουν χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στην Ελλάδα και δεν αποδεικνύουν την ιθαγένεια και την ταυτότητά τους με έγγραφο δημόσιας αρχής».

E14. Ποιους τύπους εγγράφων και άλλα στοιχεία οι αρχές του Κράτους Μέλους σας δέχονται (συμβάλλοντας) στον καθορισμό της ταυτότητας για τις προαναφερθείσες κατηγορίες μεταναστών; Για παράδειγμα:

- Επίσημα ταξιδιωτικά έγγραφα: Διαβατήρια, δελτία ταυτότητας.
- Άλλα έγγραφα: πιστοποιητικά γέννησης, άδεια οδήγησης, πιστοποιητικά διαζυγίου, άδειες γάμου, πιστοποιητικά επαγγελματικών προσόντων, συμβόλαια σπιτιού κ.λπ.
- Παρακαλείσθε να αναφέρετε εάν το Κράτος Μέλος σας λαμβάνει υπόψη κατά την διαδικασία ταυτοποίησης ανεπίσημα έγγραφα (διαμονής), όπως τα έγγραφα εγγραφής στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. *Ναι/Όχι*.

Για τη διαδικασία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας έγγραφα πιστοποιητικά της ταυτότητας είναι εκείνα που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Βλ. E6, E8. Κύριος τύπος επίσημων ταξιδιωτικών εγγράφων είναι τα διαβατήρια και δελτία ταυτότητας και ταξιδιωτικά έγγραφα, τα οποία γίνονται δεκτά για τη διαδικασία της ταυτοποίησης. Άλλα έγγραφα: πιστοποιητικά γέννησης, άδεια οδήγησης, πιστοποιητικά διαζυγίου, άδειες γάμου, λαμβάνονται υπόψη αλλά δεν αποτελούν ισχυρά έγγραφα ταυτοποίησης⁵⁶. Για τα πρόσωπα που αιτούνται θεώρησης βραχείας διάρκειας στα εξωτερικά σύνορα, απαιτείται η κατοχή ταξιδιωτικού εγγράφου (διαβατηρίου) ώστε να πιστοποιείται η ταυτότητα του αιτούντα. Τα δελτία ταυτότητας συναντώνται δευτερευόντως σε ευρωπαϊούς πολίτες και σε περιπτώσεις χωρών όπου χρησιμοποιούνται δελτία ταυτότητας, όπως στη δική μας χώρα, όπως τα λεγόμενα εσωτερικά διαβατήρια – internal passports σε όποιες χώρες υπάρχουν (π.χ. Ρωσία) προκειμένου να διαπιστωθεί η χώρα καταγωγής ή τόπος κατοικίας κ.λπ., και άλλα έγγραφα για να διαπιστωθούν ο δεσμός με τη χώρα του, οι σχέσεις με άλλα πρόσωπα, όπως άδεια γάμου, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης σε περιπτώσεις που πρόκειται για μέλος οικογένειας ευρωπαϊού πολίτη, για οικογενειακή επανένωση, άλλα όπως π.χ. συμβόλαιο σπιτιού η για να δείξει την οικογενειακή σχέση ή το εισόδημα⁵⁷.

Πίνακας 4: Αποδεκτά έγγραφα (που συμβάλλουν) στον προσδιορισμό της ταυτότητας

Τύπος εγγράφου	(α) Αιτούντες διεθνούς προστασίας	(β) Για τη διαδικασία επιστροφής	(γ) αιτούντες τρίτων χωρών θεώρησης εισόδου επισκεπτών και αδειών για σπουδές, οικογενειακής επανένωσης και αμειβόμενων δραστηριοτήτων
Επίσημα ταξιδιωτικά έγγραφα: Διαβατήρια, δελτία ταυτότητας	<i>Ναι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α)	<i>Ναι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α) Διαβατήρια, δελτία ταυτότητας	<i>Ναι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α) Διαβατήρια, δελτία ταυτότητας
Άλλα έγγραφα: πιστοποιητικά γέννησης, δίπλωμα οδήγησης, πιστοποιητικά διαζυγίου, άδειες γάμου, πιστοποιητικά επαγγελματικών προσόντων, συμβόλαια σπιτιού κ.λπ.	<i>Όχι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α)	<i>Ναι/Όχι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α)	<i>Ναι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α) Πιστοποιητικό γέννησης (δεν υπάρχει πρόβλεψη στο νόμο αλλά γίνεται δεκτό στην περίπτωση των στερούμενων διαβατηρίου, ως αποδεικτικό ταυτότητας) (Ν. 4332/2015)
Ανεπίσημα έγγραφα (διαμονής), όπως τα έγγραφα εγγραφής στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες	<i>Ναι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α) Έγγραφα εγγραφής στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες συσκευάζονται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας αιτούντος χωρίς να αποτελούν έγγραφα πιστοποιητικά της ταυτότητας.	<i>Ναι/Όχι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α)	<i>Όχι</i> Εάν «ναι» παρακαλείσθε να διευκρινίστε ποιο(α) έγγραφο(α)

⁵⁴ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁵⁵ Όπως προκύπτει από στοιχεία την Υπηρεσία Ασύλου.

⁵⁶ Όπως προκύπτει από στοιχεία την Υπηρεσία Ασύλου.

⁵⁷ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

E15a. Στο μέτρο του δυνατού, παρακαλείσθε να αναφέρετε εάν αντίγραφα γίνονται δεκτά από την Αρμόδια Αρχή ή τους αρμόδιους φορείς και ποιο είδος εγγράφων θεωρείται από τις εθνικές αρχές ως βασικό ή δικαιολογητικό έγγραφο.

Για τη διαδικασία της ταυτοποίησης κατά την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας απαιτείται η προσκόμιση πρωτότυπων εγγράφων πιστοποιητικών της ταυτότητας του αιτούντος (διαβατήριο, ταυτότητα, απόφαση ελληνικού δικαστηρίου περί ταυτοπροσωπίας, ληξιαρχική πράξη γέννησης ελληνικού ληξιαρχείου εφόσον ο αιτών διεθνή προστασία έχει γεννηθεί στην Ελλάδα). Υποβληθέντα φωτοαντίγραφα πιστοποιητικών και λοιπών εγγράφων εκ μέρους του αιτούντος λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση της αίτησης αλλά δεν θεωρούνται πιστοποιητικά της ταυτότητας ή/και της υπηκοότητας. Η Υπηρεσία Ασύλου έχει τη διακριτική ευχέρεια να χορηγήσει στον αιτούντα εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου αιτών που έχει προσκομίσει αντίγραφο εγγράφου πιστοποιητικού της ταυτότητάς του, μπορεί να προσκομίσει το πρωτότυπο έγγραφο⁵⁸. Η Υπηρεσία Ασύλου δέχεται όλα τα έγγραφα που ο αιτών διεθνή προστασία επιθυμεί να καταθέσει (και σε μορφή φωτοαντιγράφου) τα οποία αξιολογεί και συνεκτιμά ανάλογα με το βαθμό αξιοπιστίας τους (τα υποβληθέντα έγγραφα π.χ. μπορεί να θεωρηθούν ως πιστά αντίγραφα γνήσιων ή ως κατασκευασμένα/πλαστογραφημένα, ή ως ανήκοντα σε άλλο κάτοχο) κατά την εξέταση της αίτησης. Κατά περίπτωση όλα τα δικαιολογητικά μπορούν να προσκομιστούν και σε αντίγραφα, εφόσον η αρχή δει το πρωτότυπο αλλά αναφορικά με το ποινικό μητρώο και τη βεβαίωση εργοδότη τα προξενία κρατούν τα πρωτότυπα, (π.χ. ένα βιβλιόριου υγείας) σε χώρες «επικίνδυνες» ζητούνται τα πρωτότυπα και ο έλεγχος γίνεται με δικηγόρους κ.λπ., αλλά δεν αφορά τη ταυτότητα αλλά την οικογενειακή κατάσταση, όπως π.χ. παντρεμένος, τέκνα κλπ. Αν κάποιος δεν έχει δικαιολογητικό δεν λαμβάνει θεώρηση⁵⁹. Φωτοαντίγραφα των εγγράφων των υπηκόων τρίτων χωρών τυγχάνουν εν μέρη αποδοχής από συγκεκριμένο αριθμό Πρεσβειών. Ως βασικό δικαιολογητικό θεωρούνται τα ληγμένα ταξιδιωτικά έγγραφα (διαβατήρια και ταυτότητες αυτών). Για τους αιτούντες θεώρηση στα εξωτερικά σύνορα απαιτείται η κατοχή διαβατηρίου. Αντίγραφο διαβατηρίου δεν γίνεται δεκτό⁶⁰.

E15b. Ποια είναι τα μείζονα ζητήματα που αντιμετωπίζει το Κράτος Μέλος σας αναφορικά με τον προσδιορισμό της αυθεντικότητας (ή της γνησιότητας) των εγγράφων;

Υπάρχουν χώρες με πολύ υψηλά ποσοστά πλαστογραφίας, όπου δύναται οι αιτούντες να παρέχουν ανεπικύρωτα αντίγραφα των οποίων η πιστότητα είναι δύσκολο να διαπιστωθεί, όπως π.χ. το Πακιστάν και Αίγυπτος, στις περιπτώσεις αυτές οι Αρχές συνεργάζονται με δικηγορικά γραφεία, γίνεται αναλυτικός έλεγχος και συνεντεύξεις. Πλαστά δικαιολογητικά σε σχέση με την εργασία και οικογενειακή κατάσταση συναντώνται περισσότερο σε σύγκριση με πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα⁶¹.

*E15γ. Έχουν αλλάξει κάποια από αυτά τα ζητήματα σε σχέση με αυτά που περιγράφονται στη συνεισφορά σας στη μελέτη του EDM του 2013 σχετικά με την «Εξακρίβωση της ταυτότητας»; **Ναι***

Εάν ναι, παρακαλείσθε να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους αυτό συνέβη, π.χ. Το (Κράτος Μέλος) έχει λάβει μεγάλο αριθμό μεταναστών και αιτούντων άσυλο τα τελευταία χρόνια και αυτό έχει αυξήσει τον φόρτο εργασίας των Αρχών, που είναι υπεύθυνες για την εξακρίβωση των εγγράφων.

Ο αριθμός των εισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών, το 2016 μειώθηκε σημαντικά, σε σχέση με το 2015. Στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, έχουν φθάσει μεγάλοι αριθμοί πολιτών τρίτων χωρών. Επιπρόσθετα στο γεγονός αυτό, αυξήθηκαν σημαντικά και οι απαιτήσεις για τη γρήγορη και αποτελεσματική διαδικασία περίθαλψης, ταυτοποίησης, παροχής νόμιμου καθεστώτος αλλά και επιστροφής σε περιπτώσεις ατόμων που δεν τεκμηριώνουν νόμιμο καθεστώς. Από το έτος του 2013, οπότε συντάχθηκε και ανωτέρω αναφερόμενη Μελέτη του EDM, έχουν λάβει χώρα σημαντικές εξελίξεις στο πλαίσιο της ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών. Πλέον υπάρχει ενίσχυση του έργου των αρμόδιων αρχών από στελέχη της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο καθώς και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Frontex). Επίσης, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών ενεργοποιήθηκε ο Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ξεκίνησε η λειτουργία των hotspots για την ταχεία διαδικασία ταυτοποίησης των στοιχείων των εισερχόμενων πληθυσμών και τον διαχωρισμό τους σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και μετανάστες, καθώς και, τις διαδικασίες επιστροφής των ατόμων που δεν αναγνωρίζονται με νόμιμο καθεστώς. Αναφορικά με τις διαδικασίες καταγραφής των εισερχομένων πληθυσμών από την Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής, κατά τη διάρκεια του 2015, απλοποιήθηκε η διαδικασία παραγωγής εγγράφων και καταγραφής των εισερχομένων πληθυσμών, αφαιρώντας κάποιες από τις ερωτήσεις κατά τη διαδικασία καταγραφής και αναβαθμίστηκε η γραμμή του Συστήματος Police On-Line στη Σάμο. Η αύξηση στον αριθμό των παρανόμως εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών δημιούργησε αυξημένες ανάγκες για υλικότεχνικό εξοπλισμό, υποδομές και ανθρώπινους πόρους. Με τους ήδη υπάρχοντες πόρους και με την αύξηση των ροών, η αποτελεσματική φύλαξη των εξωτερικών συνόρων και οι διαδικασίες καταγραφής των συλληφθέντων υπηκόων τρίτων χωρών ήταν πρακτικά αδύνατες⁶². Επίσης για την επίτευξη του προσδιορισμού της ταυτότητας, ακολουθείται και μία άλλη διαδικασία από τα στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας και επικουρικά από στελέχη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Frontex), οι οποίοι κάνουν ειδικές ερωτήσεις όπως π.χ. για τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της δηλωμένης χώρας καταγωγής ενός πολίτη τρίτης χώρας, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η δήλωση υπηκοότητας του/της είναι αληθής⁶³.

*E16. Στο κράτος μέλος σας, υπάρχουν εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για τον έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές της ταυτότητας προσώπου και των εγγράφων ταυτότητας στις διάφορες διαδικασίες μετανάστευσης; **Όχι***

Εάν ναι, παρακαλείσθε να αναφέρετε, αν είναι δυνατόν, τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και τη διαδικασία βάσει του πλαισίου του οποίου εφαρμόζονται.

Αναφορικά με τις περιπτώσεις για τις οποίες είναι αρμόδιο το Υπουργείο Εξωτερικών, στην Ελλάδα δεν υπάρχουν εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για τον έλεγχο από τις Αρμόδιες Αρχές της ταυτότητας των ατόμων και των εγγράφων τους στις διάφορες διαδικασίες μετανάστευσης. Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται περιλαμβάνονται στις γενικές οδηγίες⁶⁴. Οι κατευθυντήριες γραμμές για τον έλεγχο της γνησιότητας των ταξιδιωτικών εγγράφων στα εξωτερικά σύνορα καθορίζονται από τον Κανονισμό 2016/399 (Κώδικας Συνόρων Σένγκεν) και το Εγχειρίδιο Σένγκεν και συνίστανται στην εξέταση της γνησιότητας των ταξιδιωτικών εγγράφων από τις συνοριακές αρχές με τη χρήση τεχνικών μέσων⁶⁵. Επιπρόσθετα αναφορικά με τις διαδικασίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, ακολουθούνται όπως προβλέπει ο Νόμος 4375/2016 και περιγράφεται ανωτέρω. Βλ. E9.

E17. Σε ποιες περιπτώσεις και από ποιες αρχές εντοπίζονται συχνότερα πλαστά έγγραφα σε σχέση με αιτήσεις θεώρησης και άδειας διαμονής (π.χ. στον έλεγχο των συνόρων, από τις αρχές μετανάστευσης ή από άλλες κρατικές υπηρεσίες);

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εξωτερικών, τόσο στα προξενία όσο και στα σύνορα εντοπίζονται συχνά πλαστά έγγραφα σε σχέση με αιτήσεις θεώρησης εισόδου και άδειας διαμονής⁶⁶. Κατά το διαβατηριακό έλεγχο στα συνοριακά σημεία διέλευσης, εντοπίζονται πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα τόσο κατά την αίτηση θεώρησης όσο και κατά τον έλεγχο των διερχομένων προσώπων⁶⁷.

⁵⁸ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου.

⁵⁹ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁶⁰ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁶¹ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁶² Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁶³ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

⁶⁴ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁶⁵ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁶⁶ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁶⁷ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

E18. Υπάρχουν απαλλαγές από την υποχρέωση προσκόμισης επίσημου ταξιδιωτικού εγγράφου για υπηκόους τρίτων χωρών για θεώρηση και άδεια διαμονής; Όχι

Εάν ναι, για ποιες ομάδες και/ή κύριες εθνικότητες υπάρχουν εξαιρέσεις και αναφέρονται αυτές οι εξαιρέσεις στην εθνική νομοθεσία και/ή σε κατευθυντήριες γραμμές;

Σε περίπτωση που ο αιτών θεώρησης visa δεν έχει ταξιδιωτικό έγγραφο δεν εγκρίνεται η αίτηση του⁶⁸. Ωστόσο, προβλέπεται διαδικασία για την έκδοση άδειας διαμονής αν απουσιάζει εν ισχύ διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο (βλ. Ε6)⁶⁹.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.2: ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ/ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

Η παρούσα υποενότητα εξετάζει τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται ελλείψει αξιόπιστης τεκμηρίωσης για να εξακριβωθεί η αξιοπιστία των αναφορών των υπηκόων τρίτων χωρών και η σχετική βαρύτητα που αποδίδεται στα αποτελέσματα των μεθόδων που χρησιμοποιούνται στα Κράτη Μέλη. Η υποενότητα επικεντρώνεται στη διαδικασία ασύλου και επιστροφής, όπου η απουσία αξιόπιστων εγγράφων αποτελεί κοινή πρόκληση.

Διάφορες μέθοδοι παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες. Όπου είναι δυνατό, παρακαλείσθε συνοπτικά τις τυχόν αλλαγές που έλαβαν χώρα, σε σχέση με την κατάσταση που περιγράφεται στη μελέτη του EDM για το 2013 σχετικά με την «Εξακρίβωση της Ταυτότητας». Για κάθε μέθοδο που αναφέρετε, παρακαλείσθε να αναφέρετε εάν οι αλλαγές που εισήχθησαν μετά το 2013, έγιναν ως αποτέλεσμα νομοθετικών μεταρρυθμίσεων και/ή λόγω κριτηρίων αξιοπιστίας, αποτελεσματικότητας ή/και φόρτου εργασίας.

E19a. Στο Κράτος (Μέλος) σας, οι εθνικές αρχές κάνουν χρήση (ή προτίθενται να χρησιμοποιήσουν) τις μεθόδους, που προσδιορίζονται παρακάτω, για την ταυτοποίηση των υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες ασύλου/επιστροφής;

Παρακαλείσθε να αναφέρετε, ανά μέθοδο που χρησιμοποιείται, ποιος εφαρμόζει τη μέθοδο (δηλ. αρμόδιους για τη λήψη αποφάσεων, εσωτερικούς ειδικούς ή εξωτερικούς φορείς). Παρακαλείσθε επίσης να αναφέρετε εάν η μέθοδος είναι υποχρεωτική (δηλ. κατοχυρωμένη από το νόμο), αν αποτελεί μέρος της συνήθους πρακτικής (δηλ. χρησιμοποιείται στις περισσότερες περιπτώσεις αλλά δεν κατοχυρώνεται από το νόμο) ή αν είναι προαιρετική (δηλ. μη κατοχυρωμένη και χρησιμοποιούμενη σε ορισμένες περιπτώσεις μόνο).

Με τη σειρά του παρακάτω πίνακα:

α) Εάν αποτελεί μέρος της συνήθους πρακτικής είναι θέμα χειριστή/caseworker. Από τον χειριστή δεν είναι υποχρεωτικό αλλά επιτρέπεται όταν εμφανίζονται αμφιβολίες κατά τον εντοπισμό της υπηκοότητας.

β) Υπάρχει νομική πρόβλεψη αλλά υφίστανται δυσκολίες στην εφαρμογή.

γ) Ναι, σε καθεστώς διπλής υπηκοότητας- προβλεπόμενη συνέντευξη εκεί όπου υπάρχουν αμφιβολίες.

δ) Δευτερευούσης βαρύτητας, δεν πιστοποιείται η ταυτότητα με αυτά, μη αξιόπιστα στοιχεία.

Για την ταυτοποίηση των υπηκόων τρίτων χωρών χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι που εμφανίζονται στους παρακάτω πίνακες⁷⁰.

Πίνακας 5: Μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας στη διαδικασία ασύλου/επιστροφής (I)

Μέθοδος	Αιτούστες διεθνούς προστασίας	Επιστροφή απορριφθέντων αιτούντων διεθνούς προστασίας
Γλωσσική ανάλυση για τον προσδιορισμό της πιθανής χώρας ή/και περιοχής προέλευσης	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Υπολογισμός ηλικίας για τον προσδιορισμό πιθανής ηλικίας	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Το 2016 υπεγράφη Κοινή Υπουργική Απόφαση για τη διαπίστωση της ανηλικότητας των αιτούντων διεθνούς προστασίας που θα εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που εγείρονται αμφιβολίες για την ανηλικότητα του αιτούντος.	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Εάν ναι: περιγράψτε εν συντομία για ποιο σκοπό και υπό ποιους όρους. Όχι
Συνεντεύξεις για τον προσδιορισμό της πιθανής χώρας ή περιοχής προέλευσης (ή άλλων στοιχείων ταυτότητας, όπως πίστη και εθνικότητα) ⁷¹	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας δε διενεργείται ειδική συνέντευξη για τον προσδιορισμό της χώρας καταγωγής. Ωστόσο, όταν εγείρονται αμφιβολίες αναφορικά με τη χώρα καταγωγής του αιτούντος ο χειριστής της υπόθεσης επικεντρώνει το ενδιαφέρον του σε ερωτήσεις κατά την προσωπική συνέντευξη του αιτούντος για την κρίση της αίτησής του σε ζητήματα που αφορούν τη δηλωθείσα ως χώρα καταγωγής και διενεργεί αντίστοιχο έλεγχο αξιοπιστίας σε σχέση με τα πραγματικά διαθέσιμα στοιχεία για τη δηλωθείσα χώρα καταγωγής προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσο ο αιτών είναι πράγματι πολίτης της συγκεκριμένης χώρας. Από τη διαδικασία αυτή δεν είναι δυνατό να πιστοποιηθεί ότι ο αιτών είναι ή δεν είναι πολίτης κάποιας χώρας, αλλά είναι δυνατό να πιθανολογηθεί με κάποιο βαθμό βεβαιότητας το συμπέρασμα σε σχέση με τη χώρα καταγωγής του αιτούντος ή με ενδεχόμενη αντανάγξή του ή να κριθεί ότι το αίτημά του χρήζει εξέτασης ως προς την ενδεχόμενη επιστροφή του αιτούντα στη χώρα προηγούμενης συνήθους διαμονής του.	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Έγγραφο ταυτότητας σχετικό με ηλεκτρονικές συναλλαγές με τις Αρχές (π.χ. φόροι, κοινωνικές παροχές)	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Όπως επιτάχθηκε και ανωτέρω: Τα στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων προκύπτουν από το διαβατήριό τους, το δελτίο ταυτότητάς τους, ή τη ληξιαρχική πράξη γέννησής τους, εφόσον έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να γίνεται δεκτή και άλλη κατηγορία εγγράφων.	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Έγγραφο ταυτότητας σχετικό με ηλεκτρονικές συναλλαγές με τον ιδιωτικό τομέα (π.χ. τράπεζα)	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όπως επιτάχθηκε και ανωτέρω: Τα στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων προκύπτουν από το διαβατήριό τους, το δελτίο ταυτότητάς τους, ή τη ληξιαρχική πράξη γέννησής τους, εφόσον έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να γίνεται δεκτή και άλλη κατηγορία εγγράφων.	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική
Ηλεκτρονικές συναλλαγές που σχετίζονται με τη (χρήση) ταυτότητας σε σχέση με τα κοινωνικά μέσα	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Όπως επιτάχθηκε και ανωτέρω: Τα στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων προκύπτουν από το διαβατήριό τους, το δελτίο ταυτότητάς τους, ή τη ληξιαρχική πράξη γέννησής τους, εφόσον έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα. Με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να γίνεται δεκτή και άλλη κατηγορία εγγράφων.	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Έξυπνα τηλέφωνα και άλλες ψηφιακές συσκευές. Μπορούν οι Αρχές επιβολής του νόμου/μετανάστευσης να κατασχέσουν (προσωρινά ή μόνιμα) τέτοιες συσκευές και να έχουν πρόσβαση στο περιεχόμενό τους κατά τη προσπάθειά τους να αποδώσουν ή να επαληθεύσουν μια ταυτότητα;	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Η Υπηρεσία Ασύλου δεν δύναται να κατάσχει (προσωρινά ή μόνιμα) τέτοιες συσκευές.	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Άλλα	Παρακαλείσθε να περιγράψετε, π.χ. Είδος συνεργασίας ή επαφών σε τρίτες χώρες, όπως είναι οι διπλωματικές αποστολές Παρακαλείσθε να προσδιορίσετε εάν η μέθοδος είναι υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική	Παρακαλείσθε να περιγράψετε, π.χ. Είδος συνεργασίας ή επαφών σε τρίτες χώρες, όπως είναι οι διπλωματικές αποστολές Παρακαλείσθε να προσδιορίσετε εάν η μέθοδος είναι υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική

⁶⁸ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁶⁹ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

⁷⁰ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁷¹ Αυτό θα εξαρτηθεί από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον ορισμό του κράτους σας για την «ταυτότητα» ο οποίος χρησιμοποιείται στις διαδικασίες που καλύπτονται από την παρούσα μελέτη.

βλ. Ενότητα 2.1.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Πίνακας 6: Μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας στη διαδικασία ασύλου/επιστροφής (II)

Μέθοδος	Αιτούντες διεθνούς προστασίας		Επιστροφή απορριφθέντων αιτούντων διεθνούς προστασίας	
	Εθνική βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή βάση Δεδομένων	Εθνική βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Ναι Υποχρεωτική	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Υποχρεωτικά	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Υποχρεωτικά	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Ναι Υποχρεωτικά (Διεύθυνση Προστασίας Συνόρων)
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Ναι υποχρεωτική	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Μέρος της συνήθους πρακτικής	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Υποχρεωτικά
Ψηφιακές σαρώσεις του συστήματος «Iris» για σύγκριση με τις εθνικές βάσεις δεδομένων	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	N/A	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	N/A Όχι
Ανάλυση DNA	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι An ναι, περιγράψτε εν συντομία για ποιο σκοπό και υπό ποιους όρους. Μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του αιτούντος προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως μέσο απόδειξης οικογενειακού δεσμού στο πλαίσιο εξέτασης αίτησης ασύλου μόνο όταν υπάρχουν σαφείς αμφιβολίες και αφού έχουν αξιολογηθεί όλα τα άλλα είδη της απόδειξης	N/A	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι An ναι, περιγράψτε εν συντομία για ποιο σκοπό και υπό ποιους όρους.	N/A Όχι
Άλλο	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι		Όχι	Όχι

Πίνακας 7: Μέθοδοι τις οποίες οι εθνικές αρχές σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν για τον προσδιορισμό της ταυτότητας στη διαδικασία ασύλου/επιστροφής (II)

Μέθοδος	Αιτούντες διεθνούς προστασίας	Επιστροφή απορριφθέντων αιτούντων διεθνούς προστασίας
Γλωσσική ανάλυση για τον προσδιορισμό της πιθανής χώρας ή/και περιοχής προέλευσης;	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Ναι: υποχρεωτικά, μέσω screening
Υπολογισμός ηλικίας για τον προσδιορισμό της πιθανής ηλικίας	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι An ναι, περιγράψτε εν συντομία για ποιο σκοπό και υπό ποιους όρους.	Ναι: προαιρετικά
Συνεντεύξεις για τον προσδιορισμό της πιθανής χώρας ή περιοχής προέλευσης (ή άλλων στοιχείων ταυτότητας, όπως πίστη και εθνικότητα)? ²²	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Ναι: υποχρεωτικά, μέσω screening
Έγγραφο ταυτότητας σχετικό με ηλεκτρονικές συναλλαγές με τις Αρχές (π.χ. φόροι, κοινωνικές παροχές)	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Όχι
Έγγραφο ταυτότητας σχετικό με την ταυτότητα και ηλεκτρονικές συναλλαγές με τον ιδιωτικό τομέα (π.χ. τράπεζα)	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Όχι
Ηλεκτρονικές συναλλαγές που σχετίζονται με τη (χρήση) ταυτότητας σε σχέση με τα κοινωνικά μέσα	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Όχι
Έξυπνα τηλέφωνα και άλλες ψηφιακές συσκευές: Μπορούν οι Αρχές επιβολής του νόμου/μετανάστευσης να κατασχέσουν (προσωρινά ή μόνιμα) τέτοιες συσκευές και να έχουν πρόσβαση στο περιεχόμενό τους κατά τη προσπάθειά τους να αποδώσουν ή να επαληθεύσουν μια ταυτότητα;	Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Ναι: προαιρετικά
Άλλη	Παρακαλείσθε να περιγράψετε, π.χ. είδος συνεργασίας ή επαφών σε τρίτες χώρες, όπως είναι οι διπλωματικές αποστολές Παρακαλείσθε να προσδιορίσετε εάν η μέθοδος είναι υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική	Παρακαλείσθε να περιγράψετε, π.χ. είδος συνεργασίας ή επαφών σε τρίτες χώρες, όπως είναι οι διπλωματικές αποστολές Παρακαλείσθε να προσδιορίσετε εάν η μέθοδος είναι υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική

Πίνακας 8: Μέθοδοι που σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν οι Εθνικές Αρχές για τον προσδιορισμό της ταυτότητας στη διαδικασία ασύλου/επιστροφής (II)

Μέθοδος	Αιτούντες διεθνούς προστασίας		Επιστροφή απορριφθέντων αιτούντων διεθνούς προστασίας	
	Εθνική βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή βάση Δεδομένων	Εθνική βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	An Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	An Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Η ίδια τακτική που αναφέρθηκε στον Πίνακα 6 (παραπάνω)	
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	An Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	An Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι		
Ψηφιακές σαρώσεις του συστήματος «Iris» για σύγκριση με τις εθνικές βάσεις δεδομένων	An Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	N/A		
Ανάλυση DNA	An Ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	N/A		
Άλλη (περιγράψτε π.χ. τον τύπο συνεργασίας ή τις επαφές σε τρίτες χώρες, όπως είναι οι διπλωματικές αποστολές)	An ναι: υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι An ναι, περιγράψτε εν συντομία για ποιο σκοπό και υπό ποιους όρους.			

E196. Υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των (βιομετρικών) στοιχείων ταυτότητας που δίνονται από έναν αιτούντα άσυλο, με τα στοιχεία ταυτότητας που είναι διαθέσιμα στο σύστημα VIS;

- Ναι, για όλους τους αιτούντες άσυλο
ο Προσδιορίστε από πότε πραγματοποιούνται αυτοί οι έλεγχοι: _____
ο Παράγονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των προσπαθειών αντιστοίχισης και των αποτελεσμάτων; Ναι/Όχι.
ο Τι ποσοστό των αντιστοιχιών δημιουργεί θετικό «χτύπημα» (προσεγγιστικά): _____
- Ναι, για κάποιες κατηγορίες αιτούντων άσυλο (ποιες;) _____
ο Προσδιορίστε από πότε πραγματοποιούνται αυτοί οι έλεγχοι: _____
ο Παράγονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των προσπαθειών αντιστοίχισης και των αποτελεσμάτων; Ναι/Όχι.
ο Τι ποσοστό των αντιστοιχιών δημιουργεί θετικό «χτύπημα» (προσεγγιστικά): _____
- Όχι, για:
ο Τεχνικούς λόγους
ο Νομικούς λόγους.
ο Άλλους λόγους (διευκρινίστε)

βλ. E12.

²² Αυτό θα εξαρτηθεί από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον ορισμό του κράτους σας για την «ταυτότητα» ο οποίος χρησιμοποιείται στις διαδικασίες που καλύπτονται από την παρούσα μελέτη.
βλ. Ενότητα 2.1.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

E19γ. Έχει εισαγάγει το Κράτος Μέλος σας αλλαγή στη/στις μέθοδο/μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των αιτούντων άσυλο/επιστροφής από το 2013; **Όχι**

Εάν Ναι, παρακαλείσθε να περιγράψετε, εν συντομία, το σκεπτικό πίσω από οποιοσδήποτε αλλαγές, εξηγώντας π.χ. Γιατί έχουν εισαχθεί νέες μέθοδοι, υπάρχει διαφορετική ιεράρχηση ή σειρά στις χρησιμοποιούμενες μεθόδους; Εάν είναι δυνατόν, παρακαλείσθε να αναφέρετε επίσης όποια νέα έρευνα έχει διεξαχθεί που παρέχει αποδείξεις της αξιοπιστίας της/των χρησιμοποιούμενης/ων μεθόδου/ων.

Βλ. Ε6

E19δ. Έχει κατά τα τελευταία έτη αυξηθεί ο αριθμός των αιτούντων διεθνούς προστασίας και των παράτυπων μεταναστών στο Κράτος Μέλος σας, και το γεγονός αυτό είχε κάποια επίδραση στις εφαρμοζόμενες μεθόδους (π.χ. έχει δοθεί προτεραιότητα σε ορισμένες μεθόδους για τη διαχείριση συγκεκριμένων εθνικότητων; Η δυνατότητα χρήσης ορισμένων μεθόδων έχει υποστεί ζημιά εξαιτίας της έλλειψης επαρκούς προσωπικού, κ.λπ.); **Ναι**

Η αύξηση στον αριθμό των παρανόμως εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών δημιούργησε αυξημένες ανάγκες για υλικοτεχνικό εξοπλισμό, υποδομές και ανθρώπινους πόρους. Με τους ήδη υπάρχοντες πόρους και με την αύξηση των ροών, η αποτελεσματική φύλαξη των εξωτερικών συνόρων και οι διαδικασίες καταγραφής των συλληφθέντων υπηκόων τρίτων χωρών ήταν πρακτικά αδύνατες⁷³. Επίσης, πρέπει να τονιστεί πως από την Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής και Ταυτοποίησης δίδεται προτεραιότητα κατά τις διαδικασίες υποδοχής, ταυτοποίησης και περίθαλψης σε ευάλωτες ομάδες, όπως μονογονεϊκές οικογένειες, ανήλικα κ.λπ.⁷⁴.

Εάν Ναι, προσδιορίστε

ΕΤΗ	ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΕΣ ΠΑΡΑΤΥΠΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ
2014	4.531
2015	911.471
2016	204.820
4 ΜΗΝΟ 2017	14.222

Πηγή: Ελληνική Αστυνομία, 2017.

E20. Έχει το Κράτος Μέλος σας εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές ή/και βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τη χρήση διαφορετικών μεθόδων; **Όχι**

Εάν Ναι, προσδιορίστε

ΕΝΟΤΗΤΑ 2.3: ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Η παρούσα υποενότητα επικεντρώνεται στις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών, στο πλαίσιο των διαδικασιών που αφορούν αιτήσεις για θεωρήσεις βραχείας παραμονής και άδειες διαμονής για οικογενειακούς λόγους και σπουδές ή για αμειβόμενες δραστηριότητες. Με τη μερική εξαίρεση στην περίπτωση της οικογενειακής επανένωσης, όπου μερικές φορές λείπουν αποδεικτικά έγγραφα, στο πλαίσιο αυτών των διαδικασιών οι αιτούντες σε γενικές γραμμές υποχρεούνται να προσκομίζουν αποδεικτικά έγγραφα για την ταυτότητά τους. Επομένως, η πρόκληση έγκειται στο να εξακριβωθεί ότι ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας είναι αυτός που ισχυρίζονται ότι είναι.

Διάφορες μέθοδοι παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες. Όπου απαιτείται, παρακαλείσθε να αναφέρετε εάν η μέθοδος είναι υποχρεωτική (δηλ. κατοχυρωμένη από το νόμο), αποτελεί μέρος της συνήθους πρακτικής (δηλ. χρησιμοποιείται στις περισσότερες περιπτώσεις, αλλά δεν κατοχυρώνεται από το νόμο) ή είναι προαιρετική (δηλαδή δεν είναι νομικά κατοχυρωμένη και χρησιμοποιείται σε ορισμένες περιπτώσεις μόνο). Η λογική της εφαρμογής ορισμένων μεθόδων ως υποχρεωτικών ή προαιρετικών δύναται να συνδέεται με την εθνική νομοθεσία που περιγράφεται στο τμήμα 1.2, την οποία το Κράτος Μέλος σας μπορεί να αναφέρει στις απαντήσεις του.

E21. Οφείλει ο αιτών να άδεια παραμονής ή άδεια διαμονής να καταθέσει επίσημο ταξιδιωτικό έγγραφο; **Ναι**

Υπάρχουν εξαιρέσεις σε αυτόν τον κανόνα; **Ναι/Όχι**. Εάν ναι, προσδιορίστε:

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, και συγκεκριμένα το Άρθρο 6 παρ. 1. του Ν. 4251/2014⁷⁵ ο οποίος μεταξύ άλλων προβλέπει: «Το δικαίωμα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του Κώδικα αυτού, τελεί υπό τις εξής προϋποθέσεις:

(α) Να είναι κάτοχοι έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα η ισχύς του οποίου εκτείνεται τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την τελευταία προβλεπόμενη ημερομηνία αναχώρησης, να περιέχει τουλάχιστον δύο κενές σελίδες και να εκδόθηκε εντός της προηγούμενης δεκαετίας. Ειδικά, για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πολίτης τρίτης χώρας αδυνατεί να προσκομίσει ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, είναι δυνατή η αναγνώριση δικαιώματος διαμονής ως στερούμενος διαβατηρίου, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας επικαλείται ειδικές και αιτιολογημένα αντικειμενική αδυναμία λόγω ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων⁷⁶, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής της παραγράφου 2 του Αρθρου 134.

(β) Να είναι κάτοχοι ισχύουσας εθνικής θέωσης εισόδου για έναν από τους λόγους του νόμου, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος Κώδικα.

(γ) Να μην θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια ή τις διεθνείς σχέσεις και να μην είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι στις εθνικές βάσεις δεδομένων.

(δ) Να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

(ε) Να διαθέτουν πλήρη ασφάλεια ασθένειας, για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς. Υπό την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας, οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για εργασία και τα μέλη των οικογενειών τους, εφόσον είναι συντηρούμενα, ασφαλίζονται υποχρεωτικά στον ασφαλιστικό φορέα που υπάγονται, αναλόγως του επαγγέλματος που ασκούν, αντίστοιχα με τους ημεδαπούς. Πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για λοιπούς λόγους μπορούν να ασφαλίζονται σε ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς».

Επίσης, η Κοινή Υπουργική Απόφαση 30825/4.6.2016⁷⁷ «περί Καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση εθνικών θεωρήσεων εισόδου και για τη χορήγηση ή ανανέωση τίτλου διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4251/2014», στο Άρθρο 1 μεταξύ άλλων προβλέπει πως: «ο πολίτης τρίτης χώρας για την αρχική χορήγηση θέωσης εισόδου μακράς διάρκειας (Visa-τύπου D), οφείλει να κατέχει: επικυρωμένο αντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου ή ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την χώρα μας με την προβλεπόμενη, όπου απαιτείται, ισχύουσα θέωση εισόδου με εξαίρεση τους πολίτες τρίτων χωρών αντικειμενικά στερούμενων διαβατηρίου, οι οποίοι αντί του διαβατηρίου ή του ταξιδιωτικού εγγράφου θα

⁷³ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁷⁴ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

⁷⁵ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

⁷⁶ Στην Κοινή Υπουργική Απόφαση 30825/4-6-2014 περιγράφεται η διαδικασία κατάθεσης αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής, από πολίτες τρίτων χωρών, στερούμενος διαβατηρίου. Οι εν λόγω πολίτες, αντί του διαβατηρίου ή του ταξιδιωτικού εγγράφου, οφείλουν να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση, στην οποία θα αναφέρονται οι ιδιαίτερες συνθήκες ή καταστάσεις για την υφιστάμενη προσωρινή ή μόνιμη αντικειμενική αδυναμία κατοχής του και σχετικά έγγραφα που το αποδεικνύουν (λ.χ. έγγραφο της προξενικής αρχής του κράτους προέλευσης του πολίτη τρίτης χώρας επίσημα επικυρωμένο και μεταφρασμένο, έγγραφο δημόσιας ελληνικής αρχής). Σε κάθε περίπτωση θα προσκομίζεται έγγραφο δημόσιας αρχής, ελληνικής ή της χώρας προέλευσης του πολίτη τρίτης χώρας από το οποίο θα αντλούνται τα στοιχεία ταυτότητας του ενδιαφερόμενου (διαβατήριο, σαχέτας λήξης της ισχύος του, ταυτότητα, πιστοποιητικό γέννησης, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, ληξιαρχική πράξη γέννησης). Οι υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης οφείλουν να παραλαμβάνουν την ανωτέρω αίτηση εφόσον συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, πλην εν ισχύ διαβατηρίου, και να χορηγούν στον ενδιαφερόμενο βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών τύπου Α. Εν συνεχεία, θα πρέπει να διαβιβάζουν την αίτηση στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, προκειμένου να εξεταστεί από την Ειδική Επιτροπή του άρθρου 134 παρ. 2 του Ν.4251/2014, όπως ισχύει, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά με την ύπαρξη προσωρινής ή μόνιμης αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης έγκυρου διαβατηρίου. Προκειμένου η Επιτροπή να σχηματίσει γνώμη, ζητείται από τους ενδιαφερόμενους να προσκομίσουν βεβαίωση από την αρμόδια Διπλωματική ή Προξενική Αρχή της χώρας καταγωγής της από την οποία να προκύπτει, αφενός εάν είναι υπήκοο της εν λόγω χώρας, αφετέρου εάν πρόκειται να τους χορηγήσει διαβατήριο. [Διευκρινίσεις σχετικά με πολίτες τρίτων χωρών, αντικειμενικά στερούμενων διαβατηρίου (12013/16)].

⁷⁷ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

υποβάλλουν υπεύθυνα δήλωση, στην οποία θα αναφέρονται οι ιδιαίτερες συνθήκες ή καταστάσεις για την υφιστάμενη προσωρινή ή μόνιμη αντικειμενική αδυναμία κατοχής του και σχετικά έγγραφα που το αποδεικνύουν (λ.χ. έγγραφο της προξενικής αρχής του κράτους προέλευσης του πολίτη τρίτης χώρας επίσημα επικυρωμένο και μεταφρασμένο, έγγραφο δημόσιας ελληνικής αρχής). Σε κάθε περίπτωση θα προσκομίζεται έγγραφο δημόσιας αρχής, ελληνικής ή της χώρας προέλευσης του πολίτη τρίτης χώρας από το οποίο θα αντλούνται τα στοιχεία ταυτότητας του ενδιαφερόμενου (διαβατήριο, ασχέτως λήξης της ισχύος του, ταυτότητα, πιστοποιητικό γέννησης, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, ληξιαρχική πράξη γέννησης).»

E22. Οι εθνικές αρχές χρησιμοποιούν (ή σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν) τις μεθόδους που προσδιορίζονται παρακάτω για την ταυτοποίηση των υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο των διαδικασιών που αφορούν αιτήσεις για θεωρήσεις βραχείας διαμονής και άδειες διαμονής για οικογενειακούς, λόγους σπουδών ή για αμειβόμενες δραστηριότητες: **Ναι**

Προσδιορίστε συμπληρώνοντας τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 9: Μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας

Θεώρηση βραχείας παραμονής		
Μέθοδος	Εθνική Βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική
Άλλη (διευκρινίστε)		
Άδεια διαμονής για σπουδές		
Μέθοδος	Εθνική Βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Ναι , αλλά κατά περίπτωση από την Ελληνική Αστυνομία. Γενικά, συλλέγονται βιομετρικά στοιχεία για τις νέες άδειες. Από 20.02.2017 γίνεται υποχρεωτική η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, τα οποία διατηρούνται στη βάση δεδομένων του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής(όχι σε κεντρική εθνική βάση δεδομένων)	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Αντιστοίχως, ως ανωτέρω.	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Άλλη (διευκρινίστε)		
Άδειες διαμονής για αμειβόμενες δραστηριότητες		
Μέθοδος	Εθνική Βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Από 20.02.2017 γίνεται υποχρεωτική η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, τα οποία διατηρούνται στη βάση δεδομένων του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής(όχι σε κεντρική εθνική βάση δεδομένων)	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Αντιστοίχως, ως ανωτέρω.	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Άλλη (διευκρινίστε)		
Άδειες διαμονής για οικογενειακούς λόγους		
Μέθοδος	Εθνική Βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Από 20.02.2017 γίνεται υποχρεωτική η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, τα οποία διατηρούνται στη βάση δεδομένων του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής(όχι σε κεντρική εθνική βάση δεδομένων)	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Αντιστοίχως, ως ανωτέρω.	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Ανάλυση DNA	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι Προαιρετική	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Άλλη (διευκρινίστε)		

Πίνακας 10: Οι μέθοδοι που σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν οι εθνικές αρχές για τον προσδιορισμό της ταυτότητας

Θεώρηση βραχείας παραμονής		
Μέθοδος	Εθνική Βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Άλλη (διευκρινίστε)		
Άδεια διαμονής για σπουδές		
Μέθοδος	Εθνική Βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Άλλη (διευκρινίστε)		
Άδειες διαμονής για αμειβόμενες δραστηριότητες		
Μέθοδος	Εθνική Βάση Δεδομένων	Ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων
Δακτυλικά αποτυπώματα για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Φωτογραφία για σύγκριση με εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι	Av Ναι : υποχρεωτική, μέρος της συνήθους πρακτικής ή προαιρετική Όχι
Άλλη (διευκρινίστε)		

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η ενότητα εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο συνδυάζονται οι διάφορες μέθοδοι που περιγράφηκαν παραπάνω για να προσδιοριστεί η ταυτότητα των υπηκόων τρίτων χωρών, και τα αποτελέσματά τους τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για να ληφθεί η απόφαση στο πλαίσιο διαφόρων διαδικασιών της μετανάστευσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3.1 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

E23. Με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται με τις μεθόδους που περιγράφονται στην Ενότητα 2, πώς λαμβάνεται η απόφαση για την τεκμηρίωση της ταυτότητας; Ναι/Όχι

- Εάν ναι, παρακαλείσθε να αναφέρετε τις μεθόδους και τους λόγους για τους οποίους θεωρούνται πιο αξιόπιστες και εάν αυτό προβλέπεται στις νομοθετικές, πολιτικές ή πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές⁷⁸.

Λαμβάνοντας υπόψη την δηλωθείσα υπηκοότητα (μέσω screening, μέσω εγγράφων) οι πολίτες τρίτων χωρών οδηγούνται στην αρμόδια προξενική αρχή όπου λαμβάνει χώρα συνέντευξη ταυτοποίησης με τους Προξένους όπου και αποφαινόμενοι τελικώς για την αναγνώρισή τους. Για ορισμένες υπηκοότητες η τεκμηρίωση της ταυτότητας των αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών, πραγματοποιείται μέσω αιτήσεων προς τις αντίστοιχες Πρεσβείες τους, βάση συμφωνιών επανεισοδοχής. Οι τρίτες χώρες για τις οποίες έχουν υπογραφεί συμφωνίες επανεισοδοχής Ευρωπαϊκής Ένωσης με Τρίτες Χώρες είναι οι κάτωθι⁷⁹: Αζερμπαϊτζάν, Αλβανία, Αφγανιστάν, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Γεωργία, Μακάο, Μαυροβούνιο, Μολδαβία, Ουκρανία, Πακιστάν, ΠΓΔΜ, Πράσινο Ακρωτήριο, Ρωσία, Σερβία, Σρι Λάνκα, Τουρκία, Χόνγκ Κόνγκ.

- Πρέπει να υπάρχει συνάφεια μεταξύ των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις διάφορες μεθόδους που χρησιμοποιούνται; Ναι/Όχι
Εάν Ναι, προσδιορίστε:

Η συνάφεια των αποτελεσμάτων των διαφόρων μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την τεκμηρίωση της ταυτότητας προκύπτει κατά περίπτωση⁸⁰.

E24. Χρησιμοποιείται μια δομή ή ένα φάσμα ταξινόμησης που χρησιμεύει για να δηλώσει τον βαθμό προσδιορισμού ταυτότητας (π.χ. από «χωρίς έγγραφα», σε «επαρκώς τεκμηριωμένο» ή «έχει το πλεονέκτημα της αμφιβολίας» έως «πλήρως τεκμηριωμένο και επαληθευμένο»); Όχι

Εάν ναι, παρακαλείσθε να περιγράψετε συνοπτικά και να διευκρινίσετε εάν υπάρχει κάποια διάκριση μεταξύ της διεθνούς προστασίας, της επιστροφής και άλλων διαδικασιών που σχετίζονται με τη μετανάστευση σε αυτό το πλαίσιο.

Οι μεταναστευτικές ροές προς την Ελλάδα είναι «μικτές», αφού τόσο οι πρόσφυγες όσο και οι οικονομικοί μετανάστες χρησιμοποιούν τους ίδιους δρόμους διέλευσης και εισόδου στη χώρα. Συχνά αμφότεροι στερούνται νομιμοποιητικών εγγράφων (π.χ. άδεια θεώρησης εισόδου) ή εγγράφων ταυτοποίησης (ταυτότητας, διαβατηρίου κλπ.) και καταφεύγουν σε «κυκλώματα» διακινητών ώστε να αποφύγουν τους συνοριακούς ελέγχους, με αποτέλεσμα η ταυτότητα και η εξακρίβωση της χώρας προέλευσης και της ανάγκης για διεθνή προστασία να καθίσταται δύσκολη. Η πρώτη καταγραφή γίνεται, στην περίπτωση σύλληψης, στα κέντρα πρώτης υποδοχής και κράτησης. Αναφορικά με τη διαδικασία ταυτοποίησης αιτούντων διεθνούς προστασίας που δε διαθέτουν έγγραφα πιστοποιητικά της ταυτότητάς τους, οι χειριστές των υποθέσεων διεθνούς προστασίας είναι επιφορτισμένοι με το καθήκον του ελέγχου της αξιοπιστίας των δηλώσεων των αιτούντων με το σκοπό να καταλήξουν σε ένα επαρκώς τεκμηριωμένο αποτέλεσμα αναφορικά με την έκβαση της αίτησής τους. Επικοινωνία με διπλωματικές αντιπροσωπείες για τη διακρίβωση στοιχείων επιτρέπεται μόνο εφόσον δεν πρόκειται για αιτούντες άσυλο ή για δικαιούχους διεθνούς προστασίας⁸¹. Για τις περιπτώσεις που υπάρχουν ακόμη αμφιβολίες για τον προσδιορισμό της ταυτότητας παρά τις ακολουθούμενες διαδικασίες, δεν χορηγείται θεώρηση⁸².

E25. Υπάρχουν μελλοντικά μέτρα που εξετάζονται όσον αφορά τη δημιουργία ή την περαιτέρω επεξεργασία μιας δομής "διαβάθμισης"; Όχι

Εάν ναι, παρακαλείσθε να περιγράψετε συνοπτικά και να διευκρινίσετε εάν υπάρχει κάποια διάκριση μεταξύ της διεθνούς προστασίας, της επιστροφής και άλλων διαδικασιών που σχετίζονται με τη μετανάστευση σε αυτό το πλαίσιο.

Όχι προς το παρόν⁸³.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3.2 ΛΗΦΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ**Αίτηση διεθνούς προστασίας**

E26a. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας για τον προσδιορισμό της ταυτότητας του αιτούντος για διεθνή προστασία επηρεάζει μια σύσταση να «χορηγηθεί διεθνής προστασία», «άρνησης διεθνούς προστασίας» ή «να αναβληθεί η απόφαση»;

Παρακαλείσθε να περιγράψετε τυχόν αλλαγές που εισήχθησαν σε σχέση με ό,τι περιγράφηκε στην εθνική σας συνεισφορά στη μελέτη του ΕΔΜ του 2013 σχετικά με την «Τεκμηρίωση της ταυτότητας».

Το αποτέλεσμα της διαδικασίας για τον προσδιορισμό της ταυτότητας του αιτούντος για διεθνή προστασία δεν επηρεάζει μια σύσταση να «χορηγηθεί διεθνής προστασία», «άρνησης διεθνούς προστασίας» ή «να αναβληθεί η απόφαση»⁸⁴.

⁷⁸ Τα Κράτη Μέλη ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τους αιτούντες διεθνούς προστασίας των οποίων οι δηλώσεις σχετικά με την ταυτότητά τους δεν υποστηρίζονται από έγκυρα αποδεικτικά στοιχεία, όχι μόνο όσον αφορά τις μεθόδους που μπορούν ή πρέπει να χρησιμοποιήσουν, αλλά και στη βαρύτητα την οποία δίδουν στα αποτελέσματα ορισμένων μεθόδων. Ως εκ τούτου, ο στόχος είναι να επισημανθούν αυτές οι διαφορές, εφόσον υπάρχουν.

⁷⁹ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁸⁰ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁸¹ Βλ. http://asvlo.gov.gr/wp-content/uploads/2016/11/final_OA_GR_06_2016fv1.pdf

⁸² Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁸³ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁸⁴ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

E266. Εάν κατά τα τελευταία έτη έχει αυξηθεί ο αριθμός των αιτούντων άσυλο/παράτυπων μεταναστών στο κράτος (μέλος) σας, ποιος ήταν ο αντίκτυπος αυτής της αύξησης στη διαδικασία λήψης αποφάσεων; Για παράδειγμα:

- Η διαδικασία λήψης αποφάσεων καθίσταται δυσκολότερη για τις εθνικές αρχές; **Όχι**
- Έχουν σταματήσει οι αρχές να χρησιμοποιούν ορισμένες μεθόδους για τον προσδιορισμό ταυτότητας; **Όχι**
- Έχει μειωθεί η ποιότητα των χρησιμοποιούμενων μεθόδων; **Όχι**

Εάν η απάντηση σε οποιοδήποτε από τα παραπάνω είναι Ναι, παρακαλείστε να περιγράψετε λεπτομερώς (με αναφορά σε τυχόν αναφορές/μελέτες εάν είναι διαθέσιμες).

Η Εγκύκλιος υπ' αριθ. 20406/22-5-17 της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας και Μεταναστευτικής Πολιτικής, με τίτλο: "Μεταβολή στοιχείων ταυτότητας πολιτών τρίτων χωρών", αναφέρει: Σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 19Α, παρ. 1στ' του Ν. 4251/2014, όπως ισχύει, η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου μας είναι αρμόδια για την παραλαβή αιτήσεων πολιτών τρίτων χωρών, των οποίων η υπόθεση παραπέμπεται από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την απόφαση του Άρθρου 2, παρ. ιθ' του Π.Δ. 113/2013 (ΦΕΚ Α' 146) και τις Επιτροπές Προσφυγών των Άρθρων 26 και 32 του Π.Δ. 114/2010 (ΦΕΚ Α' 195) όπως ισχύει, κατόπιν πιθανολόγησης περί συνδρομής στο πρόσωπό τους των νόμιμων προϋποθέσεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Έχει παρατηρηθεί ότι, είτε κατά την υποβολή των σχετικών αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους βάσει των ανωτέρω διατάξεων, είτε σε μεταγενέστερο στάδιο, οι ενδιαφερόμενοι προσκομίζουν διαβατήριο, από το οποίο προκύπτουν διαφορές στα προσωπικά στοιχεία τους, βάσει των οποίων εκδόθηκε η απόφαση της αρμόδιας Αρχής, καθώς και το σχετικό παραπεμπτικό σημείωμα. Σημειώνεται ότι στις εν λόγω περιπτώσεις έχει απορριφθεί η αίτηση των ενδιαφερομένων για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας και πιθανολογείται η δυνατότητα υπαγωγής τους στις ρυθμίσεις της μεταναστευτικής νομοθεσίας (Κώδικας Μεταναστευτικής και Κοινωνικής Ένταξης). Ενόψει των ανωτέρω, παρέχονται κατωτέρω οδηγίες για το χειρισμό των υπόψη μεταγραφών ή μεταβολών στοιχείων. α) Όταν οποιαδήποτε μεταβολή στοιχείων έχει δηλωθεί στην αρμόδια Αρχή Απόφασης και μνημονεύεται στην απόφαση αυτής, ή προσκομίζεται βεβαίωση της ίδιας Αρχής ότι η συγκεκριμένη μεταβολή στοιχείων δηλώθηκε σε αυτήν και δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα της τελικής της κρίσης, η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής οφείλει να παραλάβει το σχετικό αίτημα, λαμβάνοντας υπόψη τα νέα στοιχεία ταυτοποίησης του πολίτη τρίτης χώρας. β) Όταν η μεταβολή στοιχείων αφορά επουσιώδεις αλλαγές των προσωπικών στοιχείων που οφείλονται στο διαφορετικό τρόπο γραφής ή μεταγραφής του ονόματος ή του επωνύμου από τη μητρική τους γλώσσα σε λατινική γραφή, ή σε περίπτωση που υπάρχει προσθήκη ή διαγραφή δευτέρου ή ενδιάμεσου ονόματος (middle name), και λαμβανομένου υπόψη ότι η καταγραφή των εν λόγω στοιχείων έχει γίνει κατά δήλωση, είναι αρκετή η προσκόμιση βεβαίωσης ταυτοπροσωπίας από την αρμόδια Αρχή Απόφασης, συνοδευόμενη από το νέο διαβατήριο σε ισχύ. γ) Αντίθετα, εάν πρόκειται για σημαντικές μεταβολές που αλλοιώνουν την ταυτότητα των ενδιαφερομένων, όπως η πλήρης αλλαγή ονόματος ή επωνύμου ή ημερομηνίας γέννησης, καθώς και σε περιπτώσεις, από τις οποίες προκύπτει δήλωση ψευδούς ιθαγένειας, οι σχετικές αιτήσεις των ενδιαφερομένων πολιτών, δεν παραλαμβάνονται ή αν έχουν παραληφθεί, απορρίπτονται ή ανακαλούνται καθώς δεν προκύπτει στο πρόσωπό τους η συνδρομή των προϋποθέσεων για την απόκτηση άδειας διαμονής βάσει του Ν.4251/2014, όπως ισχύει. Η μετατόπιση των μεταναστευτικών ροών από την περιοχή του Έβρου προς τα εξ' ανατολών θαλάσσια σύνορα της Χώρας μας (ιδιαίτερα από τον Ιούλιο 2015), είχε ως αποτέλεσμα να αντιμετωπίζεται με μεγάλη δυσκολία η διαχείριση των μεικτών μεταναστευτικών ροών στο Βόρειο Αιγαίο, με τη λειτουργία των Προαναχωρησιακών Κέντρων Σάμου, Λέσβου και Χίου, ενώ η μη ύπαρξη κατάλληλων δομών υποδοχής και κράτησης στην περιοχή του Αιγαίου καθιστούσε δυσχερή τη διαχείριση των νεοεισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών. Επίσης, ο χρόνος απόδοσης καθεστώτος επιμηκύνθηκε λόγω πολλών καταγεγραμμένων αιτούντων διεθνούς προστασίας. Έκτοτε, αν και εκδόθηκε ο Ν. 4375/2016 (ΦΕΚ Α' - 51/03.04.2016), με τίτλο: «Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και άλλες διατάξεις», με τον οποίο επέρχονται σημαντικές αλλαγές στον τρόπο διαχείρισης των μεικτών μεταναστευτικών ροών, ιδιαίτερα στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, με την δημιουργία των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) σε Λέσβο, Χίο, Σάμο, Κω και Λέρο, δεν είχε προβλεφθεί η δημιουργία Προαναχωρησιακών Κέντρων Κράτησης (ΠΡΟ.ΚΕ.ΚΑ.) Αλλοδαπών (πλην του υφισταμένου της Λέσβου); γεγονός που δημιούργησε θέματα ασφάλειας, καθιστώντας το ζήτημα της παράτυπης μετανάστευσης μείζον θέμα εθνικού συμφέροντος. Λόγω συνέχισης της μεταναστευτικής πίεσης και των ζητημάτων που προκύπτουν καθημερινά προς διαχείριση, με κύριο εξ' αυτήν την κρίση των παράτυπων μεταναστών με οικονομικό προφίλ, που αν και τους έχει επιβληθεί περιοριστικός όρος της μη αναχώρησης από το νησί που βρίσκονται, μέχρις ότου πραγματοποιηθεί η επανεισοχή τους στην Τουρκία (εξέταση αιτήσεων ασύλου, άσκηση ένδικων μέσων), κάποιοι από αυτούς, κατά την ελεύθερη παραμονή τους στο νησί, θεωρήθηκε πως προκαλούσαν προβλήματα (π.χ. κλοπές, απειλές - εξυβρίσεις, πρόκληση σωματικών βλαβών κ.ά.), αλλά και λόγω της ανάγκης κράτησης των αλλοδαπών των οποίων απορρίπτεται η αίτηση διεθνούς προστασίας από την Υπηρεσία Ασύλου (α' βαθμού) ή απορρίπτεται η προσφυγή αυτών από την Επιτροπή Προσφυγών (β' βαθμού), δημιουργήθηκε και ήδη λειτουργεί το Προαναχωρησιακό Κέντρο Κράτησης στη νήσο της Κω. Με την υπ' αριθ. 8038/23/22-ξε' Κοινή Υπουργική Απόφαση, από 28-01-2017, εξασφαλίστηκε η Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση για την κατασκευή και την εν γένει λειτουργία του Κέντρου, χωρητικότητας 500 ατόμων. Παράλληλα, έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες έκδοσης Κοινής Υπουργικής Απόφασης για την ίδρυση Προαναχωρησιακού Κέντρου Κράτησης στη Σάμο και εξετάζεται και η δημιουργία κέντρων σε Χίο και Λέρο⁸⁵.

Επιστροφή

E27a. Το αποτέλεσμα της τεκμηρίωσης της ταυτότητας επηρεάζει μια σύσταση για «αναβολή επιστροφής»;

Παρακαλείστε να περιγράψετε τυχόν αλλαγές που εισήχθησαν σε σχέση με ό,τι περιγράφηκε στην εθνική σας συνεισφορά στη μελέτη του ΕΔΜ του 2013 σχετικά με την «Τεκμηρίωση της ταυτότητας».

E27b. Είναι διαθέσιμα τα αποτελέσματα του έργου για την τεκμηρίωση της ταυτότητας κατά τη διαδικασία διεθνούς προστασίας στις αρχές που προετοιμάζουν την αναγκαστική επιστροφή; **Ναι/Όχι**

Περιγράψτε τα συμπληρωματικά μέτρα (εάν υπάρχουν) που ενδέχεται να χρειαστούν, όσον αφορά την τεκμηρίωση της ταυτότητας, οι αρχές της χώρας υποδοχής, κατά την προετοιμασία της αναγκαστικής επιστροφής.

Δεν είναι άμεσα διαθέσιμα τα αποτελέσματα του έργου στις αρχές που προετοιμάζουν την αναγκαστική επιστροφή. Την δεδομένη στιγμή βρισκόμαστε στην πιλοτική εφαρμογή της ηλεκτρονικής εφαρμογής «Χαρτογράφηση Κυκλοφορίας Αλλοδαπών» μέσω του Police On-Line. Στο πλαίσιο αυτό καταχωρούνται ηλεκτρονικά οι αποφάσεις απέλασης/επιστροφής από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας. Με την πλήρη εφαρμογή της εφαρμογής, θα επιτευχθεί σημαντική μείωση στο διοικητικό έργο των Υπηρεσιών, καθώς και στο χρόνο που απαιτείται για την έκδοση των διοικητικών εγγράφων στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομοθεσίας για την παράνομη είσοδο και παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών. Η πλήρης έναρξη της χρήσης της εφαρμογής θα ξεκινήσει από 10-06-2017. Από αυτή την χρονική στιγμή και έπειτα, δεδομένου ότι δεν απαιτείται περαιτέρω νομοθετική ρύθμιση, θα υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με την σύσταση ως προς την έκδοση αποφάσεων επιστροφής και απαγορεύσεων εισόδου από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, κατά της διάρκειας ελέγχων εξόδου στα εξωτερικά σύνορα, ενώ κατά την καταχώρηση της απόφασης στην εφαρμογή «Χαρτογράφηση Κυκλοφορίας Αλλοδαπών» θα ενημερώνονται αυτόματα τόσο οι λουπές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας όσο και η Υπηρεσία Ασύλου, για την συσχέτιση του φακέλου του αλλοδαπού⁸⁶.

⁸⁵ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁸⁶ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Διαδικασία υποβολής αιτήσεων θεώρησης και αδειών διαμονής από τρίτες χώρες

E28α. Το αποτέλεσμα της τεκμηρίωσης της ταυτότητας επηρεάζει μια σύσταση για «χορήγηση άδειας διαμονής», "άρνηση άδειας διαμονής", "απόφαση αναβολής";

Βλ. απάντηση στην Ε6.

E28β. Πόσο σημαντική είναι η εξακρίβωση της ταυτότητας σε σύγκριση με άλλους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη συνολικής απόφασης; Για παράδειγμα, αν δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση της ταυτότητας, αυτό οδηγεί σε *de facto* αρνητική απόφαση; Υπάρχουν άλλοι παράγοντες όπως οι οικογενειακοί δεσμοί, τα προβλήματα υγείας και/ή άλλοι ανθρωπιστικοί λόγοι, στους οποίους δίδεται περισσότερο βάρος σε σχέση με τον προσδιορισμό της ταυτότητας σε ορισμένες περιπτώσεις; **Ναι**

Εάν Ναι, παρακαλείσθε να προσδιορίσετε

Αναφορικά με τους αιτούντες διεθνούς προστασίας, ο ακριβής προσδιορισμός της χώρας καταγωγής τους είναι ουσιώδους σημασίας αναφορικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αίτησής τους. Ωστόσο, υπάρχουν περιπτώσεις αιτούντων διεθνούς προστασίας οι οποίοι είναι ανιθαγενείς ή άλλων που έχουν διπλή υπηκοότητα καθώς και αιτούντων οι οποίοι θεωρούν ως χώρα καταγωγής τους τη χώρα από την είχαν μετεγκατασταθεί οι πρόγονοί τους στη χώρα όπου οι ίδιοι γεννήθηκαν, μορφώθηκαν και είτε έχουν δικαίωμα ψήφου είτε θα δικαιούνταν με βάση τη νομοθεσία της χώρας να έχουν δικαίωμα ψήφου εφόσον έκαναν αίτηση πολιτογράφησης αλλά και αιτούντων οι οποίοι καταχρηστικά δηλώνουν ως χώρα καταγωγής τους κάποια χώρα με υψηλό ποσοστό αναγνώρισης δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Η ορθή ταυτοποίηση κάποιου προσώπου που αιτείται διεθνή προστασία και δε δύναται να πιστοποιήσει με έγγραφα την ιθαγένειά του δεν είναι πάντα εφικτή. Είναι, ωστόσο, εφικτό μετά τη συνολική αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας από τον χειριστή υποθέσεων διεθνούς προστασίας να έχει προκύψει ένα τεκμηριωμένο αποτέλεσμα που να έχει καταλήξει σε μια ισχυρή απόφαση. Έτσι, στην περίπτωση, π.χ. που, κατά την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας προκύπτουν ισχυρές ενδείξεις ότι ο αιτών έχει την ιθαγένεια συγκεκριμένης χώρας, ακόμα και χωρίς να μπορεί να το πιστοποιήσει με έγγραφα, θα του χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας⁸⁷. Σε περιπτώσεις θεώρησης εισόδου (VIS) στις οποίες δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση της ταυτότητας για τη παροχή θεώρησης, η απάντηση είναι αρνητική⁸⁸. Ωστόσο, όταν κάποιος μεταβεί στη διαδικασία νόμιμης μετανάστευσης και αιτηθεί τίτλο διαμονής από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, συνήθως διαθέτει τα προβλεπόμενα έγγραφα. Επιπλέον, έχουν συναντηθεί οι εξής περιπτώσεις: α) κάποιος να έχει γεννηθεί στην Ελλάδα αλλά δεν έχει ακολουθήσει τη διαδικασία απόκτησης άδειας διαμονής, β) παιδιά που φοίτησαν σε σχολεία στην Ελλάδα αλλά οι γονείς τους δεν είχαν δηλώσει τη γέννησή τους στις αρχές της χώρας καταγωγής τους και συνεπώς δεν ήταν δυνατόν να εφοδιαστούν με διαβατήριο ή έγγραφο ταυτότητας από τη χώρα τους⁸⁹.

⁸⁷ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Υπηρεσία Ασύλου.

⁸⁸ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁸⁹ Εντούτοις, το τελευταίο διάστημα έχει παρατηρηθεί - ιδίως σε περιπτώσεις πολιτών τρίτων χωρών που έχουν μακροχρόνια διαμονή στην Ελλάδα - ότι οι οικείες προξενικές αρχές αρνούνται να χορηγήσουν οποιαδήποτε βεβαίωση, γεγονός που δημιουργεί εμπόδια στη διαδικασία πιστοποίησης της αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης διαβατηρίου. Προς διευκόλυνση των ενδιαφερομένων και εφόσον τούτο φαίνεται να πληρούν κριτήρια ένταξης (π.χ. γέννηση ή/και σπουδές στην Ελλάδα, μη γνώση της γλώσσας της χώρας προέλευσης, απουσία επισκέψεων στη χώρα προέλευσης), κρίνεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων θα πρέπει να παραλαμβάνουν τις αιτήσεις χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, ακόμα και εάν δεν συνοδεύονται από έγγραφο της προξενικής αρχής της χώρας καταγωγής τους, και να τις παραπέμπουν προς εξέταση στην Επιτροπή του άρθρου 134 παρ. 2 του Ν. 4251/2014, η οποία είναι η μόνη αρμόδια να κρίνει αν οι ισχυρισμοί των αιτούντων είναι βάσιμοι ή όχι. [Διευκρινίσεις σχετικά με πολίτες τρίτων χωρών, αντικειμενικά στερούμενων διαβατηρίου (12013/16)].

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Βάσεις δεδομένων και διαδικασίες δεδομένων

Αυτή η Ενότητα εξετάζει ποια προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο πλαίσιο των διαδικασιών μετανάστευσης και ποιες συμφωνίες ανταλλαγής δεδομένων ισχύουν.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

E29α. Η αρχή(ές) προσδιορισμού ταυτότητας/επαλήθευσης στο κράτος (μέλος) σας έχουν Μνημόνια Συμφωνίας (ΜΣ) και/ή άλλες συμφωνίες για την ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα;

- Άλλοι οργανισμοί/τμήματα **Όχι**
- Φορείς **Όχι**
- Αρχές σε μία ή περισσότερες άλλες χώρες **Όχι**
- Διεθνείς οργανισμοί **Όχι**
- Ιδιωτικές οντότητες **Όχι**
- Άλλα **Όχι**

Εάν Ναι, προσδιορίστε τον άλλο οργανισμό, μεταφορά, χώρες ή οργανισμό/φορέα, εάν είναι δυνατόν:

Μέσω της Ευροπολ μπορεί να γίνει ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τις Εθνικές Αρχές των Κρατών-Μελών⁹⁰.

E29β. Προσδιορίστε τυχόν συμφωνίες παρακάτω και, ει δυνατόν, να τις μοιραστείτε με συνημμένα. Αν δεν είναι δυνατό να μοιραστείτε τα έγγραφα, παραθέστε μια σύντομη επισκόπηση των πληροφοριών που περιέχουν.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

E30. Ποια προσωπικά δεδομένα ατόμων συλλέγονται σε εθνικές βάσεις δεδομένων⁹¹ στο πλαίσιο των διαφόρων διαδικασιών μετανάστευσης, δηλαδή βιογραφικά (π.χ. όνομα, εθνικότητα, τόπος γεννήσεως, έγγραφα ταυτότητας) και βιομετρικά (π.χ. δακτυλικά αποτυπώματα, φωτογραφίες, DNA). Παρακαλείστε να περιγράψετε τα δεδομένα που συλλέγονται για καθένα από τις σχετικές διαδικασίες μετανάστευσης και δώστε την ονομασία των σχετικών βάσεων δεδομένων.

Τα στοιχεία τα οποία συλλέγονται είναι τα κάτωθι:

- Προσωπικά του στοιχεία (επώνυμο, όνομα, μητρώνυμο, πατρώνυμο, ημερομηνία γέννησης, υπηκοότητα)
- Τυχόν προσωπικά έγγραφα (διαβατήρια, ταυτότητες, πιστοποιητικά γέννησης)
- Προσωπικά δεδομένα (αποτυπώματα, φωτογραφίες)
- Στοιχεία σύλληψης (ημερομηνία σύλληψης, φορέας-υπηρεσία σύλληψης, τόπος σύλληψης, είσοδος παράνομης εισόδου, περίπτωση παράνομης εισόδου κ.τ.λ.)
- Αίτηση για διεθνή προστασία ασύλου, το στάδιο που βρίσκεται η αίτηση του (π.χ. 1^ο βαθμό εξέτασης ή 2^ο βαθμό εξέτασης κατόπιν προσφυγής του 1^{ου} ή απόρριψη της αίτησης ασύλου)
- Διάφορες αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από αστυνομικές διευθύνσεις της χώρας σε βάρος του (απέλασης, επιστροφής, αναβολής απομάκρυνσης, απέλασης-κράτησης-εγγραφής στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, βεβαίωση περί μη απομάκρυνσης, ανάκληση απέλασης, απέλασης-επανεισοχής με κράτηση και εγγραφή στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, ανάκληση επιστροφής κ.τ.λ.)
- Στοιχεία εκτέλεσης απέλασης (εάν έχει εκτελεστεί, αίτια απέλασης, μέσο απέλασης, υπηρεσία εκτέλεση απέλασης)

Κατά την αίτηση Θεώρησης στα εξωτερικά σύνορα συλλέγονται εκτός των δημογραφικών στοιχείων, τα δακτυλικά αποτυπώματα και φωτογραφία προσώπου τα οποία καταχωρούνται στο σύστημα VIS. Επίσης, κατά τη διέλευση των προσώπων καταχωρούνται το ονοματεπώνυμο, η υπηκοότητα, ο αριθμός του ταξιδιωτικού εγγράφου, η ημερομηνία και το σημείο εισόδου και εξόδου στην εθνική εφαρμογή των Αφίξεων-Αναχωρήσεων⁹².

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.3 ΧΡΗΣΗ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

E31. Ποιες βάσεις δεδομένων σχετικές με την ταυτότητα διαχειρίζονται οι διάφορες εθνικές αρχές που συμμετέχουν στις διαδικασίες μετανάστευσης; (π.χ. το εθνικό μητρώο πληθυσμού διευθύνεται από την αστυνομία, το εθνικό σύστημα εισόδου/εξόδου διευθύνεται από τη συνοριοφυλακή, το Εθνικό Σημείο Πρόσβασης EURODAC διευθύνεται από την αρχή ασύλου).

Η Υπηρεσία Ασύλου και η Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής και Ταυτοποίησης χρησιμοποιούν τη βάση δεδομένων EURODAC. Η Ελληνική Αστυνομία στα συνοριακά σημεία διέλευσης χρησιμοποιεί τις εξής βάσεις δεδομένων που σχετίζονται με την ταυτότητα: SIS, VIS, Interpol (SLTD), EIS, Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α.) και την εφαρμογή των Αφίξεων-Αναχωρήσεων⁹³. Το Υπουργείο Εξωτερικών χρησιμοποιεί τη βάση δεδομένων VIS..

E32α. Ποιες περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς βάσεις δεδομένων, λίστες παρακολούθησης ή εργαλεία αναφοράς χρησιμοποιούνται για σκοπούς αναγνώρισης, όταν ένας υπήκοος τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση για διεθνή προστασία, θεώρηση ή άδεια παραμονής; Παρακαλείσθε να υποδείξετε ποιες βάσεις δεδομένων χρησιμοποιούνται για συγκεκριμένες διαδικασίες μέσω του παρακάτω πίνακα.

βλ. E31.

⁹⁰ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁹¹ Τα ΕΣΕ του ΕΔΜ δεν χρειάζεται να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα δεδομένα που συλλέγονται στο πλαίσιο των μεγάλων συστημάτων διαχείρισης πληροφοριών της ΕΕ (EURODAC, VIS και SIS II), δεδομένου ότι οι απαιτήσεις συλλογής δεδομένων στον τομέα αυτό τυποποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και θα αναλυθούν άμεσα από τον πάροχο υπηρεσιών του ΕΔΜ στη συγκεντρωτική έκθεση.

⁹² Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

⁹³ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ • ΕΣΤΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ 2017
Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Πίνακας 11: Βάσεις δεδομένων, λίστα παρακολούθησης και εργαλεία αναφορών που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό ταυτότητας στις διαδικασίες που σχετίζονται με τη μετανάστευση

	VIS	SIS	EURODAC	Εθνικές βάσεις δεδομένων και λίστες παρακολούθησης
Διεθνής προστασία				
Επιστροφή				
Θεωρήσεις σύντομης διάρκειας	X	X		X SIS, VIS, Interpol (SLTD), EIS, Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α.)
Θεωρήσεις μακράς παραμονής και άδειες διαμονής για λόγους σπουδών		X		X Μπορεί να ζητώνται (τουλάχιστον) από την αστυνομία σε περιπτώσεις διασφάλισης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας
Θεωρήσεις μακράς παραμονής και άδειες διαμονής για οικογενειακούς λόγους		X		X Μπορεί να ζητώνται (τουλάχιστον) από την αστυνομία σε περιπτώσεις διασφάλισης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας
Θεωρήσεις μακράς παραμονής και άδειες διαμονής για σκοπούς αμειβόμενων δραστηριοτήτων		X		X Μπορεί να ζητώνται (τουλάχιστον) από την αστυνομία σε περιπτώσεις διασφάλισης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

E32β. Υπάρχουν δεδομένα στοιχείων τα οποία οι αρχές θα θεωρούσαν χρήσιμα, αλλά δεν έχουν ακόμη συλλεχθεί ή αποθηκευτεί; **Ναι**
Εάν Ναι, παρακαλείσθε να προσδιορίσετε

Στις θεωρήσεις Schengen, πληροφορίες οι οποίες δεν υπάρχουν και πρέπει να προστεθούν είναι πατρώνυμο και μητρώνυμο των αιτούντων⁹⁴.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.4. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

E33α. Περιγράψτε τις πρόσφατες μείζονες αλλαγές σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο διαδικασιών και βάσεων δεδομένων που σχετίζονται με τη μετανάστευση (εθνικά/περιφερειακά επίπεδα), συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων, εάν εφαρμόζονται:

- Συμπερίληψη νέων στοιχείων ταυτότητας σε άτομα στα υπάρχοντα συστήματα (δηλαδή βιογραφικά ή βιομετρικά δεδομένα)
- Νέες βάσεις δεδομένων, συγκέντρωση βάσεων δεδομένων ή συστήματα διασύνδεσης.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο 7642/17 από 15.02.2017 η Ελλάδα θέτει σε εφαρμογή τον Κανονισμό ΕΚ 1030/2002, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 380/2008, σύμφωνα με τον οποίο, η χώρα έχει την υποχρέωση, η οποία είναι κοινή σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να εισάγει στην άδεια διαμονής, που λαμβάνουν οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στα κράτη μέλη αλλά και κατά την έκδοση θεωρήσεων στα συνοριακά σημεία διέλευσης και κατά τη χορήγηση παράτασης βραχείας διαμονής, τα βιομετρικά τους δεδομένα (δύο δακτυλικά αποτυπώματα και φωτογραφία προσώπου)⁹⁵.

E33β. Περιγράψτε τις πρόσφατες/προγραμματισμένες δοκιμές οδηγίων (πιλοτικές) στον τομέα της αρχιτεκτονικής της διαχείρισης της ταυτότητας και της ανταλλαγής δεδομένων.

Το Σύστημα Πληροφοριών και Εξουσιοδότησης Ταξιδιών της ΕΕ (σύστημα ETIAS⁹⁶), σχεδιάζεται να εφαρμοστεί στα Κράτη – Μέλη της ΕΕ (αρχές του 2020 σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) και αφορά άτομα τα οποία δεν χρειάστηκαν μέχρι στιγμής θεώρηση εισόδου για να λάβουν άδεια πριν εισέλθουν στην ΕΕ. Μόλις λάβουν την εξουσιοδότηση, ή (έγκριση) ETIAS εκ των προτέρων, μπορούν να ταξιδέψουν σε όλη την Ευρώπη μέχρι 90 ημέρες το μέγιστο. Το σύστημα αυτό θα περιλαμβάνει την Ελλάδα, οπότε μόλις κάποιος/α είναι στην Ευρώπη, δεν θα χρειαστεί άλλη άδεια πριν εκείνος/η διασχίσει τα σύνορα παρά μόνο να είναι έτοιμος/η να δείξει το διαβατήριό του/της. Η έγκριση ETIAS θα διαρκεί 5 έτη πριν ο εισερχόμενος θα χρειαστεί να υποβάλει εκ νέου αίτηση, γεγονός που καθιστά εύκολη την πραγματοποίηση πολλαπλών ταξιδιών στην Ευρώπη.

⁹⁴ Όπως προκύπτει από στοιχεία του Υπουργείου Εξωτερικών.

⁹⁵ Όπως προκύπτει από στοιχεία της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

⁹⁶ Βλ. <https://etias.com/etias-countries/greece-etias>

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

E34. Είναι τα (τρέχοντα ή προγραμματισμένα) μέτρα που περιγράφονται ανωτέρω, υπο-συζήτηση το παρόν διάστημα στο Κράτος Μέλος σας; Ναι/Όχι

Εάν ναι, περιγράψτε τα βασικά θέματα που συζητούνται και τους δρώντες που συμμετέχουν στη συζήτηση. Πηγές εθνικού διαλόγου που δύνανται να συμπεριληφθούν μπορεί να είναι εκθέσεις των εθνικών ΜΜΕ, κοινοβουλευτικές συζητήσεις και δηλώσεις Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων/Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών ή Διεθνών Οργανισμών.

E35. Έχουν οι (εθνικές) αρχές προστασίας δεδομένων ή παρόμοιες δομές και/ή νομικοί εμπειρογνώμονες αξιολογήσει κάποιο από τα μέτρα που περιγράφονται ανωτέρω; Ναι/Όχι

Εάν ναι, προσδιορίστε τις αρμόδιες αρχές/εμπειρογνώμονες, περιγράψτε σε ποια συμπεράσματα έχουν καταλήξει και υποδείξτε εάν (και εάν ναι, πώς) αυτά τα συμπεράσματα ελήφθησαν υπόψη κατά την εκπόνηση των νέων μέτρων ή την αναθεώρηση των υφισταμένων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ

Η ενότητα θα περιγράφει τα κύρια πορίσματα της μελέτης και θα παρουσιάσει συμπεράσματα σχετικά με τους διαμορφωτές πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

E36. Όσον αφορά τους στόχους αυτής της Εστιασμένης Μελέτης, ποια συμπεράσματα θα αντλούσατε από τα ευρήματα που προέκυψαν κατά την υλοποίηση της Εθνικής Συνεισφοράς σας; Ποια είναι η συνάφεια των πορισμάτων σας με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής (σε εθνικό επίπεδο και/ή σε επίπεδο ΕΕ); Παρακαλείσθε όπως προχωρήσετε σε οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ της διεθνούς προστασίας, της διαδικασίας αναγκαστικής επιστροφής και άλλων (νόμιμων) «ειδών» μετανάστευσης.

Στην Ελλάδα, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η οποία λειτουργεί από το 2011 με το Νόμο 3907/2011, είναι η αρμόδια υπηρεσία για την καταγραφή και ταυτοποίηση/έλεγχο της ταυτότητας των εισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών. Μέσω των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης, (Κ.Υ.Τ.) καθώς επίσης και των κινητών μονάδων πραγματοποιεί: την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειας των εισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών, την καταγραφή τους και την καταχώρηση των δακτυλικών αποτυπώματων στη βάση δεδομένων EURODAC, διαδικασία η οποία περιλαμβάνει και τον προσδιορισμό της ηλικίας τους, τον ιατρικό έλεγχο που περιλαμβάνει παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης καθώς επίσης και παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής και νομικής υποστήριξης, και τέλος, ενημέρωση σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Στην περίπτωση που ο πολίτης τρίτης χώρας επιθυμεί να αιτηθεί διεθνή προστασία, παραπέμπεται στην Υπηρεσία Ασύλου. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι είναι μέλος ευάλωτης ομάδας γίνονται οι απαραίτητες διαδικασίες προκειμένου να παραληφθεί σε αρμόδια προνοιακή δομή. Εάν κάποιος πολιτικός τρίτης χώρας καθεστώς νόμιμο καθεστώς παραμονής στη χώρα, παραπέμπεται στις διαδικασίες επιστροφής από τα αρμόδια όργανα (Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης/Ελληνική Αστυνομία). Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της Εστιασμένης Μελέτης, η διαδικασία της ταυτοποίησης των εισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα, αποτελεί σημαντική πρόκληση για διάφορους λόγους. Σύμφωνα με τα συλλεχθέντα στοιχεία από τους εκπαιδευτικούς των αρμόδιων φορέων: α) αναφορικά με τους αιτούντες διεθνούς προστασίας, σημαντικό ποσοστό αυτής της κατηγορίας πολιτών τρίτων χωρών δε διαθέτει επίσημα έγγραφα ταυτότητας, είτε λόγω των γενικότερων συνθηκών που μπορεί να επικρατούσαν στη χώρα καταγωγής τους κατά το χρόνο της φυγής τους, είτε λόγω των προσωπικών περιστάσεων που τους εξανάγκασαν σε φυγή από τη χώρα καταγωγής τους, είτε για σειρά άλλων λόγων. Επίσης έχουν συναντηθεί περιπτώσεις κατοχής πλαστών εγγράφων. Ως συνέπεια, η μη δυνατότητα εξακρίβωσης της ιθαγένειας του αιτούντος διεθνούς προστασίας, δημιουργεί εύλογα σημαντική δυσκολία στην αξιολόγηση της αίτησής του και την έκδοση απόφασης για χορήγηση νόμιμου καθεστώ. Αιτήσεις διεθνούς προστασίας με δηλωθείσα χώρα καταγωγής: το Αφγανιστάν, την Ερυθραία, τη Ρωσία, το Νότιο Σουδάν και το Σουδάν, συχνότερα από άλλες, μπορεί να εγείρουν αμφιβολίες αναφορικά με την αξιοπιστία της δηλωθείσας ιθαγένειας καθιστώντας δυσκολότερη την αξιολόγηση τους από την Υπηρεσία Ασύλου. Επίσης, όπως αναφέρεται εντός της Μελέτης, οι τρίτες χώρες, για τις οποίες η αναγνώριση της ταυτότητας των αλλοδαπών υπηκόων θεωρείται ιδιαίτερα δύσκολη είναι: το Αφγανιστάν, η Ερυθραία, το Κογκό, η Νιγηρία, η Λαϊκή Δημοκρατία του Κογκό, το Μπανγκλαντές, η Μιανμάρ, το Πακιστάν, η Σιέρα Λεόνε, η Σομαλία, η Σρι Λάνκα. Οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ταυτότητας, στο πλαίσιο της διαδικασίας διεθνούς προστασίας, προσδιορίζονται ειδικά στα άρθρα 9, 13, 36,42 και 43 του Ν. 4375/2016, ο οποίος προσάρμοσε την Ελληνική Νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιатύπωση)» (L 180/29.6.2013). β) Στις περιπτώσεις αιτήσεων για θεώρηση εισόδου και των αδειών νόμιμου ανεξαρτήτως κατηγορίας, εντοπίζονται ελάχιστα προβλήματα ταυτοποίησης, λόγω του γεγονότος πως δεν είναι δυνατό να αιτηθούν για θεώρηση εισόδου και άδεια διαμονής δίχως να κατέχουν διαβατήριο, τα οποία οφείλονται στη αδυναμία καταγραφής της ιθαγένειας λόγω του ότι δεν διαθέτουν έγγραφα για την απόκτηση διαβατηρίου. Οι διαδικασίες για τις Εθνικές Θεωρήσεις σχετικά με τις προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής, προβλέπονται στο Ν. 4251/2014. γ) Αναφορικά με τις διαδικασίες επιστροφών, το παρόν διάστημα εφαρμόζεται πιλοτικά η ηλεκτρονική εφαρμογή «Χαρτογράφηση Κυκλοφορίας Αλλοδαπών» μέσω του Police On-Line. Στο πλαίσιο αυτό, καταχωρούνται ηλεκτρονικά οι αποφάσεις απέλασης-επιστροφής από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας. Με την πλήρη εφαρμογή της εφαρμογής, θα επιτευχθεί σημαντική μείωση στο διοικητικό έργο των Υπηρεσιών, καθώς και στο χρόνο που απαιτείται για την έκδοση των διοικητικών εγγράφων στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομοθεσίας για την παράνομη είσοδο και παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών. Από αυτή την χρονική στιγμή και έπειτα, δεδομένου ότι δεν απαιτείται περαιτέρω νομοθετική ρύθμιση, θα υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με την σύσταση ως προς την έκδοση αποφάσεων επιστροφής και απαγορεύσεων εισόδου από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, κατά της διάρκειας ελέγχων εξόδου στα εξωτερικά σύνορα, ενώ κατά την καταχώρηση της απόφασης στην εφαρμογή «Χαρτογράφηση Κυκλοφορίας Αλλοδαπών», θα ενημερώνονται αυτόματα τόσο οι λουπές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας όσο και η Υπηρεσία Ασύλου, για την συσχέτιση του φακέλου του αλλοδαπού. Τα στοιχεία τα οποία συλλέγονται κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης, είναι τα παρακάτω: (i) Προσωπικά στοιχεία (επώνυμο, όνομα, μητρώνυμο, πατρώνυμο, ημερομηνία γέννησης, υπηκοότητα), (ii) Τυχόν προσωπικά έγγραφα (διαβατήρια, ταυτότητες, πιστοποιητικά γέννησης), (iii) Προσωπικά δεδομένα (αποτυπώματα, φωτογραφίες), (iv) Στοιχεία σύλληψης (ημερομηνία σύλληψης, φορέας-υπηρεσία σύλληψης, τόπος σύλληψης, είσοδος παράνομη εισόδου, τρόπος παράνομη εισόδου κ.τ.λ.), (v) Αίτημα για διεθνή προστασία ασύλου, το στάδιο που βρίσκεται το αίτημα του (π.χ. 1ο βαθμό εξέτασης ή 2ο βαθμό εξέτασης κατόπιν προσφυγής του 1ου ή απόρριψη του αιτήματος ασύλου), (vi) Διάφορες αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από αστυνομικές διευθύνσεις της χώρας σε βάρος του (απέλασης, επιστροφής, αναβολής απομάκρυνσης, απέλασης-επανεισοχής-εγγραφής στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, βεβαίωση περί μη απομάκρυνσης, ανάκληση απέλασης, απέλασης-επανεισοχής με κράτηση και εγγραφή στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, ανάκληση επιστροφής κ.τ.λ.), (viii) Στοιχεία εκτέλεσης απέλασης (εάν έχει εκτελεστεί, αίτια απέλασης, μέσο απέλασης, υπηκοότητα απέλασης, υπηρεσία εκτέλεση απέλασης). Κατά την αίτηση θεώρησης στα εξωτερικά σύνορα, συλλέγονται εκτός των δημογραφικών στοιχείων, τα δακτυλικά αποτυπώματα και φωτογραφία προσώπου τα οποία καταχωρούνται στο σύστημα VIS. Επίσης, κατά τη διέλευση κάποιου από τα σύνορα, καταχωρούνται το ονοματεπώνυμο, η υπηκοότητα, ο αριθμός του ταξιδιωτικού εγγράφου, η ημερομηνία και το σημείο εισόδου και εξόδου στην εθνική εφαρμογή των Αφίξεων-Αναχωρήσεων. Η Υπηρεσία Ασύλου και η Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής και Ταυτοποίησης διαχειρίζονται τη βάση δεδομένων EURODAC. Η Ελληνική Αστυνομία στα συνοριακά σημεία διέλευσης διαχειρίζεται τις εξής βάσεις δεδομένων που σχετίζονται με την ταυτότητα: SIS, VIS, Interpol (SLTD), EIS, Εθνικός Κατάλογος Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α.) και την εφαρμογή των Αφίξεων-Αναχωρήσεων. Το Υπουργείο Εξωτερικών τη βάση δεδομένων VIS. Αναφορικά με τις διαδικασίες για το προσδιορισμό της ταυτότητας που έχουν εφαρμοστεί, ιδιαίτερα σημαντική είναι η ενίσχυση του έργου των αρμόδιων αρχών από στελέχη της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) καθώς και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Frontex). Επίσης, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών ενεργοποιήθηκε ο Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ξεκίνησε η λειτουργία των hotspots για την ταχεία διαδικασία ταυτοποίησης των στοιχείων των εισερχομένων πληθυσμών και τον διαχωρισμό τους σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και μετανάστες, καθώς και, τις διαδικασίες επιστροφής των ατόμων που δεν αναγνωρίζονται με νόμιμο καθεστώς. Αναφορικά με τις διαδικασίες καταγραφής των εισερχομένων πληθυσμών από την Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής, κατά τη διάρκεια του 2015, απλοποιήθηκε η διαδικασία παραγωγής εγγράφων και καταγραφής των εισερχομένων πληθυσμών, αφαιρώντας κάποιες από τις ερωτήσεις κατά τη διαδικασία καταγραφής και αναβαθμίστηκε η χρήση του Συστήματος Police On-Line. Παραβέτονται μία συνολική αξιολόγηση και εκπαιδευμένου προσωπικού κ.α. Ο αριθμός των παράτυπων μεταναστών που εισέρχονται και διαμένουν παράτυπα στην ελληνική επικράτεια διαχειρίζεται σε σημαντικό βαθμό, λόγω των ιδίων των ενεργειών της χώρας αλλά και χάρη στη βοήθεια των φορέων της Ε.Ε. αλλά και άλλων Κρατών-Μελών. Ωστόσο, η παροχή ενίσχυσης στο έργο της επιτήρησης των συνόρων της χώρας, της υποδοχής και ταυτοποίησης των εισερχομένων πληθυσμών, από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Frontex, Europol, Eurojust και EASO) αλλά και από τα Κράτη Μέλη, πρέπει να συνεχιστεί για την ορθή λειτουργία του χώρου Σένγκεν.

Προκλήσεις και Πρακτικές των κρατών μελών κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης των υπηκόων τρίτων χωρών

Παράρτημα 1

Με αναφορά στην Ε8, παρακαλείσθε να συμπληρώσετε τον ακόλουθο πίνακα, σημειώνοντας με ένα "X" τις εθνικές αρχές/θεσμούς που εμπλέκονται πρωτίστως στις διαδικασίες τεκμηρίωσης της ταυτότητας για κάθε μία από τις εξεταζόμενες διαδικασίες.

Πίνακας 12: Εθνικές αρχές/θεσμοί που συμμετέχουν στην τεκμηρίωση της ταυτότητας σε διάφορες μεταναστευτικές διαδικασίες

	Διεθνής προστασία	Επιστροφή	Θεωρήσεις βραχείας παραμονής	Θεωρήσεις μακράς παραμονής/άδειες για οικογενειακούς λόγους	Θεωρήσεις μακράς παραμονής/άδειες για λόγους σπουδών	Θεωρήσεις μακράς παραμονής/άδειες με σκοπό αμειβόμενες δραστηριότητες
Προξενία/Πρεσβείες		Ναι	x	x	x	x
Αρχές μετανάστευσης				x	x	x
Αρχές ασύλου	x					
Αστυνομία		Ναι		x	x	x
Συνοριοφυλακή						
Υπηρεσίες ασφαλείας						
Κέντρο αναγνώρισης						
Άλλο (παρακαλώ προσθέστε γραμμές για να προσδιορίσετε)						

Παράρτημα 2

Με αναφορά στην Ε9, παρακαλείσθε να παραθέσετε μια σύντομη εξήγηση για τον τρόπο οργάνωσης της διαδικασίας τεκμηρίωσης της ταυτότητας. Για καθεμία από τις εξεταζόμενες διαδικασίες, συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα με γενικές πληροφορίες σχετικά με τα διάφορα βήματα, συμπεριλαμβανομένων:

- Στάδια της διαδικασίας τα οποία έχουν αυτοματοποιηθεί⁹⁷
- Βιομετρικές τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται, εάν υπάρχουν,
- Διαδικασίες επαλήθευσης της ταυτότητας που εκτελούνται από τον υπεύθυνο λήψης αποφάσεων ή εξειδικευμένο υπάλληλο,
- Κεντρική ή αποκεντρωμένη λειτουργία(ες) αναγνώρισης.

Πίνακας 13: Διαδικαστικά βήματα για την τεκμηρίωση της ταυτότητας των υπηκόων τρίτων χωρών σε διάφορες μεταναστευτικές διαδικασίες

Διαδικασία μετανάστευσης	Βήματα στη διαδικασία τεκμηρίωσης της ταυτότητας
Διεθνής προστασία	
Αναγκαστική επιστροφή	
Θεωρήσεις σύντομης διάρκειας	Έλεγχος γνησιότητας ταξιδιωτικών εγγράφων με αναζήτηση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (SIS, Interpol, Εθνικές, Eurorol, IFADO) και χρήση τεχνικών μέσων (συσκευή ανάγνωσης εγγράφων, λάμπες υπεριώδους φωτισμού, μεγεθυντικοί φακοί, συσκευές ανίχνευσης πλαστικότητας εγγράφων). Λήψη αποτυπωμάτων και διαβούλευση της βάσεως VIS, κατά τον διαβατηριακό έλεγχο, σε περίπτωση χρηρηγιθείσας θεώρησης.
Θεωρήσεις μακράς παραμονής/άδειες για οικογενειακούς λόγους	βλ. Άρθρο 6, 7, 8 «Γεν Προϋποθέσεις Δικαιώματος Διαμονής» Ν. 4251/2014
Θεωρήσεις μακράς παραμονής/άδειες για λόγους σπουδών	βλ. Άρθρο 6, 7, 8 «Γεν Προϋποθέσεις Δικαιώματος Διαμονής» Ν. 4251/2014
Θεωρήσεις μακράς παραμονής/άδειες για αμειβόμενες δραστηριότητες	βλ. Άρθρο 6, 7, 8 «Γεν Προϋποθέσεις Δικαιώματος Διαμονής» Ν. 4251/2014

⁹⁷ Ο αυτοματισμός ορίζεται ως «Η χρήση ή εισαγωγή αυτόματου εξοπλισμού σε μια κατασκευαστική ή άλλη διαδικασία ή εγκατάσταση» (βλ. Λεξικό της Οξφόρδης <https://en.oxforddictionaries.com/definition/automation> (πρόσβαση στις 24 Μαρτίου 2017)). Για παράδειγμα, η χρήση ενός αναγνώστη εγγράφων θα γίνει κατανοητή ως μερική αυτοματοποίηση της εκτέλεσης ελέγχων εγγράφων).